James Bowen

Un dar de la motanul Bob

Continuarea bestsellerurilor internaţionale
Un motan pe nume Bob şi *Lumea văzută de Bob*

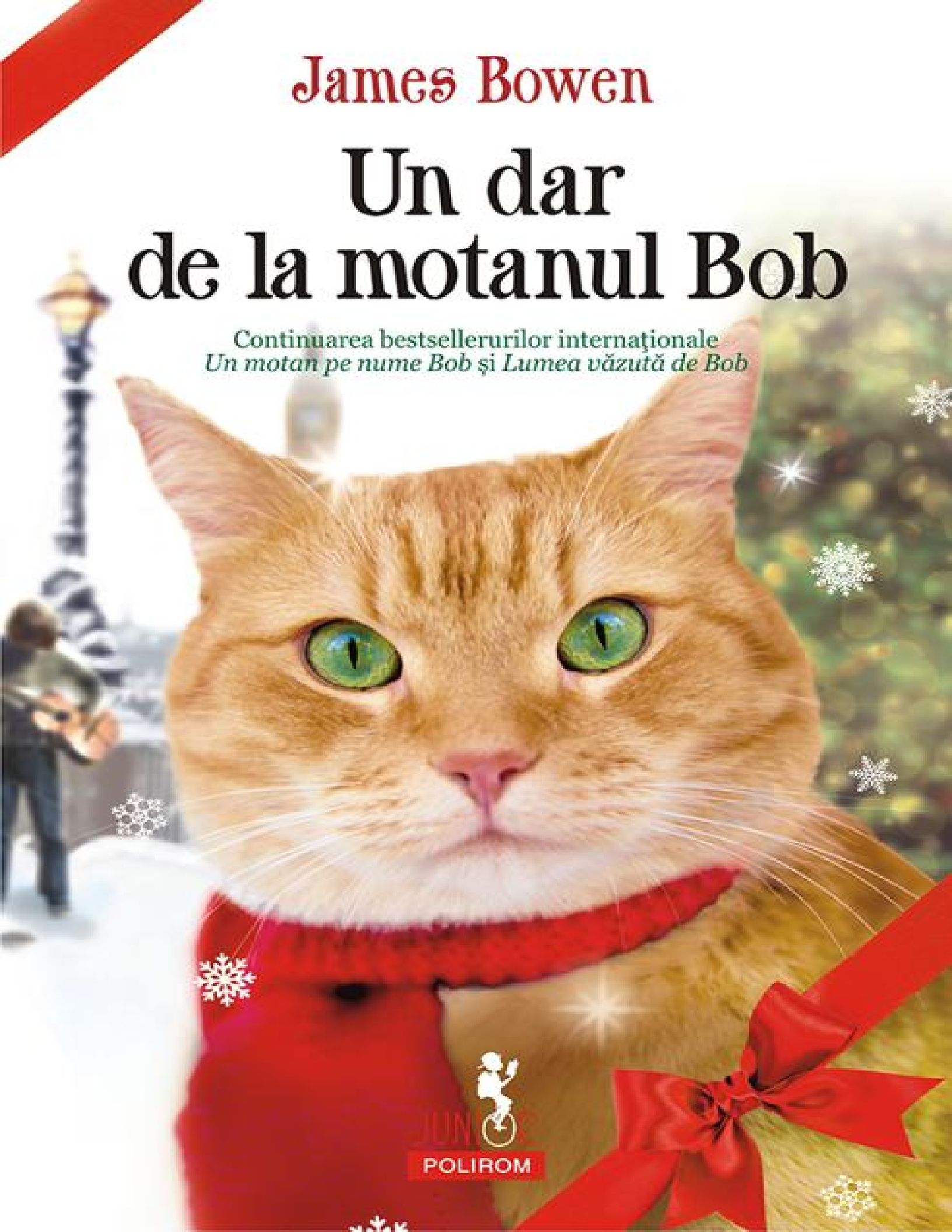

POLIROM

Table of Contents

[Prolog](#)
[Cu trei ani înainte](#)
[Capitolul 1. Lăbuțe de aur](#)
[Capitolul 2. Băiatul din spatele draperiei](#)
[Capitolul 3. Bip, bip, bip](#)
[Capitolul 4. Miracol pe Upper Street](#)
[Capitolul 5. Fețe zâmbitoare](#)
[Capitolul 6. Petrecere la serviciu](#)
[Capitolul 7. Duhul Crăciunului trecut](#)
[Capitolul 8. Un dar de la Bob](#)
[Mulțumiri](#)

James Bowen

Un dar de la motanul Bob

Traducere din limba engleză
de Ioana Georgescu

POLIROM
2017

James Bowen, *A Gift from Bob*
Copyright © James and Bob Ltd and Connected Content Ltd, 2014
All rights reserved
© 2017 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română
www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53
ISBN ePub: 978-973-46-6658-4
ISBN PDF: 978-973-46-6659-1
ISBN print: 978-973-46-6562-4
Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: © Clint Images
Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!
Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

JAMES BOWEN s-a născut în 1979, în Surrey, iar în prezent trăiește în Londra. În copilărie, după divorțul părinților, se mută pentru mai mulți ani în Australia. Revine în Marea Britanie în 1997, însă curînd ajunge să trăiască pe străzi. În încercarea de a se desprinde de realitatea debusolantă, devine dependent de heroină. Va intra apoi, în 2007, într-un program guvernamental de ajutorare a dependenților de droguri. În aceeași perioadă, în adăpostul în care locuia găsește un motan, pe care îl botează Bob, după un personaj din filmul *Twin Peaks*. Cei doi rămîn împreună și, treptat, vor deveni cunoscuți de călătorii autobuzului 73, apoi de întreaga Londră, prin filmulețe postate pe YouTube. Între timp, James a renunțat la programul ce-l ajuta să scape de dependența de heroină și spune că tot ce i s-a întîmplat bun în viață i se datorează motanului Bob, prietenul său.

„Poate că, s-a gândit Grinch, Crăciunul nu se cumpără la magazin.“

Dr. Seuss

„Timpul petrecut alături de pisici nu e niciodată irosit.“

Sigmund Freud

Prolog

Londra
decembrie 2013

Mai erau câteva săptămâni bune până la Crăciun, dar la hotelul elegant de lângă Trafalgar Square petrecerea era deja în toi. Sala de festivități imensă, tapetată cu oglinzi, zumzăia; erau, cu siguranță, mai bine de două sute de persoane care se plimbau de colo-colo, sporovăind și râzând. O mică armată de ospătari și ospătărițe, îmbrăcați cu toții elegant, forfoteau cu tăvi cu șampanie, vin și minisendvișuri apetisante. Toată lumea era într-o dispoziție de sărbătoare. Întâlnirea de la ora prânzului fusese organizată de una dintre cele mai mari edituri din Londra și ici și colo zăreai autori celebri. Când și când observam câte un chip care mi se părea cunoscut, îmi dădeam seama că-l văzusem la televizor sau prin vreun ziar.

Dacă judecai după cum se salutau, cu îmbrățișări și sărutări pătimașe, mulți dintre petrecăreți erau prieteni vechi. Eu, în schimb, nu cunoșteam aproape pe nimeni. O parte din mine se simțea ca un musafir nepoftit, ca și cum aș fi fost, cumva, un impostor. Doar că nu eram.

Pentru început, invitația din carton auriu, în relief, pentru mine și „încă unul“ se afla încă în buzunarul jachetei mele de piele, unde aveam de gând s-o păstrez drept memento. De asemenea, cu câteva minute înainte, când toată lumea se strânsese în încăpere, amfitrioana petrecerii, directorul companiei, le mulțumise public mai multor autori care înfruntaseră vremea rece ca să fie prezenți. Printre numele pe care le menționase fusese și al meu. Bine, al meu împreună cu „încă unul“ meu din ziua aceea, ca să fiu mai exact.

— Și suntem cu adevărat încântați să-l vedem pe James Bowen, însoțit, desigur, de partenerul său nelipsit, Bob, spusese ea, printre aplauzele puternice.

Toate capetele din încăpere au părut să se întoarcă. Dacă m-ar fi privit cu toții pe mine, aș fi fost copleșit de timiditate, dar, din fericire, n-o făceau. Așa cum mi se întâmpla deseori zilele

acelea, toți ochii s-au concentrat, de fapt, într-un punct aflat undeva deasupra umărului meu, la motanul frumos și roșcat care stătea cocoțat acolo, privind drept înainte cu un aer de stăpân, ca un căpitan de galion. El era atracția principală. Ca de obicei.

Nu era deloc exagerat să spun că Bob îmi salvase viața. Când îl întâlnisem, cu șase ani în urmă, nu avea stăpân și zăcea, rănit, pe holul blocului meu din nordul Londrei. Apariția lui a însemnat un moment de cotitură în viața mea zbuciumată. La vremea aceea încercam să-mi revin din dependența de heroină și mă chinuiam să termin un program de tratament cu metadonă. Aveam 28 de ani și-mi petrecusem cea mai mare parte a vieții dormind sub cerul liber sau în adăposturi pentru oamenii străzi. Eram pierdut. Grija pe care i-am purtat-o lui Bob mi-a dat elanul și imboldul de care aveam nevoie ca să-mi schimb viața. Am făcut asta, la început, cântând pe stradă și vânzând revista oamenilor fără adăpost, *The Big Issue*, dar și renunțând treptat la droguri. Bob era de departe cel mai inteligent și ingenios motan pe care-l cunoscusem. Timpul pe care l-am petrecut împreună pe străzile Londrei a fost plin de întâmplări și, în același timp, purificator. Cu fiecare zi care trecea, el părea să-mi ofere un sens, un scop în viață, companie și, ei bine, un motiv să zâmbesc.

Influența lui a fost atât de mare, încât mi s-a cerut să scriu o carte despre aventurile prin care am trecut împreună. Când a fost publicată, în martie 2012, nu mă așteptasem să se vândă mai mult de vreo sută de exemplare, asta dacă aveam noroc. În schimb, spre imensa mea uimire, devenise bestseller nu numai în Marea Britanie, ci peste tot în lume. Se vânduseră mai mult de un milion de exemplare numai în Marea Britanie. De atunci, am scris încă o carte despre viața mea cu Bob pe străzile Londrei și o carte ilustrată pentru copii, în care-mi imaginam viața lui Bob înainte să ne întâlnim. Chiar succesul acesteia ne câștigase lui Bob și mie invitația la acea petrecere.

După ce s-au încheiat discursurile, petrecerea s-a pornit cu adevărat. Ospătarii s-au purtat minunat cu Bob și mi-au dat vreo două castroane ca să-i pun niște mâncare și lapte special pentru pisici, pe care le adusesem cu mine. Bob avea

întotdeauna lipici la oameni și nici azi lucrurile nu stăteau altfel. Petrecăreții veneau neîncetat la noi, vrând să facă o poză cu Bob și să-l salute. Mă felicitau pentru succesul avut și mă întrebau ce planuri am. Pentru prima dată în viață, chiar aveam așa ceva și eram bucuros să le împărtășesc cu ei. Eram mai ales mândru de munca pe care o făceam acum, pentru oamenii fără adăpost și organizații caritabile pentru animale. Simțeam că-i răsplătesc pe cei care-mi oferiseră sprijin atunci când chiar avusesem nevoie. Când lumea mă întreba cum am de gând să-mi petrec Crăciunul, le povesteam cum eu și Bob, împreună cu prietena mea cea mai bună, Belle, ne propuseserăm să mergem la un spectacol frumos în West End, apoi să mâncăm de câteva ori la restaurante elegante.

— Cu siguranță e ceva cu totul diferit de Crăciunurile de acum câțiva ani, mi-a spus o doamnă.

Am zâmbit și am aprobat din cap:

— Doar puțin.

La un moment dat, se formase o adevărată coadă de oameni care-și așteptau rândul să-l cunoască pe Bob. Oricât aș fi încercat, nu reușeam deloc să mă obișnuiesc cu atâta atenție, chiar dacă devenea un lucru banal. Cu câteva zile înainte, de exemplu, îmi petrecusem o zi la un hotel din Londra, unde făcusem un film pentru televiziunea japoneză. În Japonia, am aflat după aceea, se făcea un film în toată regula despre povestea mea împreună cu Bob, iar filmarea făcea parte din acel program televizat. Nu prea reușeam să pricep cum vine asta.

Cu câteva luni înainte, apăruserăm la ITV ca să primim un premiu, în fața a milioane de telespectatori, în cadrul primei difuzări a Premiilor Naționale pentru Animale. În multe feluri, viața mea semăna cu un vis. Făceam aproape zi de zi lucruri care nu mi-aș fi putut închipui că sunt posibile. Simțeam tot timpul nevoia să mi se confirme că totul e real.

Până la urmă, cea mai mare „ciupitură“ de la petrecerea de Crăciun am primit-o chiar la sfârșit. Eram acolo de vreo două ore când petrecerea a început să se destrame. Bob părea, oricum, obosit, așa că eram gata de plecare. Mă așezasem în genunchi ca să-i prind lui Bob lesa pe care o purta când stăteam

împreună pe străzi, când mi-am dat seama că cineva stătea în spatele meu.

— Chiar țineam să vin. Crezi că l-ar deranja dacă l-aș saluta repede? a întrebat o voce de femeie.

— Doar o clipă, vă rog, îi aranjez hamul, am spus, întorcându-mă și privind în sus.

Am recunoscut imediat chipul. Era autoarea de cărți pentru copii Jacqueline Wilson, o comoară națională în Marea Britanie și autoare a zeci de cărți clasice pentru copii. Nu prea mi se întâmplă mie să rămân mut, dar atunci mi-a pierit glasul. Eram de-a dreptul buimăcit. Cred că am îngăimat ceva despre cât de mult o admir, ceea ce era adevărat, și despre faptul că Belle e o mare admiratoare a personajului ei cel mai cunoscut, Tracy Beaker, ceea ce era foarte adevărat.

— V-am urmărit povestea și cred că voi doi ați realizat ceva cu adevărat minunat, a spus ea.

Am mai sporovăit puțin în timp ce plecam împreună de la petrecere, până în holul clădirii. A fost ceva cu adevărat emoționant pentru mine. Mă simțisem ca un intrus, ca un uzurpator, dar ea mă făcuse să mă simt la locul meu în acea lume.

Ca de obicei, Bob purta una dintre eșarfele primite în dar de la mulții lui admiratori. Când am ieșit la aerul mohorât de după-amiază, i-am aranjat-o ca să-l protejeze de frig.

— A fost frumos, nu-i așa, prietene? am spus, simțindu-mă binedispus că petrecerea decursese atât de bine.

Așa cum mi se întâmplase de atâtea ori în trecut, străzile Londrei m-au readus cu picioarele pe pământ.

Cerul se întuneca și un vânt tăios bătea dinspre Trafalgar Square, unde se vedea bradul de Crăciun tradițional, uriaș și cu luminile deja aprinse pentru seară.

— Hai, Bob, să luăm un taxi, am spus, îndreptându-mă către piață.

Și lucrul acesta mă făcea să mă ciupesc singur. Ideea de-a urca într-un taxi fusese ceva de neconceput cu nu prea mult timp în urmă. Uneori abia aveam bani de un bilet de autobuz. Nici acum nu mergeam prea des cu taxiul. Mă simțeam mereu vinovat să cheltuiesc bani, chiar și atunci când, ca acum, era un

lucru justificat. Fusese o zi plină, Bob era obosit și înfrigurat și trebuia să ne întâlnim cu Belle lângă Oxford Circus.

Strada era plină de oameni ieșiți la cumpărături sau care se îndreptau către casă, așa că era greu să găsești un taxi cu lumina galbenă aprinsă. Tocmai ce nu reușisem să opresc al enșpelea taxi, când am observat, la colțul străzii, bine cunoscuta tunică roșie a unui vânzător al ziarului *The Big Issue*.

Am recunoscut imediat fesul cu moț, fularul și mănușile pe care le purta. Fundația Big Issue le dă în fiecare iarnă haine călduroase vânzătorilor care lucrează de mai mult timp și au nevoie de ele. Chipul bărbos și înroșit de frig nu-mi părea cunoscut, totuși. Avea părul lung, lins și cărunt și probabil că avea în jur de cincizeci de ani.

Am văzut că avea un teanc mare de reviste, semn că fie abia își începuse ziua de lucru, fie că nu prea reușea să le vândă. Din experiență, bănuiam că a doua variantă e cea adevărată.

Îmi dădeam seama și că-i era foarte frig. Nu putea sta locului și tropăia tot timpul ca să-și țină sângele în mișcare. Își tot sufla în mâini, încercând să-și încălzească trupul înghețat de vânt.

M-am apropiat și i-am dat o bancnotă de 20 de lire. Nu aveam mărunțiș.

— Salut, amice, a spus el, bucuros dar, în același timp, nedumerit de faptul că un străin îi dăduse atât de mulți bani.

Când mi-a întins restul, am scuturat din cap. Timp de-o clipă, ne-a măsurat din priviri pe mine și pe Bob. Expresia de pe fața lui părea să mă întrebe: „de ce?“.

— Pe bune, amice, știu cum e. Știu cât e de frig și cât de greu e în perioada asta. Te rog, ia-i, înțeleg prea bine cât de mult înseamnă câteva lire-n plus, am spus.

N-avea idee cine sunt, ceea ce nu e deloc surprinzător. Nu apăream la televizor sau ceva de genul ăsta.

Părea sceptic, dar zâmbea.

— Crede-mă, chiar știu, am zis.

— Ok, te cred pe cuvânt.

Tocmai mă pregăteam să plec, când s-a aplecat.

— Ah, stai o clipă, amice, am ceva pentru tine, a spus, răscolind în rucsac.

Felicitarea de Crăciun pe care a scos-o înfățișa o scenă cu Nașterea Domnului. Probabil o cumpărase de la vreun magazin cu orice produse la o liră sau de la unul caritabil. Înăuntru scria, simplu: „Crăciun fericit, vă mulțumesc pentru ajutor, Brian“.

— Mulțumesc, i-am zis. Sper să ai și tu parte de unul frumos.

Aș mai fi rămas să sporovăim puțin, dar mi-am dat dintr-odată seama că se apropia un taxi liber. Bob începea să se agite, iar eu trebuia să plec. În clipa în care am deschis ușa, Bob a sărit înăuntru, recunoscător pentru căldură. Apoi s-a ghemuit pe banchetă, lângă mine, pregătit pentru un binemeritat pui de somn.

Pe când ne îndepărtam, m-am întors și l-am privit pe Brian pierzându-se în seara londoneză. Silueta gri cu roșu a devenit rapid imposibil de distins în amestecul de lumini colorate din Trafalgar Square, dar eu nu puteam să-mi șterg din minte imaginea lui și gestul simplu pe care-l făcuse. Mi-a trezit un val de emoții și amintiri, unele pătrunzătoare, altele fericite și altele foarte triste.

Nu trecuse mult timp de când fusesem în aceeași situație. Mai bine de zece ani fusesem și eu un chip anonim din mulțime, care se bizuia pe mila străinilor. Ultimul Crăciun pe care mi-l petrecusem lucrând cu normă întreagă pe străzi fusese cel al anului 2010, cu doar trei ani înainte.

În timp ce taxiul își croia drum către nord, pe strada Regent, cu vitrinele ei țipătoare și decorațiunile stradale, gândurile mi-au zburat înapoi la anul acela.

Viața pe străzi fusese întotdeauna grea, dar Crăciunul acela m-a pus în mod deosebit la grea încercare. Însă mi-am amintit și că mi-a dat niște lecții importante, lecții care, gândindu-mă acum la ele, păreau cu atât mai prețioase, având în vedere întorsătura neașteptată pe care o luase viața mea. Erau genul de lecții pe care nici o sumă de bani și nici un succes nu le-ar fi putut cumpăra. Și, pe când mă pregăteam pentru un alt Crăciun, foarte diferit, știam că sunt niște lecții pe care nu trebuie să le uit niciodată.

Cu trei ani înainte

Londra
Crăciunul anului 2010

Capitolul 1

Lăbuțe de aur

Drumul pe jos, către casă, era lent și dureros.

Fusese un decembrie dintre cele mai reci înregistrate vreodată, iar ziua dinainte adusese una dintre cele mai mari furtuni de zăpadă din ultimii douăzeci de ani. Se așternuseră peste cincisprezece centimetri de zăpadă în mai puțin de două ore. Azi, trotuarul era un strat de gheață lucios, plin de făgașe, gri metalic. Era cu totul înșelător. La fiecare pas mă întrebam dacă o să am noroc sau n-o să am și o să cad în nas. Mai rău de-atât, de fiecare dată când puneam piciorul drept în pământ, mă săgeta o durere ascuțită și bruscă.

Chiar din cauza acelui picior ieșisem din casă. Îmi dăduse de furcă toată luna și, ceva mai devreme în săptămâna aceea, medicul meu îmi confirmase bănuielile; durerea indica revenirea unei probleme mai vechi, din cauza căreia mai avusesem de suferit, tromboza venoasă profundă sau TVP, în partea superioară a coapsei. Cu vreun an înainte stătusem o vreme în spital ca să primesc tratament pentru ea. Îmi spusese să iau niște analgezice, dar mă avertizase că cel mai bun lucru pe care puteam să-l fac era să stau la căldură până treceau gerurile crâncene.

— Frigul, de fapt, încetinește circulația sângelui, mi-a spus el. Așa că ajută să stai în casă.

„De parc-aș putea“, mi-am spus atunci. „Se apropie Crăciunul și-i mai multă zăpadă-n Londra decât în Siberia. Cum aș putea să fac să mănânc și să-mi încălzesc apartamentul fără să ies și să muncesc?“

Fără tragere de inimă, i-am urmat sfatul timp de câteva zile. Vremea fusese așa de rea încât nu se punea problema să mă aventurez afară din casă. Dar în acea după-amiază, durerile deveniseră atât de puternice, încât fusesem nevoit s-o pornesc șontâc-șontâc până la magazinele de lângă bloc ca să-mi mai cumpăr niște calmante. Era duminică, așa că multe magazine erau închise. A trebuit să merg pe jos până la un mic magazin unde aveau așa ceva.

În mod normal, drumul dura cinci minute pe jos, dar azi ghețușul făcea să-mi ia de două ori pe-atât. La un moment dat, mă simțeam atât de nesigur pe picioare, încât m-am trezit că mă țin de orice zid sau balustradă care-mi ieșea în cale, în timp ce înaintam anevoios. Când, în cele din urmă, am ajuns la ușa blocului în care locuiam de vreo patru ani, am răsuflat ușurat. Nu numai pentru că reușisem să supraviețuiesc patinoarului în care se transformase drumul. Vântul era atât de rece, că începusem să-l simt până la oase; a fost așa de bine să mă las cuprins de căldura din clădire. Și, mai bine de-atât, liftul funcționa. Ne puseseră un lift nou și modern, cu afișaj electronic, ceva mai devreme în anul acela. Era mult mai eficient decât cel vechi, hidraulic, care-l precedase și care se strica tot timpul. Dar tot n-aveam încredere în el. Mă îngrozise ideea de-a urca cele cinci etaje, până în vârful clădirii, unde se afla apartamentul meu, mai ales din cauza durerii sâcâitoare din picior.

Când ușile s-au deschis la etajul al cincilea, deja simțeam cum îmi revine buna-dispoziție. Priveliștea amuzantă care m-a întâmpinat când am deschis ușa apartamentului m-a înveselit și mai tare. Buna mea prietenă, Belle, venise în vizită la noi. Belle era, ca și mine, o dependentă de droguri în perioada de recuperare. Dacă viața ei n-ar fi luat o întorsătură nefavorabilă, foarte asemănătoare celei pe care o luase a mea, ar fi putut foarte ușor să devină artist sau designer. Mereu confecționa diverse lucruri din tot felul de resturi pe care le găsea. Ca de obicei în această perioadă a anului, se hotărâse să facă cu mâna ei ornamentele și felicitările de Crăciun. Deja avea câteva aranjate frumos alături. O întreagă grămadă de carton, sclipici, lipici, șnururi și panglici era întinsă pe toată măsuța din camera

de zi. Era destul de clar că Bob se distrase și el; dovada era chiar acolo, dinaintea ochilor mei.

Primul lucru pe care l-am observat au fost bucățelele de panglică înșirate peste tot. Am observat fundițe lipite pe diferite felicitări confecționate de Belle și mi-am dat seama că Bob trebuie să fi șterpelit rămășițele de panglică când nu era ea atentă. Parcă încercase să facă o fundă în jurul întregului apartament; erau bucăți de panglică pe covor, pe spătarul canapelei și chiar în jurul televizorului. Înnebunise cu totul.

Și nu era singura nebunie pe care-o făcuse. Am observat câteva urme de lăbuțe strălucitoare, aurii, pe covor și pe canapea. Am văzut că duceau tocmai în bucătărie, unde era clar că dăduse o fugă să bea apă din castronul lui. Am văzut o tușieră mare, cu cerneală aurie, deschisă pe masă. Nu mi-a luat mult să pun lucrurile cap la cap. Cumva, își băgase lăbuțele în cerneală. Mai auzisem eu de Goldfinger, dar el era Lăbuțe de Aur.

Belle era așa de concentrată la ceea ce făcea, încât nu-și dăduse seama că Bob fusese aproape la fel de plin de creativitate ca ea.

— Văd că Bob s-a distrat de minune, am zis, în timp ce-mi scoteam haina și arătam cu mâna spre bucățile de panglică și amprentele aurii.

Avea un aer nedumerit.

— Ce vrei să zici?

— Urmele de lăbuțe. Panglicile.

— Ce urme de lăbuțe și ce panglici? a zis, privind în jur.

— Ah.

N-a durat mult să-i pice fisa. Pentru o clipă, a părut jenată, apoi a fost cuprinsă de hohote de râs. Nu s-a oprit din chicotit o veșnicie.

— Mânca-l-ar mama. Na, știi că-i place să-ncerce să se implice și el, a spus ea.

Lui Belle îi plăcea Crăciunul și-l aștepta cu nerăbdare în fiecare an. După ce împodobeam bradul, îl îmbrățișa pe Bob, ca și cum ar fi marcat începutul numărătorii inverse până la „ziua cea mare“. Din partea ei, deranjul cu panglicile și sclipiciul făcea parte din distracție. Eu doar am clătinat din cap, complet

uluit. Dacă judecam după comportamentul lui, nu doar de azi, ci de-a lungul întregii săptămâni trecute, și lui Bob îi plăceau în mod deosebit sărbătorile. Era al treilea Crăciun pe care-l petreceam alături de el și nu-l văzusem niciodată atât de entuziasmat.

Fusese întotdeauna fascinat de brazii de Crăciun. Pentru noi, primul fusese unul minuscul, artificial, pe care-l conectai la portul USB al calculatorului. Adora luminițele strălucitoare și se uita la ele la nesfârșit, de parcă era hipnotizat. În ultimii doi ani, avuseserăm un brad ceva mai mare. Nu era nimic special, doar unul ieftin, artificial, negru, pe care-l cumpărasem de la un supermarket din zonă. Avea puțin peste un metru înălțime și era așezat pe un dulăpior pentru cocktailuri din lemn de cireș și castan, pe care-l găsisem într-un magazin de vechituri cu ani în urmă.

Se prea poate ca bradul nostru să fi fost foarte simplu prin comparație cu cei cu adevărat orbitori pe care-i văzusem în diferite locuri în Londra, dar și așa, Bob era de-a dreptul obsedat de el. Belle mă tot bătea la cap să-l împodobesc cât se poate de devreme în luna decembrie. În clipa în care-l scoteam, Bob devenea un ghemotoc hiperactiv, cu o energie nesfârșită. Îi plăcea, de exemplu, să se uite cum îl împodobeam și era extrem de pretențios în preocuparea asta a lui. În fiecare an, când mă apucam de decorat, se așeza lângă mine și mă supraveghea. Unele ornamente primeau aprobarea, iar altele, nu. Un îngeraș în vârful bradului, de exemplu, era inacceptabil. Cu un an înainte, găsisem o zână de argint într-un magazin caritabil. Lui Belle îi plăcuse destul de mult dar, în momentul în care am pus-o în vârful bradului, Bob a început să se întindă spre ea, ca și cum ar fi vrut s-o dea jos. A ținut-o așa până când am scos-o. El prefera o stea aurie, simplă. Așa că și anul acesta, tot asta am pus în vârf. Bob prefera mai degrabă globurile în locul panglicilor. Dar nu orice vechituri de globuri. Trebuia să fie strălucitoare, de preferat aurii sau roșii. Îi plăceau și luminițele, dar și acestea trebuiau așezate corect, astfel încât să se aglomereze în partea din față a bradului, unde putea să le vadă bine.

Din când în când, încercam să pun vreo decorațiune nouă, cum ar fi un ornament din ciocolată sau un con de pin. Aproape imediat, își ridica lăbuța și, dacă nu ajungea, sărea pe picioarele din spate ca să-l lovească și să-l dea jos. Cu doar o zi înainte, Belle încercase să agațe niște fundițe făcute de ea. Bob le agățase cu gheara și le trăsese din brad cu un aer aproape disprețuitor. Parcă spunea: „Cum îndrăznești să agăți gunoaiele alea în bradul meu de Crăciun?“. Din când în când, dărâma bradul, împrăștiind toate ornamentele pe podea.

De parcă toate astea nu erau îndeajuns de ciudate, era foarte pretențios și cu privire la așezarea bradului. Părea să-i placă cum arată cu ramurile răsfirate, astfel încât să poată vedea printre ele. Eu aveam o teorie cu privire la acest aspect. În ultimele zile dinaintea marelui eveniment, începeam să așezăm mici cadouri sub brad. Lui Bob îi plăcea să se joace cu ele și, uneori, chiar le împingea cu lăbuța până cădeau pe podea, unde le deschidea. Anticipând acest moment, chiar puneam câteva cutii goale doar ca el să poată să-și urmeze acest ritual. Conform teoriei mele, el nu putea îndura să nu poată vedea ce cadouri se ascund sub brad și de aceea încerca să dea ramurile la o parte dacă i se părea că sunt prea înghesuite și nu-i dau voie să vadă.

Odată ce bradul era la locul lui și decorat cum se cuvine, Bob îl păzea de parcă era cel mai de preț lucru din lume. Și era vai și-amar de cel care încerca să atingă sau să mute bradul. Dacă făceai așa ceva, scotea un mârâit grav, apoi îl punea la loc. Și felul în care-o făcea era un adevărat spectacol. Prindea o ramură cu gura, apoi o rotea cu câteva grade, până o așeza exact în poziția în care voia.

Atitudinea asta protectoare putea uneori să se întoarcă împotriva lui. De multe ori se strecura sub brad, arcuindu-și corpul în jurul trunchiului astfel încât să poată să vadă tot ce e împrejur. De câteva ori s-a înțepenit sub brad așa că, atunci când și-a ridicat spinarea, l-a dărâmat. La fel s-a întâmplat și când îl dădea jos; era o priveliște teribil de amuzantă.

Întreaga construcție se răsturna, proiectându-l pe Bob prin aer în timp ce globurile și celelalte ornamente se împrăștiau pe podeaua camerei de zi. Apoi Bob se apuca să fugărească globurile, lovindu-le cu lăbuța de parcă era nițel țicnit. Desigur,

era un chin să așez bradul la loc în poziția perfectă, dar întotdeauna mă făcea să râd. Și era mare lucru în perioada asta a anului, mai ales în anul acela.

Nu-mi mai mersese atât de rău de multă vreme, ceea ce spune multe când e vorba despre cineva care a trăit de azi pe mâine în cea mai mare parte a timpului în ultimii cincisprezece ani.

Frigul polar însemna că-mi fusese aproape imposibil să ies și să muncesc ceva, să cânt pe stradă sau să vând revista *The Big Issue* în ultima săptămână. Mă aventurasem pe-afară de vreo două ori, dar fie m-am întors din drum, din cauza problemelor cu transportul public, fie m-am dat bătut pentru că era, pur și simplu, prea frig ca să stau pe stradă cu Bob. Mă simțisem bine la adăpost, la căldură, privind ninsoarea în timp ce Bob stătea ghemuit pe caloriferul lui preferat, dar faptul că am fost consemnat în unitate m-a costat destul de mult.

Trăiam de azi pe mâine, așa că faptul că fusesem blocat în casă însemna că, practic, nu mai aveam nici un ban. În alte perioade din an aș fi făcut față mai bine unei astfel de situații, dar, când se apropia Crăciunul, era cu adevărat frustrant.

Îmi plăcea să mă pregătesc pentru Crăciun cumpărând una-alta din cele necesare pentru sărbători încetul cu încetul. Într-un fel, îl abordam ca Johnny Cash în cântecul „One Piece At A Time“, despre un tip care lua pe furiș piese din fabrica unde lucra ca să-și construiască o mașină. Într-o vreme, în cele mai negre zile ale dependenței mele de droguri, aș fi recurs și la furtul din magazine dar, din fericire, acele timpuri erau de mult trecute.

În zilele acelea eram mai mult decât bucuros să plătesc pentru ele, chiar dacă le cumpăram una câte una. Așa că, de-a lungul ultimelor două săptămâni, bucătăria începuse să se umple încet cu mici delicatese și mâncare și băuturi tradiționale pe care eu și Bob le împărțeam de Crăciun. Desigur, aveam o provizie zdravănă din conservele cu iepure preferate de Bob, pe lângă câteva pachete cu gustările lui favorite, lapte special pentru pisici și alte câteva bunătăți care-l așteptau în prima și a doua zi de Crăciun. Pentru mine, cumpărasem un curcan mic fără copane și aripi și niște costiță afumată. Le

cumpărasem pe amândouă aproape de data expirării și, în ciuda acestui lucru, fuseseră destul de scumpe, cel puțin pentru fondurile mele restrânse. Acum erau toate depozitate în siguranță în micul frigider cu congelator din bucătărie. Mai era și un pachețel de somon afumat, niște cremă de brânză și o găletușă de înghețată bună. Cumpărasem și o cutie ieftină de bomboane de ciocolată și niște unt cu coniac care mergea cu budinca de Crăciun pe care aveam obiceiul s-o mănânc împreună cu Belle, când venea în vizită la mine a doua zi de Crăciun. Mai aveam niște suc de portocale și o sticlă mică de vin spumos ieftin pe care așteptam cu nerăbdare s-o deschid în dimineața de Crăciun.

Nu era nicidecum un Crăciun extravagant. Probabil că nu cheltuisem decât o mică parte din ceea ce o familie obișnuită dădea pe cadouri, mâncare și băutură. Dar, oricât ar fi fost de ieftine, toate lucrurile astea costau, totuși, bani – iar eu nu aveam mai deloc.

Deja această situație mă îngrijora de zile bune. Mintea mea nu înceta să analizeze opțiunile pe care le aveam pentru a face ceva bani, nu c-ar fi fost prea multe. Cu vremea aceea așa de rea și prognoza care anunța că se înrăutățește, mă simțeam parcă prizonier într-un vis urât. Eram un mare admirator al filmelor lui Tim Burton și văzusem în ziar că cel mai faimos film de sezon de-al lui avea să fie difuzat în zilele următoare. Îmi descria perfect situația. Trăiam Coșmarul dinaintea Crăciunului.

Și azi, lăsând-o pe Belle să-și continue lucrul manual și ducându-mă în bucătărie să-mi fac un ceai, mă tot frământam cu gândul la situația în care mă aflam. Cu siguranță acest lucru era vizibil, fiindcă Belle a apărut repede în ușă cu un aer compătimitor.

— Hai, Scrooge, înveselește-te nițel, a zis. Aproape c-a venit Crăciunul.

Am fost tentat să zic „eh, prostii“, dar am ridicat doar din umeri.

— Îmi pare rău, mă tem că nu m-a pătruns încă spiritul Crăciunului, am spus.

Belle mă cunoștea destul de bine încât să-și dea seama în ce dispoziție mă aflam și, probabil, și ce mi-o provoca.

— Sunt sigură c-o să faci rost de ceva bani înainte de Ajun, mi-a spus ea, încurajator.

— Om vedea, am zis morocănos.

Am luat vreo două înghițituri de ceai și m-am întors în camera de zi. Am strâns panglicile și am început să șterg urmele de lăbuțe cu o cârpă umedă. Din fericire, petele se curățau destul de ușor. Bob încă se plimba de colo-colo, lăsând o dâră aurie în urma lui. Știam că nu-i tocmai sănătos pentru el, așa că m-am hotărât să pun capăt distracției.

— Hai, băiete, am spus, luându-l pe sus. E vremea să te spălăm.

Belle a înțeles aluzia și a început să-și strângă lucrurile. Părea îngrijorată. Era foarte conștientă de problemele pe care le aveam, mai ales de cele mai urgente, legate de casă.

— Mai ai gaz să încălzești niște apă?

— Nu, trebuie să pun într-o oală și s-o încălzesc pe cămin.

— Ok.

— Poți să te duci să verifici contorul de curent? i-am zis. Nu m-am mai uitat la el de ceva timp. Mi-e frică.

Nu exageram.

De-a lungul timpului, mă obsedaseră diverse lucruri: chitarele, romanele științifico-fantastice, jocurile pe calculator, cum aveam să-mi procur următoarea doză pe vremea când eram dependent. Acum, totuși, cea mai mare obsesie a mea erau contoarele de gaz și curent, care se aflau lângă ușa de la intrarea în apartament. Fusesem forțat să le instalez după ce nu reușisem să-mi plătesc facturile trimestriale în trecut. Contoarele se încărcau cu un card preplătit sau cu un card și o cheie, ca să fiu mai exact, primul fiind pentru electricitate, iar cea din urmă pentru gaz. Amândouă trebuiau încărcate cu regularitate la magazinul din apropiere. Puneam pe fiecare cât de mulți bani puteam, dar, cum prețurile la energie creșteau tot timpul, nu era deloc ieftin. După părerea mea, costa, în medie, cam două sau trei lire pe zi ca să meargă amândouă pe vremea aceea rece. Nu era nevoie de prea mult ca să se adune o sumă mare. Singura mea consolare era că deja îmi plătisem chiria

trimestrială pentru contoare la începutul lui decembrie. Dar în ultima săptămână încercasem să-mi încălzesc apartamentul cât se putea de bine, ceea ce însemnase că acele contoare mâncau bani într-un ritm îngrozitor. Urmările nu puteau fi evitate.

Ambele contoare aveau opțiunea de a-ți oferi energie în regim de urgență în valoare de cinci lire. Când ajungeai la punctul ăsta, trebuia să introduci cardul sau cheia în contor și să apeși pe butonul E. Apoi scotea trei bipuri ca să te anunțe că ai trecut pe rezerva de urgență. Îndată ce se termina, aia era. Era practic un împrumut sau o descoperire de cont, așa că, până nu plăteai cele cinci lire și ce datorii mai aveai, te deconectau. Cu câteva zile în urmă fusesem nevoit să le trec pe amândouă pe rezerva de urgență. Știam că nu mai am decât cinci lire pe fiecare până mă deconectau, așa că, din momentul acela, viața-mi fusese guvernată de sunetele pe care le scoteau contoarele – și de orarele complicate după care funcționau.

Fiindcă era posibil ca lumea să nu-și poată încărca cheia sau cardul pe timp de noapte, ambele contoare aveau ceea ce furnizorii de energie numesc o „perioadă de grație fără deconectare“. Asta înseamnă, în esență, că, dacă nu ai credit la ora deconectării, de obicei 6 după-amiaza, nu te deconectează în miez de noapte sau duminica, atunci când e dificil să găsești un magazin deschis ca să-ți încarci cardul sau cheia.

Aceste ore de deconectare deveniseră obsesia mea cea mai mare. La ora 6 după-amiaza, în fiecare zi, respiram ușurat când contorul făcea un clic delicat, semn că energia nu avea să fie tăiată, cel puțin până a doua zi la 9 dimineața. Când a scos sunetul acela sâmbăta, am știut că sunt în siguranță tot restul zilei și întreaga duminică. Știam că pot fi deconectat, cel mai devreme, luni, la ora 9 dimineața. De atunci, treceam prin același ritual traumatizant în fiecare dimineață, privind cum ceasul ticăie și ora 9 se apropie și așteptând să văd dacă temutul bip al mașinăriei avea să anunțe că mi s-a terminat gazul sau curentul. Nu-mi făcea deloc bine la nervi. Cu două zile în urmă, auzisem cum s-a terminat gazul. Asta însemna că nu mai puteam face baie și, mai important, că centrala pe gaz nu mai funcționa. Bob nu era impresionat, pentru el însemna că locul lui favorit, de lângă caloriferul din camera de zi, nu mai era

colțișorul de rai călduț care era în mod normal. Eu apelasem la o aerotermă micuță pe care o porneam din când în când ca să încălzesc camera de zi. Era foarte lacomă cu rația de curent, așa că știam că n-o pot folosi prea mult. În restul timpului, fie stăteam în bucătărie, fie mă ascundeam sub cuvertură pe canapea sau în dormitor. Bob începuse să se ghemuiască lângă mine și ne încălzeam unul pe altul cât de bine se putea.

Știam că am o datorie destul de mare pe lângă cele cinci lire, pentru că deja mersesem un weekend întreg pe rezerva de urgență. Așa că, pentru a porni din nou gazul, am calculat că aveam nevoie de vreo cincisprezece lire sau cam așa ceva. Nu aveam atâția bani atunci. Cea mai mare temere a mea era că aveau să-mi taie și curentul. Atunci chiar că aș fi avut probleme, mai ales că multe dintre cumpărăturile pentru Crăciun se aflau în frigider. Dacă mi-l tăiau, nu dura mult să se strice mâncarea. Și atunci ar fi trebuit s-o arunc la gunoi. Mă îndoiam că voi putea s-o înlocuiesc, mai ales că rafturile începuseră să se golească prin supermarketuri. Așa că știam că trebuie să fac cumva să ies din casă și să câștig niște bani. Nu puteam să mai las vremea și durerea din picior să-mi stea în cale. Era prea deprimant și descurajator – ca să nu mai zic periculos, văzând cum scădeau temperaturile în fiecare zi. Eu și Bob puteam foarte ușor să înghețăm dacă, așa cum spunea prognoza, temperaturile aveau să ajungă la 10 grade sub zero.

Și, mai mult decât orice, voiam să se rezolve situația asta. Nu voiam să-mi mai ocupe gândurile și săptămâna următoare, din diferite motive.

Pentru început, nu voiam să mai ciulesc tot timpul urechea la sunetul „bip, bip, bip“ al contorului, care anunța că urmează să se oprească. Nu voiam să mai trăiesc cu teama că o să mi se dezghețe tot ce am în congelator.

La fel de important, știam că Bob și Belle abia așteaptă Crăciunul și voiam să iau și eu parte la bucuria lor. Mă ajutaseră atât de mult, iar eu puteam să-i răsplătesc, cel puțin, cu câteva zile fericite și lipsite de griji împreună.

Iar în adâncul sufletului aveam încă o motivație, mai mare chiar. Nu voiam un Crăciun la care să mă simt precum Scrooge, să detest cu totul sărbătorile. Nu voiam să semăn cu nefericitul

de Grinch, care strică sărbătorile celorlalți. Mi-ajunseseră astfel de Crăciunuri. Jucasem rolul ăsta prea multă vreme.

Capitolul 2

Băiatul din spatele draperiei

E o vorbă veche care spune: „Crăciunul nu e un moment, e un sentiment“. Sunt convins că așa e. Pentru cei mai mulți oameni, sentimentul e unul de bucurie și speranță aproape copilărească. Fie că e vorba doar despre așteptarea plină de entuziasm a Ajunului sau de căldura sufletească și râsetele de la cina de Crăciun, acel sentiment îl transformă în cea mai fericită perioadă a anului.

În primii treizeci și ceva de ani ai vieții mele, sentimentul pe care l-a trezit în mine a fost unul complet diferit. Asociam Crăciunul cu tristețea și singurătatea. De aceea mi-era mereu groază de el. De aceea dorisem întotdeauna să treacă mai repede.

Atitudinea mea nu e deloc surprinzătoare, dat fiind modul în care trecuseră anii copilăriei și adolescenței mele.

M-am născut în Surrey, iar părinții mei s-au despărțit la puțin timp după ce am venit eu pe lume. Apoi, când aveam trei ani, am plecat din Anglia în Australia, unde mama avea rude. Primise o slujbă de agent de vânzări pentru compania de fotocopii, Rank Xerox.

Eram singur la părinți, iar viața noastră fusese cam lipsită de rădăcini; ne-am mutat dintr-un oraș în altul, ceea ce a însemnat că am mers la nenumărate școli. Nu mi-am găsit cu adevărat locul în nici una dintre ele și, prin urmare, am fost supus la presiuni din partea celorlalți. Mereu am încercat cam prea mult să mă adaptez, ceea ce m-a făcut să ies în evidență. Acesta nu era niciodată un lucru bun la școală. În orășelul Craigie, în vestul Australiei, am fost lovit cu pietre de un grup

de pușți care mă vedeau ca pe un fel de paria neadaptat. Toate astea mi-au terminat nervii.

Și, de parcă tratamentul de care am avut parte nu m-a făcut să mă simt destul de izolat, și acasă îmi petreceam mai tot timpul de unul singur. Mama muncea din greu, călătorea prin toată Australia și în afara ei, mergea la ședințe tot timpul, așa că eu am fost practic crescut de o serie întreagă de bone și dădace. Rareori aveam parte de companie.

Din cauză că ne tot mutam, nu sărbătoream Crăciunul în familie. Tata a rămas în Anglia, așa că doar trimitea cadouri în partea cealaltă a lumii. Era foarte generos. Îmi amintesc de parcă a fost ieri că într-un an am primit jucăriile Transformers originale. Am primit și seturi de aparate de emisie-recepție și mașinuțe Matchbox scumpe. Le apreciam cu adevărat, dar mă simțeam mult mai entuziasmat când puteam să vorbesc cu el la telefon. Pentru mine, faptul că-i auzeam vocea întreruptă și cu puțin ecou, din celălalt capăt al lumii, era de multe ori momentul culminant al Crăciunului. Aveam rude în Australia, mai ales pe fratele mamei, unchiul Scott și familia lui, pe care-i vedeam rareori când mergeam la Sydney. Nu ne petreceam sărbătorile cu ei, oricum. În schimb, ideea mamei despre sărbătorirea Crăciunului era să cheltuiască o groază de bani pe excursii pentru noi doi. Probabil câștiga destul de bine în perioada aceea, pentru că erau cu adevărat nemaipomenite. Am făcut cel puțin trei astfel de excursii și am zburat în America, Thailanda, Singapore și Hawaii. Mi-au rămas întipărite în memorie câteva amintiri. Într-un an, de exemplu, am zburat spre est din Australia, spre Hawaii, trecând de linia de delimitare a datei pe glob. Așa că ne-am întors, pur și simplu, în timp. Am plecat în a doua zi de Crăciun, dar am ajuns în Hawaii când nu se terminase Crăciunul încă. Așa că am avut două Crăciunuri. Sunt sigur că a fost palpitant și sunt convins că m-am distrat de minune, dar nu-mi amintesc nimic despre acele zile.

Mi-am petrecut mare parte a timpului de unul singur în aceste excursii.

Într-un an ne-am oprit în Las Vegas, unde mama și-a petrecut mare parte din timp în cazinou, lăsându-mă în cameră.

Nu aveam absolut nimic de făcut, așa că m-am uitat la televizor. Nu m-ar fi deranjat prea tare, doar că era televiziune cu plată, la care nu aveam acces. Așa că mi-am petrecut vacanța uitându-mă la nesfârșit la singurul program gratuit de pe canalul propriu al hotelului, o avanpremieră a ediției speciale de Crăciun a lui Dolly Parton. Puteți să vă imaginați ce coșmar a fost s-o ascult ore-n șir pe Dolly Parton spunând „Sal'tare, dragilor"? Încă mă mai trezesc cuprins de transpirații reci din când în când din cauza programului ăluia.

Am vizitat și New Yorkul. Ar fi trebuit să fie o excursie cu adevărat palpitantă, dar mama a avut o migrenă, așa că a trebuit să am grijă de ea. Am stat închis în camera întunecoasă zile-n șir, sau așa mi s-a părut mie. La un moment dat, mă plictiseam așa de tare, că-mi amintesc clar cum stăteam în spatele draperiilor trase, cu fața lipită de geam, și priveam cum se așterne zăpada pe trotuarul newyorkez de dedesubt. Era absolut superb, parcă ieșit dintr-un film hollywoodian din anii '50. Aproape că e cel mai încărcat de magie lucru pe care mi-l pot aminti despre Crăciun din toată copilăria mea.

Mai am și alte amintiri, mai puternice. De exemplu, îmi aduc aminte că, în timpul unuia dintre zborurile pe distanță lungă, am vărsat un pahar mare cu suc de portocale pe costumul albastru și elegant pe care-l purtam. N-am idee cum își permisese mama lucrul ăsta, dar călătoream la clasa business. Costumul meu se udase așa de rău, că stewardesa a trebuit să mă ducă jos, la clasa economică și să-mi dea un halat ca să mă schimb. Dar, când am vrut să mă întorc în compartimentul business, n-au vrut să-mi dea voie. Un însoțitor de zbor mă tot forța să mă așez pe un loc la clasa economică. Încă-mi amintesc chipul lui, semăna cu Barack Obama. Mă așeza pe scaun, apoi, cu un gest amplu, trăgea perdeaua care separa clasa economică de cea business și fixa închizătorile cu velcro. Parcă eram pedepsit că-mi trecuse doar prin minte că un loc așa de select ar fi de nasul meu.

N-o să uit niciodată cât de jenat a fost când, la a patra încercare, am reușit să mă strecor după perdea și am dat fuga înapoi sus, pe scaunul de lângă mama. Nu i-a venit să creadă când mama i-a confirmat că, într-adevăr, eram împreună.

Întotdeauna mi s-a părut că momentul ăla a fost simbolic pentru felul în care a continuat viața mea. Chiar și acum o descria perfect. Nimeni nu voia să-i dau peste cap mica lume, nimeni nu era de părere că e loc și pentru mine. Eram mereu băiatul aflat de partea greșită a perdelei.

Nu vreau să par nerecunoscător și nici nu vreau să dau vina pe mama pentru asta. Avea o grămadă de probleme și nici eu nu eram întotdeauna cel mai bun copil, nu încape îndoială. La momentul acela, probabil că ea credea că face un lucru bun, că-mi arată lumea și frumusețile ei. Dar, din punctul meu de vedere, lucrurile se vedeau altfel. Pentru mine, ea încerca să se revanșeze pentru că nu era niciodată lângă mine în restul anului. Crăciunurile astea extravagante nu erau decât modul ei de-a compensa acea absență. Nu înțelegea că ceea ce-mi trebuia mie nu erau călătoriile la clasa business sau hotelurile de cinci stele. Eu voiam doar să-mi petrec puțin timp cu o mamă pe care n-o cunoșteam prea bine, într-o atmosferă de familie cum se cade. Mai mult decât orice, desigur, doream să fiu iubit.

Când aveam vreo zece sau unsprezece ani, eu și mama ne-am mutat înapoi în Anglia pentru vreo doi ani. Crăciunul a rămas tot un eveniment marcat de singurătate, din alte motive, de data asta. Primul a fost în regulă, mi l-am petrecut cu tata și soția lui de-atunci, Sue, și cu sora mea vitregă, Caroline, care pe-atunci era un copilaș de vreo trei ani. A fost, probabil, cel mai apropiat lucru de un Crăciun „normal“ care mi s-a întâmplat, fiindcă am fost cu familia întreagă, am mâncat, ne-am făcut cadouri, ne-am uitat la televizor – și ne-am certat. Îmi amintesc că mama a cumpărat o păpușă pentru Caroline la o benzinărie când ne îndreptam într-acolo. Bebelușul era unul din aceia care plâng „oaaaa“ când îl legeni. Caroline era încă mică, iar eu o tot încurajam să scoată sunete ca bebelușul de jucărie, spre enervarea lui tata. „James, încetează“, îmi tot striga. Cred că simțea că deja sunt un suflet rătăcit. Un an mai târziu, mai mulți erau de aceeași părerea. Mi-am petrecut următorul Crăciun fiind evaluat la o instituție pediatrică pentru boli mintale, spitalul Colwood din Haywards Heath, în West Sussex.

La momentul acela, relația mea cu mama era destul de rea și ne certam des, uneori destul de violent. Comportamentul meu

era așa de exagerat uneori că era sigură că ceva nu e-n regulă cu mintea mea. Unul dintre doctorii care mă văzuseră își făcea griji că sufăr de depresie, așa că îmi prescrisese tratament cu litiu timp de câteva luni. Nu funcționase, așa că fusesem trimis la evaluare.

Nu-mi amintesc mai nimic din ce s-a întâmplat cât am stat la Colwood. Asta în parte din cauza lucrurilor la care am fost supus în timpul evaluării, dar și pentru că mi-au dat tot felul de medicamente. Îmi amintesc încă foarte clar că mi se făceau injecții de la care mă apuca somnul. De multe ori n-aveam idee unde sunt când mă trezeam. Uneori, se întâmpla pe neașteptate; un medic își făcea apariția lângă mine cu o seringă, iar eu îmi pierdeam cunoștința dintr-odată. Nu m-am împotrivit niciodată, aveam încredere în doctori și îmi doream să scap de probleme. N-am scăpat, desigur. În ciuda tuturor testelor și medicamentelor, n-au ajuns la nici o concluzie despre sănătatea mea mintală.

Așa că nu e de mirare că nu-mi amintesc mare lucru despre Crăciunul pe care l-am petrecut la Colwood. Nu-mi aduc aminte decât că tata m-a dus să văd o pantomimă. Asta e o amintire frumoasă. Trebuie să fi fost Cenușăreasa, pentru că îmi amintesc de personajul Buttons care arunca dulciuri Cadbury's Buttons în public. Mi-o amintesc și pe Caroline, care plângea în drum spre casă fiindcă i se rupsese bagheta magică. E ciudat ce păstrează mintea și ce dă deoparte.

La următorul Crăciun, eram înapoi în Australia. Cred că mamei îi era puțin dor de casă, dar se și temea că aveau să mă țină la nesfârșit în spital. Așa că, împreună cu noul ei partener, Nick, a hotărât că ar fi mai bine să plecăm. Dar era de netăgăduit faptul că eram un copil nefericit și că eu și ea nu ne înțelegeam deloc.

Îmi era dor de Anglia și de tata. Îmi era dor și de afecțiunea de care avusesem parte acolo. Am continuat să mă cert cu mama și cu Nick, cu care chiar nu mă înțelegeam. Cea mai caldă amintire pe care o păstram din Anglia era a unei asistente pe nume Mandy. Era cea mai blândă ființă pe care o întâlnisem. Își petrecuse mult timp cu mine cât stătusem la spitalul Colwood, nu doar având grijă să am tot ce-mi trebuie, ci și vorbind și

ascultându-mă, lucru care nu prea mi se mai întâmplase până atunci. Nimeni nu mă asculta cu adevărat în copilărie sau, dacă mă gândesc mai bine, nici la vârsta adultă.

Odată întors în Australia, am adoptat o pisică vagaboandă de la un adăpost. Îmi plăcea mult de pisică și ei de mine, așa că i-am zis Mandy fiindcă-mi amintea de singurul lucru bun care mi se întâmplase în cei doi ani petrecuți în Marea Britanie.

Altfel, viața mea în Australia a intrat într-un declin rapid. Am stat ceva timp prin alte spitale, dar n-au făcut decât să-mi înrăutățească situația. Pentru o vreme, am fost internat în secția de psihiatrie a spitalului Prințesa Margareta din Perth, în vestul Australiei. Când aveam aproape șaptesprezece ani, m-au internat într-un loc numit Secția de psihiatrie pediatrică Fraknston, în partea cealaltă a Australiei, în Victoria. De-acum, eram un adevărat scandalagiu și începusem să încerc drogurile. Aș fi încercat orice, de la lipici la medicamente, tot ce mi-ar fi putut oferi starea de bine după care tânjeam. Nu era absolut nimic altceva de făcut în spitalul acela. Era și modul în care puteam să evadez din realitatea tristă a locului.

În perioada petrecută la Frankston, am văzut lucruri pe care nu i-aș dori nimănui să le vadă. Într-o zi, un pacient mai mare, cu care mă împrietenisem, un tip zdrențăros cu aer de motociclist căruia i se spunea Rev, mi-a cerut să-i împrumut lama mea de ras. Naiv cum eram, am crezut că vrea să se bărbierească, dar, desigur, nu asta voia. M-am simțit vinovat din pricina asta multă vreme chiar dacă, din fericire, n-a murit. Ce-a vrut era un soi de strigăt de ajutor.

Oamenilor le e ușor să spună că n-au avut parte de o copilărie adevărată dar, în cazul meu, cred că e adevărul gol-goluț. Despărțirea părinților mei, adăugată la faptul că păream să fiu tot timpul pe drumuri în copilărie, au transformat-o într-una cu adevărat instabilă. Dat fiind acest lucru, bănuiesc că declinul în care am intrat odată întors în Anglia, la optsprezece ani, era aproape inevitabil. În Australia fusesem diagnosticat cu hepatită C, pusă de medici pe seama abuzului de droguri. Am plâns când mi-au spus că speranța mea de viață nu e mai mare de zece ani. S-a dovedit că aveam un sistem imunitar foarte

puternic și că am supraviețuit, dar pe atunci nu știam acest lucru.

M-am întors în Anglia cu o condamnare la moarte atârnându-mi deasupra capului. Avusesem ambiția să devin muzician, dar nimic nu se întâmplase. În schimb, m-am tot mutat dintr-o casă în alta, apoi de pe o canapea pe alta, ca, în final, să ajung pe străzi, unde mi-am petrecut ceva vreme dormind sub cerul liber. Odată aflat în situația aceea, am ajuns să folosesc heroină și alte droguri drept soluție de evadare. Luam orice îmi amorțea simțurile. Viața mea a intrat într-un declin tot mai rapid. Uneori mă minunez că mai sunt în viață.

Prin urmare, Crăciunul a devenit și mai lipsit de semnificație pentru mine. Era doar un moment al anului căruia trebuia să-i supraviețuiești, nu să te bucuri de el.

Mi-am petrecut vreo două Crăciunuri cu tata, în sudul Londrei, dar n-au fost cine știe ce. Nu prea reușeam să comunic cu familia mea; ei mă considerau oaia neagră, ceea ce nu era greșit. Cu siguranță, nu eram cel mai bun fiu vitreg din lume.

Prin urmare, Crăciunul cu tata însemna pur și simplu să mă arăt în Ajun, să stau la el în perioada sărbătorii, apoi să fiu dus în stație în dimineața celei de-a doua zile de Crăciun. Odată, am fost lăsat în stație doar ca să constat că nu sunt metrouri și să fiu nevoit să merg pe jos mai bine de șase kilometri sau cam așa ceva, până la Croydon, ca să pot lua trenul. Mi-a luat aproape o oră. Totul n-a făcut decât să sublinieze că era un moment groaznic al anului, cel puțin pentru mine. Să fiu sincer, principalul motiv pentru care mă duceam era că puteam să mănânc ceva ca lumea. În acea perioadă din viața mea, mâncarea bună era o raritate. Trăiam în adăposturi pentru oamenii străzii și nu câștigam nici un ban. Au fost momente când eram atât de disperat, încât am recurs și la căutatul prin tomberoanele din spatele supermarketurilor mari. Chiar nu-mi păsa ce mănânc, atâta vreme cât era comestibil. Așa că așteptam cu nerăbdare cina de Crăciun, platoul acela imens cu mâncare și faptul că apoi aveam voie să mai cer o porție imediat ce terminam.

Date fiind aceste lucruri, nu-i de mirare că pentru mine Crăciunul n-a însemnat mare lucru, nici măcar după ce-am

început să-mi pun viața în ordine. Tot ceea ce reprezenta el – familia, timpul petrecut împreună cu cei dragi, bunătatea, comunitatea și caritatea – pur și simplu nu-mi spunea nimic. În schimb, mi se părea un moment ciudat al anului, pe care îl asociam cu izolarea și singurătatea. În timp ce toți ceilalți îl așteptau cu nerăbdare și se bucurau de perioada de dinainte, eu nu puteam să le înțeleg exaltarea. Nu pricepeam de ce oamenii cheltuiau atât de mulți bani și se agitau atâta în așteptarea a ceea ce mie mi se părea o zi ca toate celelalte. Chiar aveam un fel de presimțire rea gândindu-mă la ea, mi-era aproape teamă.

Mai ales pentru Belle, acest lucru era greu de înțeles. Prietenia mea cu ea era, ca mai totul în viața mea, complicată. Ne cunoscuserăm prin 2002, pe când eu încercam – fără succes – să-mi fac un nume alături de o trupă pe nume Hyper Fury. Trupa a trecut printr-o perioadă scurtă în care a avut câteva concerte prin Londra, mai ales în Camden. Am întâlnit-o la un club de-acolo, The Underworld. Eram la bar când a apărut și m-a auzit vorbind cu altă femeie despre zilele noastre de naștere, a mea fiind pe 15 martie și a ei pe 16.

— Ha, ce amuzant, s-a alăturat Belle. Ziua mea e pe 17 martie.

— Atunci e Sfântul Patrick, i-am răspuns.

Conversația s-a legat imediat.

O găseam amuzantă și era ușor să vorbești cu ea, așa că ne-am petrecut restul nopții sporovăind. Ea avea o relație cu alt tip la momentul acela, dar se cam îndepărtaseră unul de celălalt. Ne-am înțeles să ne întâlnim după vreo săptămână și ne-am înțeles de minune. Ea a pus capăt relației ei și am devenit un cuplu.

Belle e din Londra, născută și crescută acolo și e cu vreo doi ani mai mică decât mine. Dar, deși am crescut în colțuri diferite ale lumii, viețile noastre au urmat cursuri asemănătoare. Ea a trăit vremuri grele acasă, mai ales de când i-a murit bunica, pe care o considera o a doua mamă. Și ea, ca și mine, a ajuns o adolescentă tulburată, cu probleme psihice asemănătoare cu ale mele. A fost predispusă la depresii și a devenit dependentă de droguri, trecând de la iarbă la droguri din ce în ce mai puternice. Am înțeles-o perfect când mi-a spus că era modul ei

de a opri durerea pe care o simțea, de a evada dintr-o lume în care se simțea atât de singură. Știam exact ce simte. Lucrul acesta ne-a apropiat mult, iar relația noastră a fost înfloritoare pentru scurt timp. Pentru o vreme, am împărțit un apartament.

Chiar în perioada când am fost împreună a avut Belle ocazia să vadă direct cât de puțin însemna Crăciunul pentru mine. A înțeles și de ce mă simțeam astfel. La primul Crăciun din vremea când eram împreună, fusesem invitat să stau la mama mea vitregă, Sue, în sudul Londrei. Belle a venit cu mine și a rămas peste noapte. Și-a dat seama imediat cât de încordată era relația mea cu restul familiei. S-au iscat o mulțime de certuri, chiar și despre o remarcă pe care o făcuse cineva care se întreba ce naiba caută o fată drăguță și normală ca Belle alături de mine. Lucrul acesta mă înfuriase tare. „Încercați să trăiți și voi viața mea“, le-am scuipat.

Belle, în schimb, era apropiată de mama și tatăl ei și s-a întors acasă, în vestul Londrei, să-și petreacă ziua de Crăciun împreună. Pentru ei, era un moment special; chiar se dădeau peste cap să-l sărbătorească. În a doua zi de Crăciun, am fost invitat să-i cunosc părinții. Atmosfera de-acasă nu putea fi mai diferită; era foarte caldă și primitoare. Mama ei a făcut pregătiri serioase pentru mine, pur și simplu pregătind o a doua cină de Crăciun din mâncarea rămasă. Mi-au cumpărat chiar și un cadou, ceea ce m-a topit. Mi-am făcut o idee vagă despre ce-ar putea însemna un Crăciun fericit, petrecut împreună cu întreaga familie.

Din păcate, relația n-a durat mult. În acel moment al vieții noastre, ne luptam fiecare cu demonii lui și era pur și simplu prea greu. Nu eram buni unul pentru celălalt din acest punct de vedere. Ne-am îndepărtat pentru un timp, dar am ținut legătura. Pe măsură ce-au trecut anii, ne-am dat seama că ne înțelegem mai bine ca prieteni decât ca iubiți. Și, pentru că amândoi ne-am înfruntat problemele, acea prietenie a devenit o legătură profundă care, știam amândoi, avea să dureze mulți ani.

Eu și Belle ne înțelegeam de minune. Aveam o grămadă de preocupări comune, inclusiv pisicile. În adolescență adoptase o pisică pe nume Poppy de la o asociație caritabilă, Cats

Protection. Poppy fusese găsită în casa unui bătrân, care adăpostea peste o duzină de pisici. Când acesta a murit, pisicile au fost preluate de filiala locală a asociației Cats Protection. Poppy avea șapte ani când o cunoscusem și era încă vioaie ca-n tinerețe și la cincisprezece ani. În multe feluri, Poppy era la fel de importantă pentru Belle cât era Bob pentru mine. O făcea să zâmbească chiar și în zilele cele mai grele. Era sursa ei de iubire necondiționată.

Din pricina asta, nu m-a surprins deloc că Bob s-a înțeles de minune cu ea. A fost întotdeauna fericit să stea cu ea când eram bolnav sau plecat. A stat cu ea, în apartamentul ei, mai ales de al doilea Crăciun al nostru, când eu am făcut o călătorie plină de emoții în Australia ca s-o revăd pe mama, pe care nu o văzusem de mulți ani.

Bob a fost cel care, încet-încet, mi-a schimbat atitudinea față de Crăciun. Primul nostru Crăciun împreună, în 2007, a fost unul foarte simplu. Am mâncat amândoi apoi ne-am uitat la televizor toată ziua dar, fără îndoială, au fost cele mai fericite sărbători pe care le avusesem vreodată. A fost prima oară când m-a cuprins „spiritul“ Crăciunului.

Pe atunci eram deja împreună de nouă luni și trecuserăm prin multe. Când l-am găsit, părea că se bătuse sau ceva de genul ăsta, probabil cu alt animal. La început am presupus că-i aparține altcuiva dar, peste câteva zile, când am văzut c-a prins rădăcini în același loc, m-am hotărât să trec la fapte. L-am dus la RSPCA la control și i-am cumpărat medicamente. Apoi, cu blândețe, l-am ajutat să se însănătoșească.

Mi-a plăcut din prima clipă de el. Avea personalitate și un aer calm, atotștiutor. Am încercat să dau se stăpânii lui, dar, cum nu l-a căutat nimeni, am presupus că nu avea stăpân și era vagabond. Atunci i-am zis Bob.

Mă așteptam ca prietenia noastră să fie de scurtă durată. Bănuiam că o să vrea să se întoarcă pe stradă, odată ce se întrema. Era destul de hotărât și părea că s-ar fi descurcat foarte bine acolo. Dar el avea alte gânduri.

Când am încercat să-l dau afară, n-a vrut să plece. Spre uimirea mea, într-o zi chiar a sărit în autobuzul în care mă urcasem ca să vină cu mine.

Și așa am devenit de nedespărțit. În multe privințe, eram o pereche ciudată, dar în altele semănam ca două picături de apă, două suflete rătăcite încercând să supraviețuiască de pe o zi pe alta în Londra. Simțeam că îmi e și familie. Îmi oferea blândețea și compania și – da, iubirea – după care tânjeam de atâta vreme. Mi-a arătat până și perspectiva unei altfel de vieți, una care-ar fi putut să mă scape de traiul pe străzi. În ultimele luni, un ziar local, *Islington Tribune*, scrisese despre noi. Mă întâlnisem și cu un agent literar și un scriitor, care-mi sugeraseră faptul că povestea felului în care eu și Bob ne salvaserăm viața unul celuilalt ar putea fi transformată într-o carte. Nu mă așteptam să aibă vreo urmare serioasă – ba chiar nici una. Oamenii ca mine nu aveau acest gen de succes. Dar a fost un semn că lucrurile începeau să se schimbe, că viitorul ar putea fi mai roz decât fusese pentru atât de multă vreme. Asta doar dacă supraviețuiam prezentului.

Crăciunurile noastre împreună au început să însemne din ce în ce mai mult pentru mine. Am ajuns să-mi facă plăcere să-i ofer lui Bob – și lui Belle – două zile plăcute, în timpul cărora puteam să apreciez darurile pe care mi le oferise el. Anul acesta, totuși, aveam o presimțire neagră despre următoarele zile și, cum s-a dovedit, era întemeiată…

Capitolul 3

Bip, bip, bip

Bip, bip, bip.

M-a trezit sunetul de care mi-era atât de teamă de câteva zile. Era luni dimineață. Weekendul luase sfârșit, iar rezerva de 5 lire pentru electricitate se terminase.

Știam că sunetul se va repeta la fiecare minut timp de douăzeci de minute, după care avea să se facă liniște. Erau douăsprezece bipuri în fiecare serie și fiecare dintre ele mă săgeta ca o durere de cap ascuțită. Era enervant, dar nu aveam ce face dacă nu reîncărcam cardul. Am sărit din pat și am început să scotocesc prin buzunare. Aveam cam 3 lire și jumătate în total, ceea ce nu era nici pe departe de-ajuns ca să-mi plătesc datoria la card, așa că situația era clară. Asta era. Nu mai aveam nici un fel de încălzire sau lumină. Bip, bip, bip. Contorul s-a oprit din nou.

Era o dimineață la fel de mohorâtă și înnorată, iar casa cufundată în întuneric. În bucătărie era liniște și doar luminița intermitentă de la un ceas cu baterie licărea în întuneric. Am deschis frigiderul și am pus mâna pe ce era înăuntru. Erau încă reci, dar asta n-avea să dureze mult.

Știam că o să vină clipa asta. Contorul n-avea cum să funcționeze cu aer. Dar tot a fost o lovitură. Mintea începuse dintr-odată să-mi lucreze frenetic. Cât puteam să mai las mâncarea așa până să se strice? De câți bani aveam nevoie ca să pornesc din nou curentul? Cum puteam să fac să-l pornesc – și gazul la fel – în perioada sărbătorilor? Cum aveam să rezistăm eu și Bob dacă, pur și simplu, nu reușeam să fac rost de bani? Oare trebuia să luăm calea vreunui adăpost sau a unei

organizații caritabile de Crăciun? Acest gând mai ales mă îngrozea cel mai tare.

Bip, bip, bip.

Am mâncat repede un castron cu cereale, terminând laptele rămas în frigider. Aproape imediat, mi-am dat seama ce am de făcut. E ciudat cum o situație de criză îți luminează mintea. Într-un fel, mi-a simplificat viața. În timpul ninsorii recente, avusesem de ales între a ieși sau a rămâne în casă. Acum nu mai eram așa de liber. Trebuia să ies și să câștig destui bani cât să pot reporni curentul. Realist vorbind, dacă nu făceam asta în următoarele nouă ore, mâncarea pentru Crăciun pe care o cumpărasem avea să se strice și trebuia aruncată la coș. Pur și simplu nu puteam să las una ca asta să se întâmple.

Încă mai aveam destulă mâncare pentru Bob, așa că i-am dat un castron de ton și niște apă. Apoi am intrat cumva pe pilot automat și am început să adun tot ce-mi trebuia ca să ies din casă – mantaua, chitara, exemplarele din *The Big Issue*. Am mai luat ceva mâncare pentru Bob și un sendviș încropit în grabă pentru mine.

M-am uitat afară. Măcar nu ningea azi. Acoperișurile încă mai aveau un strat de pudră albă, dar treceau mașini, ceea ce însemna că, dacă sunt norocos, circulau și ceva autobuze.

Bip, bip, bip.

Odată ieșit pe ușă, m-am simțit cu adevărat binecuvântat să scap de sunetul acela, dar, în curând, treceam prin alte emoții. Am pornit prin frig, simțind un amestec de hotărâre, nesiguranță și o panică ce se accentua ușor.

În timp ce stăteam în stația de autobuz cu Bob, mi-am făcut planul de acțiune. Făcusem câteva calcule în mare. Cel mai important lucru era că trebuia să repornesc curentul azi. Trecusem pe la magazinul din colț și-mi verificasem starea creditului. Trebuia să plătesc cele 5 lire din împrumutul pentru urgențe și încă 6,50 lire ca să-l pot porni. Deci aveam nevoie de cel puțin 11,50 lire ca să nu mi se strice mâncarea din frigider.

Verificasem și cardul de gaz. Adunasem o datorie de aproape 15 lire.

De fapt, trebuia să pun vreo 25-30 de lire pe el ca să pot trece peste Crăciun cu căldură și apă caldă, dacă făceam economie.

Aceasta era suma minimă pe care-mi propusesem s-o strâng, dar următorul scop era să găsesc un mod de-a face contorul să meargă până joi, 23 decembrie, începutul perioadei sărbătorilor. Atâta vreme cât aveam puțin credit, chiar și din cel de urgență, la ora 6 în seara aceea, aveam în mod garantat energie în Ajun, de Crăciun și în a doua zi de Crăciun. Dar s-ar fi oprit din nou la ora 9 dimineața, pe 27 decembrie.

Știam, totuși, că nu e o idee tocmai bună să las acest lucru să se întâmple, pentru că șansele mele de-a câștiga ceva bani între Crăciun și Anul Nou erau foarte mici. Londra era, pur și simplu, un oraș-fantomă în perioada aceea. Mai trebuia să țin seama și de vreme. Dacă mai erau furtuni de zăpadă, așa cum prognozaseră meteorologii? Îmi asumam un mare risc dacă mă bazam pe vreun câștig în săptămâna aceea de vacanță.

Nu, nu încăpea îndoială în mintea mea. Scopul meu suprem trebuia să fie să trec peste următoarele două săptămâni. Trebuia să fac tot ce-mi stătea în putință să câștig destul cât să nu-mi mai fac griji legate de gaz și curent până la Anul Nou.

Desigur, facturile la energie nu erau singurele cheltuieli cu care trebuia să mă lupt în zilele următoare. Mai erau și cumpărăturile de Crăciun, chiria la apartament, transportul și Bob de luat în calcul. Așa că, pe când stăteam la etaj în autobuz, îndreptându-ne către centru, m-am apucat să mâzgălesc de zor tot felul de calcule pe dosul unui plic. Luând totul în considerare, socotisem că trebuia să fac rost de vreo 150 de lire în total. Și trebuia să fac toți banii ăia în următoarele două sau trei zile. Avea să fie o treabă foarte, foarte grea. Dar trebuia să găsesc o soluție.

Prima opțiune era să-mi sporesc cea mai importantă sursă de venit, cea din vânzarea revistei *The Big Issue*, la locul meu de lângă stația de metrou Angel, din Islington. Puțini înțelegeau cum funcționează asta. Nu era o revistă „gratis“ pe care oamenii străzii o vindeau ca să câștige câteva lire. Organizația caritabilă fusese înființată ca să-i „ajute pe oameni să se ajute“, așa că vânzătorii, de fapt, își conduceau propria afacere. Trebuia să cumpărăm revistele la un anume preț, apoi să le vindem la prețul de pe copertă, asigurându-ne astfel un profit – și, speram, o existență – din asta.

În acest moment din an, revista apăruse într-o ediție mai cuprinzătoare, cu un preț de 3 lire, față de cel obișnuit, de 2 lire. Noi trebuia să cumpărăm revistele la prețul de o liră, așa că făceam 2 lire pe fiecare exemplar vândut. Analizându-mi situația, mi-am dat seama că trebuia să vând vreo 60-70 în următoarele zile. Acest lucru nu avea, pur și simplu, cum să se întâmple.

Eu și Bob adunaserăm o mulțime de susținători la stația Angel. Înainte să ajungem acolo, fusesem informat dintr-o sursă de încredere, locul nostru de la intrarea la metrou fusese ca un cimitir pentru vânzătorii *The Big Issue*. Noi îl făcuserăm unul de succes. Mulți trecători se opreau să vorbească cu noi și mulți dintre clienții noștri cumpărau revista în fiecare săptămână. Dar, chiar și așa, cred că numărul cel mai mare de copii vândute într-o zi a fost de 30. În medie, era undeva între 15 și 20. Dacă aveam de gând să-mi asigur Crăciunul, trebuia să-mi suplimentez veniturile din alte surse. Cea mai la îndemână era să cânt pe stradă, știam că e o opțiune. Eu și Bob încă ne descurcam destul de bine cu cântatul la Covent Garden unde aveam, de asemenea, un grup de oameni care ne dădeau în mod regulat bani. Trebuia să-mi prelungesc tura de lucru făcând și asta în următoarele două zile. Nu era o misiune imposibilă, dar avea să fie greu, știam asta. Nu eram pesimist, doar realist. Lucrasem pe străzi de mult prea multe Crăciunuri, așa că știam foarte bine că lumea nu stă prea bine cu banii în perioada asta. Și, pentru că banii erau așa de puțini, evident că sporea competiția între cei care cântau pe stradă, făceau spectacole, cerșeau sau vindeau *The Big Issue*. Iar criza economică aflată în toi nu făcea decât să sublinieze faptul că fiecare e pe cont propriu. Era vorba chiar de supraviețuirea celui mai puternic. Trebuia să fiu puternic în următoarele zile. Altfel, planurile mele pentru Crăciun nu aveau să reziste. Numai de-ar fi fost atât de ușor.

Am ajuns la Angel și-am descoperit că locul era foarte animat, dar nu în vreun fel bun pentru mine. Mulțimea de la metrou era formată din oameni care strângeau bani pentru organizații caritabile, *chuggers*[1], cum le zicea lumea, din cauza

felului în care-i sâcâie pe oameni, atât de insistent încât, uneori, le dau senzația că sunt jefuiți.

Sigur, mulți dintre cei care strângeau fonduri lucrau pentru organizații legale, precum Greenpeace sau Salvați Copiii sau Cancer Research, a căror muncă e importantă. Așa că n-am avut niciodată nimic împotriva lor. Au tot atâtea drepturi să se afle pe stradă ca și mine. Problema e că există o grămadă de alte „organizații caritabile“, lipsite de scrupule. Multe dintre ele vânează tineri sau persoane vulnerabile și-i trimit pe stradă să agite găletușe în fața oamenilor ore-n șir, ca să-i plătească apoi cu te miri ce. În trecut, văzusem cum grupuri întregi erau trimise la plimbare de poliție. Odată, chiar au făcut o verificare și au văzut că găletușele pentru colectă nu erau sigilate, așa cum trebuia, astfel încât banii să ajungă direct la organizație. Cu altă ocazie, au descoperit că permisele pe care le prezentaseră fuseseră făcute în Photoshop. Nu erau nicidecum emise de autoritatea locală Transport for London, care conduce metroul londonez. Nu erau decât niște oportuniști care strângeau bani pentru ei înșiși.

Nu mai e nevoie să spun că acești strângători de bani nu aveau nici cel mai mic respect pentru ceilalți care lucrau în zonă și pentru reguli. Și nu-i interesa deloc de cei care încercau să facă un ban cinstit.

Mi-am dat seama repede că tipii de la metrou de azi lucrau pentru una dintre asociațiile mai dubioase. În primul rând, nici nu-i auzisem vreodată numele. Pretindeau că strâng bani pentru un Fond de ajutor pentru lumea a treia. Ecusoanele pe care le purtau erau îndoite și jerpelite. Aveau un aer dubios. Tot ce puteam să sper era să apară vreun polițist și să-i trimită la plimbare dacă se dovedea că erau niște impostori.

În orice caz, eu nu puteam să fac nimic, pentru că erau în interiorul stației și păreau să aibă autorizație să lucreze acolo. Lucrurile era foarte clare din acel punct de vedere. Eu aveam un spațiu pentru care eram autorizat în afara stației, dar nu puteam intra să-mi vând revistele acolo. Ei erau liberi să-și desfășoare activitatea în interior.

Dezavantajul, pentru mine, era că ei ajungeau la navetiștii care coborau din metrou înaintea mea. Astea erau vești proaste.

Și n-a durat mult să se înrăutățească.

Când s-a lăsat seara, strângătorii de bani și gălețile lor au început să se răspândească și pe trotuare. Nici nu mi-am dat seama când și-au făcut apariția vreo jumătate de duzină, la fiecare ieșire, acostând fiecare om care pleca.

Nu eram singurul deranjat de treaba asta. Locul meu era peste drum de o florărie și un chioșc de ziare. Proprietarii lor erau de-a dreptul înfuriați de felul în care gașca asta monopoliza întreaga zonă la intrarea în metrou. Nu numai că se alegeau cu mărunțișul care ar fi putut lua calea cumpărării unei reviste, a unui buchet de trandafiri sau a unui exemplar din *The Big Issue*, dar și îndepărtau lumea. Îi făceau să se simtă prost.

M-am uitat la un șir întreg de navetiști care ieșeau de la metrou cu capetele plecate, evitând contactul vizual cu strângătorii de bani și, prin extensie, cu oricine altcineva. Orice încercare de-a ridica glasul peste zgomotul făcut de găleți și de cei care le țineau era sortită eșecului. Nu eram decât o altă voce. Nu mă auzea nimeni.

Bob devenea din ce în ce mai agitat. Făcea față cu brio la aproape orice zgomot pe care Londra i-l scotea în cale, dar zgomotul pe care-l făceau găletușele când erau scuturate îl neliniștea. Se făcuse ghem și-și îngustase ochii, semn clar că nu era fericit. La un moment dat l-a scuipat pe unul dintre ei, când s-a apropiat prea mult. Și eu eram din ce în ce mai frustrat. Reușisem să vând două exemplare din revistă într-o oră și jumătate. În ritmul acela, nu aveam să câștig destul nici cât să mă întorc acasă, nu mai zic de pornit din nou curentul și gazul.

Fusesem în situația asta destul de mult timp cât să știu precis că ceva avea să explodeze la un moment dat, ceea ce s-a și întâmplat.

Tocmai îi vindeam o revistă unui client fidel, când unul dintre strângătorii de fonduri a început să se insinueze în spațiul meu. Era un tip masiv, avea peste 1,80 metri și suta de kilograme și purta un fel de vestă de un galben aprins, fluorescent. Ieșise din stația de metrou și se apropia cu spatele de mine și de Bob, țipând și scuturându-și găleata cu gesturi largi. Se apropria din ce în ce mai mult.

— Hei, omule, lasă-ne și nouă niște loc, i-am zis cât am putut de politicos, când ajunsese la vreo jumătate de metru de noi.

Răspunsul lui n-a fost așa de politicos.

— Care-i problema? Am dreptul să fiu aici la fel ca tine, mi-a zis, vârându-mi autorizația plastifiată sub nas.

I-am aruncat o privire indiferentă, dar mie mi-am spus să nu fac vreo prostie.

Am privit în jos și am văzut că Bob se făcuse un ghem mic între picioarele mele. Fusese pur și simplu încolțit. Părea vulnerabil. Eram pe punctul de-a mă lăsa pe vine să-l iau în brațe, când tipul s-a întors brusc către noi și a pus bocancul pe rucsacul pe care stătea Bob.

Miaaaaaau! Bob a scos un țipăt ascuțit.

— Hei, dă-te de-aici. Mi-ai călcat pisica, am spus, împingându-mă în el.

S-a uitat în jos la Bob și a rânjit batjocoritor.

— Ce caută nenorocitul ăla de animal aici, în primul rând?

Gata, eram deja furios. L-am împins la o parte și s-a întors să mă înfrunte. Au urmat câteva țipete, dar, înainte ca lucrurile s-o ia razna, a apărut un polițist și ne-a despărțit. L-am recunoscut, patrula des prin zona aceea.

— Hei, voi doi, a spus el. Care-i problema?

Ca să fiu corect față de polițist, a înțeles cum stăteau lucrurile. I-a cerut tipului să rămână în zona lui, ceea ce a făcut, chiar dacă nu i-a picat bine. Nu arăta deloc plăcut tipul și a continuat să se holbeze la mine din mijlocul mulțimii de oameni. Am simțit că e posibil să-mi mai dea de furcă odată ce pleacă polițistul, așa că m-am hotărât; Bob n-avea ce căuta aici, puteam să plecăm în altă parte. Mi-am strâns lucrurile și m-am strecurat la metrou pe altă intrare. Până când poate a observat individul, deja trecuserăm de barierele unde prezinți biletul și coboram pe scara rulantă.

M-am hotărât s-o iau către Covent Garden unde aș fi putut să mai cumpăr câteva reviste sau, dacă nu reușeam asta, să cânt pe stradă vreo oră, două. N-avea rost să merg acasă încă. Din experiențele anterioare aflasem că vremea putea să se facă și mai rea și puteam să rămân blocat în casă timp de-o lună. Trebuia să profit de orice ocazie.

Am luat metroul. Măcar era mai cald acolo, în subteran. Bob a atras o grămadă de priviri pline de admirație, ca de obicei, dar n-au lipsit nici rânjetele batjocoritoare sau remarcile meschine.

— Ce-i faci bietului animal? mi-a zis o bătrână.

— E bine, doamnă, nu vă faceți griji pentru el, i-am răspuns, dar n-am pus-o la punct, așa că a-nceput să-mi țină o predică.

Mai avusesem discuția asta de o mie de ori. Bob mă alesese pe mine, nu invers. Putea să plece oricând, avea o grămadă de ocazii. Dar n-a făcut-o, a preferat să rămână lângă mine. A fost alegerea lui. De data asta, totuși, eram pur și simplu prea obosit, prea înghețat și prea neliniștit cu gândul la Crăciun ca să mă obosesc. Pur și simplu am coborât din tren la următoarea stație, am mers pe peron și m-am urcat din nou, de data asta într-un vagon mai liniștit unde, din fericire, am fost lăsați în pace.

Nu voiam să am probleme cu cei de la *The Big Issue* pentru vânzarea revistei în alt loc decât cel autorizat, așa că aveam de gând să vorbesc cu Sam, coordonatorul obișnuit de la *The Big Issue* din Covent Garden, ca să mă asigur că e în regulă. Din păcate, n-am dat de ea nicăieri, așa că n-am avut de ales decât să-mi scot chitara și să cânt puțin. Mi-am găsit un loc aproape de capătul străzii James, lângă Piazza, unde cântasem timp de mulți ani înainte. Nu e niciodată ușor să cânți pe ger. Frigul poate să afecteze chitara, deformându-i gâtul, astfel încât era nevoie s-o acordez mai tot timpul. Uneori se făcea așa de frig, că se rupeau corzile. Dar când am început zdrăngăneala, oricum, cea mai mare problemă au fost degetele. Purtam o pereche de mănuși negre, fără degete, pe care mi le dăduse o clientă obișnuită de la Angel. Observase că-mi frec mâinile tot timpul și dăduse fuga să mi le cumpere. Dar nici mănușile nu reușeau să mă apere de ger. Degetele-mi ardeau când ciupeam corzile metalice. Nici măcar nu cântam bine. Se simțea că nu am tragere de inimă.

Și, de parcă asta n-ar fi fost de ajuns, lumea de-abia mă putea auzi. Zona era înțesată de artiști stradali. Era o cacofonie de sunete, cu toți cei care cântau, cu clovni, până și statui vivante care se întreceau să se facă auziți în toată gălăgia aceea.

Zgomotul era, pur și simplu, prea mult; aș fi avut nevoie de un amplificator ca să-mi fac simțită prezența.

M-am hotărât să plec de-acolo și s-o iau pe strada Neal. Era mai liniștită, dar măcar aveam o șansă să ne facem auziți acolo.

În timp ce mă instalam din nou, mi-am controlat buzunarele ca să văd cum mersese ziua până atunci. Veștile nu erau bune. Eram la lucru de aproape cinci ore, dar abia strânsesem 10 lire. Era deprimant.

Pe strada Neal nu era cu mult mai bine.

Atmosfera era ciudată. Vreo două magazine erau chiar aglomerate. Mai ales unul modern, care vindea jachete americane clasice tip Parka, era plin cu tineri, probabil turiști, care nu se așteptaseră la așa vreme și păreau să se echipeze cu haine de iarnă la modă. Pe strada Monmouth, la o cafenea renumită, coada era atât de mare că șerpuia de-a lungul drumului. Dar multe alte magazine, baruri și restaurante erau închise. Părți întregi ale străzii erau pustii. Era cam neobișnuit.

Ne-am instalat lângă magazinul cu haine americane. Câțiva trecători s-au oprit să-l salute pe Bob și să facă poze. Întotdeauna fusese fotogenic. În curând adunasem câteva monede, dar era clar că mă aștepta o zi proastă.

Pentru o clipă, gândurile mi s-au îndreptat către trecut, pe la începuturile mele cu Bob, când un tip mi-a pus foarte natural în mână 200 de lire. Se întâmplase pe neașteptate. Tipul nici măcar nu părea bogat. Purta o geacă de piele și blugi. Făcuse sul câteva bancnote și mi le pusese în buzunarul de sus de la geacă, spunând repede: „poftim, băiete“.

Am presupus că erau două bancnote de 5, dar s-a dovedit a fi de 50 de lire. Am fost de-a dreptul șocat și am început să-l caut pe tip, dar dispăruse în mulțime. Bănuiesc că era vreun muzician sau actor. Probabil că ar fi trebuit să-l recunosc, dar n-o făcusem.

— O, cum ar fi să primim 200 de lire azi, Bob? am zis.

Omul are voie să viseze.

De obicei vântul e destul de tăios pe strada Neal și, după-amiaza târziu, era clar că lui Bob îi cam ajunsese atâta stat în frig.

— Hai, băiete, s-o lăsăm baltă pe azi, am spus.

Tocmai ne strângeam lucrurile, când am auzit o voce:

— James, așteaptă. Așteaptă.

Spre noi venea în fugă o doamnă de vârstă mijlocie, care ne ajuta de ani buni. Avea răsuflarea tăiată.

— Oh, v-am căutat peste tot. Mă bucur că v-am găsit.

Mi-a dat o punguță elegantă. Mi-a luat ceva timp să-mi dau seama ce era. În ea, era o căciulă roșu aprins cu un clopoțel în vârf și o jachetă mică, roșie, cu margine albă.

— Uau, e un costum de Moș Crăciun pentru Bob, am spus.

— L-am văzut zilele trecute într-un magazin și n-am putut să mă abțin.

Belle îi făcuse lui Bob un costum asemănător cu câțiva ani în urmă. Îl încropise de una singură la mașina de cusut, dar se pierduse de mult. Acesta, ca să fiu cinstit cu Belle, era mult mai arătos. Probabil că Jane cheltuise o grămadă de bani pe el.

M-am simțit îngrozitor. O parte din mine era recunoscătoare că cineva fusese destul de grijuliu cu noi cât să cumpere un astfel de cadou. Dar o altă parte din mine se întreba cum anume avea să mă ajute lucrul ăsta să-mi încălzesc apartamentul și să fac rost de mâncare pentru mine și Bob în perioada sărbătorilor.

A rămas să stea puțin de vorbă cu noi. Mi-a dat și o felicitare de Crăciun.

— Dacă ai nevoie de ceva, spune-mi, a zis ea. Am scris numărul meu de telefon pe felicitare.

Mi-a fost prea rușine să-i spun că nu-mi încărcasem mobilul vechi și rablagit de două săptămâni și nici nu prea aveam șanse s-o fac pentru o vreme.

Am pus costumul în rucsac și am pornit spre casă. Am găsit 10 lire în felicitarea de Crăciun. Trebuie să fii recunoscător pentru micile cadouri.

Am plecat înapoi spre Tottenham Court Road, pe la Seven Dials. Nu încăpea îndoială că se apropia Crăciunul. M-am uitat la un șir de familii care stăteau la coadă să intre la teatrul de pe colț, unii din ei cu bebeluși în brațe. M-au făcut să mă gândesc la singura pantomimă de Crăciun pe care o văzusem în copilărie.

La alt colț de stradă era un cor de elevi, cu o mulțime de părinți și prieteni care-i încurajau în timp ce cântau în gerul năprasnic. Am recunoscut melodia colindului imediat; era Bunul Rege Wenceslas. N-am putut să nu clatin din cap la asemenea ironie. Versurile spuneau povestea unui rege bătrân și bun care ajută un „om sărman“ de care i se face milă când îl vede că „strânge lemne de foc pentru iarnă“.

— Hm, sună cunoscut, nu-i așa, Bob? am spus, ciufulindu-i blana de pe cap și pornind spre Tottenham Court Road. Păcat că n-avem și noi un rege milos care să ne încarce cardul de gaz, așa-i, Bob? Măcar o avem pe buna regină Jane, sigur, am zis, amintindu-mi cele zece lire în plus din buzunar.

Într-un fel, binecunoscutele versuri ale colindului ar fi trebuit să mă liniștească. Nu eram primul și nici n-aveam să fiu ultimul om aflat la strâmtoare de Crăciun. Dar lucrul ăsta nu mă consola.

În autobuz, am numărat toți banii pe care-i strânsesem. Aveam puțin peste 25 de lire, care includeau și cadoul din ultimul moment de la Jane. Îmi ajungeau cât să dau drumul la curent și să cumpăr niște lapte, pâine și alte câteva mărunțișuri de la magazinul din colț, dar atât. Gazul – și primul meu duș cald după o săptămână – mai aveau de așteptat. Supraviețuisem cu dușuri reci până acum. Încă unul n-avea să mă omoare.

Am șchiopătat spre casă dezamăgit, frustrat și puțin îngrijorat cu gândul la ce urma să ne aducă săptămâna următoare. Ținta mea pe termen lung de 150 de lire părea atât de îndepărtată. Mi-era teamă că o să-mi petrec Crăciunul ca pe ghimpi, făcând drumuri la magazinul din colț ca să-mi încălzesc apartamentul.

Temperaturile păreau să scadă de la o zi la alta. Prin vântul tăios, am simțit cum Bob se înfășoară din ce în ce mai strâns în jurul gâtului meu, astfel încât avea capul aproape îngropat în gulerul hainei mele.

— Îmi pare rău, Bob, dar cred că trebuie să te obișnuiești cu asta. O să fie un Crăciun lung și friguros, am spus când am ajuns înapoi în apartamentul încă rece.

Ne-am petrecut seara împreună, pe canapea, încălzindu-ne sub două pături, nu una.

1. Cuvânt provenit din fuziunea cuvintelor *charity* (organizație caritabilă) și *mugger* (hoț) (n.tr.).

Capitolul 4

Miracol pe Upper Street

Inteligența lui Bob n-a încetat niciodată să mă uimească, cel puțin când e vorba de inventat moduri în care să mă trezească dimineața.

Am un somn adânc; au fost vremuri când puteai să-mi detonezi o bombă la cap și nici nu mă mișcam. Așa că devenise un expert în a găsi soluții ingenioase ca să mă trezească din somn.

Una dintre tehnicile lui presupunea să-și pună lăbuțele din față pe marginea saltelei, astfel încât să mă poată privi drept în ochi, în timp ce făcea miaaaaaau tare. Nu am dovezi în sensul ăsta, dar sunt destul de sigur că de vreo două ori a folosit altă metodă, anume să-și arunce jucăria preferată, un șoarece jerpelit, pe perna mea. M-am trezit și l-am găsit la câțiva centimetri de nasul meu. N-avea cum să ajungă acolo altfel.

Azi, totuși, a găsit încă o cale și s-a strecurat lângă mine, așezându-și capul lângă al meu și începând să toarcă tare în urechea mea. Presupun că dormeam destul de adânc fiindcă, atunci când am început să mă trezesc, nu-mi dădeam seama ce se aude. Sunetul era atât de puternic încât, pentru o clipă stranie, am crezut că e un muncitor cu o bormașină pe holul blocului. M-a făcut să mă ridic imediat în capul oaselor.

N-aș avea de ce să mă supăr pe el pentru așa ceva. Cum aș putea? Faptul că primul lucru pe care-l vedeam dimineața era fețișoara lui frumoasă era o binecuvântare. Chiar și atunci când, ca azi, părea să spună:

— Hai, leneșule. Ar fi trebuit să mănânc acum o jumătate de oră.

După ce încărcasem cardul de curent cu o seară înainte, îmi permisesem plăcerea de a dormi până mai târziu. Era așa o ușurare să nu mă trezesc în jur de 9 și să stau acolo, așteptând în liniște momentul în care contorul îmi decide soarta.

Trecuse bine de ora 10 când m-am dat jos din pat. Când am ieșit din așternuturi, am simțit frigul ca pe un șoc. Trebuie să fi fost sub 0 grade. Când am intrat în camera de zi, aproape că mă așteptam să văd țurțuri pe tavan. Am tremurat în bucătărie cât i-am pregătit mâncarea lui Bob și am pus ceainicul să-mi fac o ceașcă de ceai care să mă readucă în simțiri. Eram hotărât să ies din nou azi. Ieri fusese o zi grea, dar chiar nu-i puteam permite să mă doboare.

Am dat drumul la televizor și am regretat imediat. La știri era prognoza meteo. Veștile nu erau bune. Harta era acoperită cu simbolul fulgului de nea; avea să ningă și mai mult.

— Minunat, am oftat. Exact ce-mi lipsea.

Știam că, din păcate, n-am de ales. Trebuia să ies iar, chiar dacă pentru câteva ore doar.

Ca de obicei, i-am oferit lui Bob posibilitatea de-a rămâne acasă. Se folosise de dreptul lui de-a rămâne în casă de câteva ori în ultimele săptămâni, ceea ce era în regulă. Nu încăpea îndoială că mă descurcam mai bine când era și el cu mine. Fără el, eram un alt om al străzii invizibil. Dar am știut mereu că nu sunt stăpânul lui. Nici un om nu „are“ o pisică. Era liber să facă ce voia, așa că, atunci când a rămas tolănit lângă calorifer sau, în ultima vreme, pe canapea, i-am respectat dorința și l-am lăsat în pace. Azi, totuși, s-a dus la ușă de îndată ce m-a văzut că-mi iau rucsacul și chitara.

— Bine, băiete, pare să fie frig și azi, i-am spus. Am luat costumul de Moș Crăciun și l-am îmbrăcat. Era chiar drăguț, trebuie să recunosc. Avea și avantajul că-i oferea un strat în plus care să-l protejeze de frig, așa că era de două ori eficient. I-am luat și una dintre eșarfele mai groase, drept măsură suplimentară.

Cerul avea culoarea cărbunelui, iar vântul înghețat ne bătea drept în față când mergeam pe strada încă acoperită cu gheață către stația de autobuz.

Autobuzul era destul de gol, așa că am prins locul nostru preferat, în față, la etaj. Bob adoră să stea acolo și să privească lumea. Pe mine mă preocupa mai mult vremea, așa că mă tot uitam la cerul amenințător de întunecat. Nu sunt eu meteorolog, dar era destul de evident că vremea se înrăutățea și se pregătea de ceva urât. Sperasem că o să ningă mai târziu, de preferat noaptea, dar aveam senzația că momentul era mult mai aproape. S-a dovedit repede că instinctele mele fuseseră bune.

Pe la jumătatea călătoriei cu autobuzul, când ne apropiam de gara Essex Road, au început să cadă primii fulgi de zăpadă. Schimbarea a fost greu de privit. Dintr-odată, lumea a început să semene cu interiorul unui ornament de Crăciun plin cu fulgi uscați de cocos, din acelea pe care le agiți ca să stârnești o furtună de zăpadă. Acum puteam să văd foarte bine pe geamul autobuzului, de la etaj. Peste o clipă, sticla era un panou acoperit de zăpadă alburie, prin care nu se mai vedea nimic.

N-a durat mult ca traficul să se oprească complet. În câteva minute, autobuzul a rămas nemișcat. Pe geamul lateral puteam să văd cum mașinile alunecă în toate părțile pe stradă și curând am aflat că fusese un accident mai în față. Șoferul a făcut un anunț însoțit de scuze, spunând că vom fi nevoiți să așteptăm până se rezolvă problema cu accidentul.

Am luat o hotărâre importantă.

— Hai, Bob, facem ultima bucată la pas.

Așteptându-mă să ningă, luasem la mine o pungă de plastic, care avea o gaură prin care să-i scot capul. Mai făcusem asta înainte, când căzuse prima zăpadă, acum vreo lună. Improvizasem cu o sacoșă de plastic cumpărată de la un chioșc de ziare. Funcționase destul de bine, așa că îmi făcusem un obicei din a lua tot timpul cu mine o pungă de plastic de la supermarket, pentru orice eventualitate. L-am strecurat în ponchoul improvizat și am coborât în stație.

În mod normal, drumul până la Angel ar fi durat în jur de douăzeci de minute. Dar ningea așa de tare că avea să dureze de două ori pe-atât. Trebuia să ne oprim de câteva ori ca să ne încălzim. Știam vreo două locuri – un chioșc mic de ziare și o cafenea – unde, spre deosebire de majoritatea celorlalți, erau

bucuroși să mă primească cu Bob. Acesta era planul, în orice caz. N-a durat mult să se ducă pe apa sâmbetei.

Încă ningea zdravăn, iar zăpada se așternea peste stratul tasat și dur care era deja acolo de vreo săptămână. Lucrul ăsta făcea mersul cu adevărat dificil, mai ales că Bob se tot foia fiindcă voia să se dea jos.

Îi plăcea să meargă prin zăpadă și abia aștepta să alerge puțin.

— Nu, Bob, stai acolo, băiete, i-am zis de câteva ori, punându-i mâna pe spate ca să-l țin pe loc.

N-a fost prea bucuros, dar a prins mesajul.

Tocmai făcusem asta din nou când mi-au distras atenția niște puștani care se băteau cu bulgări.

N-aveau nici o intenție rea, dar nu voiam să le treacă prin cap să arunce cu vreun bulgăre în mine cât îl aveam pe Bob pe umăr. Lucrul acesta mi-a adus pierzania.

Eram atât de concentrat la ținta pe care și-o alegeau copiii, că nu m-am uitat unde calc. În fața mea era un petic de gheață neagră. În clipa în care am pășit pe ea, picioarele au zburat de sub mine.

— Aaaaau!

— Miaaaaau!

Am țipat amândoi.

Din fericire, Bob, pisică fiind, a reușit să se redreseze și a aterizat în siguranță, în picioare. Eu n-am fost așa de norocos. Am căzut rău de tot pe spate. A durut.

Am rămas întins pe zăpadă cred că vreo două minute, gemând de durere. Bob a venit imediat lângă mine. Mai întâi m-a privit ca și cum ar fi evaluat situația.

— Ce-ai mai făcut de data asta? părea să-mi spună.

Dar și-a dat seama repede că mă durea cu adevărat. Imediat a început să adulmece în jurul meu și să-și pună lăbuța pe piciorul meu, ca și cum știa că mă doare, ceea ce era adevărat.

Pe măsură ce începeam să-mi dau seama ce se întâmplase, am realizat că fusesem chiar norocos.

Din fericire, aveam chitara și rucsacul în spinare, iar acestea îmi protejaseră capul când am alunecat pe spate. Dacă nu le-aș

fi avut, aș fi putut avea probleme serioase. Aș fi putut să-mi pierd cunoștința sau să pățesc chiar ceva mai rău.

Asta era vestea bună. Vestea proastă era că chitara încasase o lovitură zdravănă. Imediat m-au cuprins cele mai rele presimțiri.

M-am ridicat repede și m-am retras la intrarea unei clădiri de birouri. M-am așezat în genunchi și am deschis cutia chitarei. Mi s-au confirmat temerile. Aveam chitara de multă vreme, de când cântam cu o trupă pe nume Hyper Fury, prin 2002. O cumpărasem de la un spaniol pe care-l știam, un tip pe care-l chema Picha, pe 50 de lire. Era o chitară acustică neagră cu margini roșii, cu corzi metalice. Deja era destul de uzată și plină de lovituri. Cât am cântat pe stradă, încasase lovituri și fusese ciobită prin autobuze și metrouri, când lumea dăduse peste ea. Fusesem nevoit s-o lipesc cu bandă adezivă de câteva ori. Dar, de data asta, pagubele păreau mai însemnate decât oricând. Din cauza felului în care căzusem, partea de jos a chitarei suferise întreaga forță a impactului, iar panoul din spate se desprinsese.

Acum nu mai puteam să cânt deloc la ea.

Am simțit că mi se face rău. Eram într-o situație disperată, iar chitara era unul dintre cele două lucruri care mă puteau scoate din ea. Dar acum, că se stricase? Ce naiba aveam să fac? Ce surprize-mi mai pregătea viața?

Bob știuse întotdeauna să-mi citească dispoziția și s-a prins imediat că sunt supărat. Când stăteam așezat la intrarea în clădire, mi-a sărit în brațe și și-a îndesat capul sub bărbia mea, frecându-se de gâtul meu și torcând încet. Parcă zicea: „nu-ți face griji, frate, o să ne descurcăm“. Era uimitor cum putea să mă facă să mă simt mai bine. Am stat acolo câteva minute, încercând să-mi adun gândurile – și puterile.

— Ok, ai dreptate, băiete. Încă stau în picioare. Hai să mergem, am zis după un timp.

N-aveam de ales. Trebuia să merg înainte.

Din fericire, ninsoarea s-a mai domolit puțin în următoarele minute, așa că am reușit să merg șontâc-șontâc până la Angel. Când am ajuns la locul nostru, dispoziția nu mi se schimbase prea mult. După ce i-am dat jos ponchoul lui Bob, m-am instalat.

Mi-am căutat prin buzunare. Mi-am scos abonamentul pentru transport, Oyster, și am văzut că și el avusese de suferit în urma căzăturii. Era îndoit la jumătate și aproape se rupsese. N-avea cum să mai fie acceptat la metrou sau la autobuz în starea în care era. Asta era încă o lovitură.

Unul dintre primii oameni pe care i-am văzut a fost un tip care se oprea adesea să stea de vorbă cu noi, Paul.

A cumpărat un *The Big Issue* apoi mi-a dat o bancnotă de 5. Mai era cu un tip, o brută mare și îndesată, ras în cap și cu un tatuaj pe gât.

Imediat s-a luat de Paul.

— De ce-ai făcut asta? a întrebat.

— Ce? a zis Paul.

— De ce i-ai dat nenorociții ăia de bani? Uită-te la el, o să se ducă să-i spargă pe heroină, cocaină sau alte rahaturi.

— N-o să se ducă, a spus el. Doar încearcă să se pună pe picioare. Lasă-l în pace.

Pentru o clipă, am crezut că o să se ia la bătaie. Fără tragere de inimă, m-am pregătit să intervin. Din fericire, un polițist patrula din nou pe-acolo și și-a făcut simțită prezența. Au plecat în curând.

Cei doi și-au continuat cearta pe stradă, țipând și gesticulând în timp ce mergeau. Această întâmplare m-a întristat, dar nu m-a mirat. Nu făcea decât să rezume atitudinea cu care mă confruntasem încă de când începusem să lucrez pe străzi. Unii oameni erau dispuși să-mi acorde prezumția de nevinovăție și să încerce să-mi dea o mână de ajutor. Alții, nu. Pur și simplu, așa stăteau lucrurile.

Era de-acum mijlocul după-amiezii. Călătoria lungă cu autobuzul și accidentul mă făcuseră să pierd o grămadă de timp. Știam că nu puteam să rămânem acolo prea mult. Era, pur și simplu, prea frig.

Vestea bună era că Bob, îmbrăcat în costumul lui de Moș Crăciun, atrăsese imediat atenția.

— Uite, ce drăguuuț! spusese o turistă americană, dând tonul următoarelor două ore.

Cred că am auzit expresia asta de cincizeci de ori până s-a lăsat seara. Lumea nu se putea abține să se oprească și să facă o

poză. Spre încântarea mea, cei mai mulți dintre ei cumpărau și o revistă. Lucrul ăsta m-a înveselit puțin.

Pe seară, când numărul trecătorilor a început să crească, afacerile erau înfloritoare. Deja fusesem nevoit să dau o fugă la standul coordonatorului *The Big Issue* și să-mi refac stocul de reviste. Aveam senzația că lucrurile vor merge bine, așa că mi-am reinvestit mai toți banii. Era o loterie, dar simțeam că merită să risc.

Bob a avut mereu un soi de intuiție supranaturală și a știut când aveam nevoie să se dea în spectacol în fața mulțimii, iar azi părea să simtă că trebuie să facă asta. Aveam câteva giumbușlucuri pe care le făceam și păreau să bucure lumea. Foloseam mâncare ca să-l fac să se ridice pe labele din spate. Uneori îmi apuca brațele ca să-l ridic chiar în poziția aceea. În după-amiaza asta, părea să ia chiar el inițiativa. Parcă profitase de ocazie și voia să-mi spună:

— Hai, frate, să batem fierul cât e cald.

Nu că era cald, desigur. Vremea era tot mohorâtă chiar dacă, din fericire, ninsoarea se oprise pentru moment.

Știam că ne descurcăm bine, dar nu uitasem nici regulile de bază ale traiului pe străzi. Mă asiguram că pun toți banii pe care-i câștigasem într-un portofel pe care-l îndesam adânc sub haină. Niciodată nu puteam să fiu prea precaut. Fusesem victima hoților de buzunare și a tâlharilor înainte. Pur și simplu, nu-mi permiteam să mi se întâmple una ca asta din nou, azi. Ar fi fost prea mult.

Ziua deja fusese plină de evenimente. Începuse dezastruos, dar lucrurile păreau să meargă mai bine. Dar avea să devină cu mult, mult mai bună.

Era în jur de ora 4 și jumătate, abia se lăsase întunericul, când a început să se întâmple ceva interesant. Nu mai stătuserăm timp îndelungat aici, în fața stației de metrou, de aproape două săptămâni. Și, când ne-am mai făcut apariția, am fost alungați fie de vreme, fie de strângătorii de fonduri care păreau omniprezenți și ne făceau viața așa de grea. Azi, totuși, nu era nici urmă de ei. Era minunat să avem din nou locul nostru. Mai ales că oamenii păreau cu adevărat încântați să ne vadă.

Primul indiciu despre cât le fusese de dor de noi a venit când de la metrou au ieșit două prietene, Davika și Amy.

— Salut, măi, ăștia doi! Unde v-ați ascuns? Undeva la căldură, sper, a spus Davika.

Nu m-a lăsat inima să-i spun că trăiam într-un iglu.

I-am explicat ce se întâmplase mai devreme și i-am arătat în ce stare jalnică se afla chitara mea.

— Stai o clipă, a spus Amy, dispărând la metrou.

A reapărut în curând cu o rolă mare de bandă adezivă textilă.

Împreună, am reparat rapid panoul din față. Spatele chitarei era acum înfășurat în vreo zece straturi de bandă adezivă groasă, dar nu-mi păsa. Suna din nou destul de bine, așa că puteam să merg să cânt mai târziu, dacă era nevoie.

După cum s-a văzut, n-a fost nevoie. Dimpotrivă. N-a trebuit să plecăm nicăieri.

Când a venit ora de vârf, am început să vedem tot mai mulți cunoscuți printre clienții noștri navetiști care se întorceau acasă de la serviciu. Unul dintre primii a fost o doamnă pe nume Angela, unul dintre susținătorii noștri cei mai loiali. Am văzut-o apropiindu-se de departe. Mergea cu capul plecat, părând cam tristă, dar apoi ne-a zărit. Limbajul corpului i s-a schimbat imediat și aproape că a luat-o la fugă, ceea ce era impresionant dacă țineai cont că trecuse bine de șaptezeci de ani.

— Oh, ce surpriză plăcută. Nu credeam să vă mai văd până-n Crăciun, mai ales cu vremea asta oribilă, a spus ea, entuziasmată.

— Nu, o să fim aici pentru câteva zile, am zis. Trebuie să fac ceva bani să ne-ajungă până după sărbători, știți cum e…

— Ah, da, a spus Angela, începând deodată să cotrobăie în geantă. Oh, unde e? O port la mine de vreo două săptămâni, sperând să dau de tine. Aaah, uite-o, a spus, scoțând un plic.

Era o felicitare de Crăciun.

— Oh, mulțumesc mult, am spus, simțindu-mă imediat vinovat că nu aveam și eu una pentru ea.

— Am pus și un mic dar să te-ajute să treci de Crăciun. Știu că-i o perioadă grea.

— Angela, cât ești de grijulie.

Muream de nerăbdare să deschid plicul, dar m-am abținut cât era de față. Ea a îngenunchiat și l-a mângâiat pe Bob o vreme, cât am mai sporovăit puțin. A stat cu noi cel puțin zece minute. N-am mai putut să-mi stăpânesc curiozitatea aproape imediat ce a plecat. Am deschis plicul și am văzut că erau 40 de lire înăuntru. Știam că nu-i frumos, dar n-am putut să-mi ascund încântarea.

— Sus, Bob, i-am spus, dându-i o gustare.

S-a ridicat imediat pe picioarele din spate, dând naștere la obișnuitele ah-uri și oh-uri din mulțimea tot mai mare care se strânsese în fața intrării la metrou. Au fost și câteva blițuri de la camerele foto ale telefoanelor. Mereu creaserăm o astfel de atmosferă vara, dar, în acest moment al anului, era un lucru rar. Era plăcut să fii iar în lumina reflectoarelor. Era plăcut și să faci niște bani. Abia ascunsesem bine sub haină banii de la Angela, când a apărut încă un vizitator obișnuit de-al nostru.

— Aha, perechea dinamică. V-ați aventurat pe-afară ca să ne vizitați înainte de Crăciun, a spus ea.

Și ea a scos o felicitare.

— Nu-i mare lucru, am vrut doar să-ți arăt că mă gândesc la tine în perioada asta a anului.

De-acum, eram cu adevărat emoționat de revărsarea aceasta spontană de bunătate.

— Vai, toată lumea e așa de bună. Nu pot să cred câți oameni mi-au dat felicitări azi, i-am spus doamnei după ce am văzut că și felicitarea de la ea avea înăuntru 10 lire.

— Păi pentru asta e Crăciunul, nu? a zis ea. Să fim buni unii cu alții, mai ales cu cei care nu sunt așa de norocoși ca noi.

În următoarele două ore am mai primit vreo jumătate de duzină de felicitări. Una avea un voucher de la Marks & Spencer, ceea ce era drăguț. Îmi plăcea mult mâncarea de la ei, mai ales de Crăciun. Trei dintre ele conțineau bani. În nici una nu era o sumă prea mare – o hârtie de 5 aici, una de 10 dincolo – dar se adunau. Și eram recunoscător pentru fiecare bănuț.

În curând a devenit clar că mulți oameni se gândiseră să ne ofere felicitări, mai ales că nu ne mai văzuseră de mult. Seara devreme, calculam că strânseserăm vreo 100 de lire. Eram în

extaz. Mi se părea un mic miracol. Și nu se întâmplase pe strada 34, sau ce număr avea cea din filmul de la Hollywood despre Moș Crăciun. Se întâmplase chiar aici, pe Upper Street.

Toate grijile care mă cuprinseseră la începutul zilei se risipiseră brusc. Uitasem chiar și de durerea cumplită din urma căzăturii. Gândurile deja mi-o luaseră spre viitor, întrebându-se ce budincă delicioasă aveam să cumpăr la Marks & Spencer când mergeam să valorific voucherul. „Nu-i ciudată viața?“, mi-am spus. „Acum 24 de ore eram convins că o să fim nevoiți să mergem la un adăpost și la cantina socială de Crăciun. Acum fantazez la o budincă lipicioasă de caramel.“

Nu voiam să-l țin pe Bob în frig mai mult decât era nevoie, dar am mai rămas vreo jumătate de oră astfel încât cunoscuții care se întorceau de la serviciu ceva mai târziu să ne poată vedea. Era o nebunie, dar o mică parte din mine chiar se simțea vinovată acum, fiindcă nu le dădusem oamenilor posibilitatea să ne ureze un Crăciun fericit mie și lui Bob. Era evident că mulți fuseseră dezamăgiți că nu ne văzuseră în ultima vreme. Nu voiam să-i dezamăgesc din nou.

Și chiar au mai venit câțiva, la fel de mulțumiți ca ceilalți să vadă că suntem teferi și nevătămați.

— Cineva mi-a spus că ai plecat din Londra, mi-a zis un tip.

Altă doamnă mi-a zis că a auzit că sunt foarte bolnav.

Mă simțeam de parcă mă întorsesem acasă. Eram întâmpinați aproape ca niște eroi la întoarcere. Temperaturile se apropiau din nou de zero grade, dar inima mi-era încălzită.

Eu și Bob am plecat, până la urmă, pe la 19.30.

Se întâmplaseră atât de multe că uitasem de cardul meu Oyster deteriorat. Când m-am urcat în autobuz, am încercat să-l îndrept și să-l fac să arate cât de cât normal dar aproape că l-am rupt în două.

Unii șoferi nu mi-ar fi permis să călătoresc cu abonamentul în asemenea hal, dar, din fericire, șoferul din seara asta avea suflet bun.

— Dă-l încoace, mi-a zis când am încercat, fără succes, să-l scanez la aparat.

După ce l-a manevrat câteva clipe cu grijă, a reușit să-l îndrepte la loc. Spre uimirea mea, a scos bipul obișnuit când l-a

trecut prin fața scannerului.

— Poftim, mi-a zis, zâmbind.

— Mulțumesc, frate, m-ai salvat, am spus eu.

Călătoria cu autobuzul era din nou lentă, dar nu mă deranja. Mintea îmi era peste poate de ocupată cu tot felul de gânduri care mi se amestecau în cap. Mă simțeam beat de fericire. Dar și cât se poate de impresionat. Știam că avem succes la Angel, dar nu-mi imaginasem că suntem atât de îndrăgiți. Nu puteai s-o spui altfel: eram iubiți. Și lucrul ăsta mă emoționa destul de tare.

Mă simțeam și incredibil de binecuvântat.

În timp ce priveam șirurile de case cu luminile de Crăciun ornamentale, strălucitoare aprinse la ferestre, mi-am dat seama cât eram de norocos. Da, dusesem o viață grea și avusesem de-a face cu multe obstacole, multe dintre ele create chiar de mine. Dar un lucru existase în permanență. Avusesem parte de atâta bunătate, deseori din partea unor oameni complet străini, de la asistenți sociali la consilieri în probleme legate de droguri, de la oameni angajați pentru asta la oameni obișnuiți care se opriseră să vorbească cu mine cât eram pe străzi. Londra avea o reputație atât de proastă, dar străzile-i erau pline de suflete bune. Cel care conducea autobuzul în care mă aflam chiar acum era încă unul dintre ei. Erau așa de mulți. Luate separat, lucrurile bune pe care le făceau nu aveau mare valoare. Dar împreună probabil că mi-au salvat viața.

Ceea ce se întâmplase azi în fața intrării de la Angel era un exemplu grăitor. Mă gândeam la toți oamenii care veniseră la mine și-mi oferiseră felicitări și bani. Nici unul dintre ei nu era nevoit să facă asta. O făcuseră doar din bunătate, o făcuseră pentru că intraseră în spiritul Crăciunului. Lucrul acela misterios, magic, care mi se tot refuzase mie. Eram atât de recunoscător.

Lucrurile acestea au lăsat locul unui alt gând, totuși. Îmi părea rău că nu-mi arătasem recunoștința cum se cuvine. Nu doar azi, niciodată. Când eram mai tânăr, acest lucru fusese ceva mai ușor de înțeles. Nu fusesem în stare s-o fac. Eram, de obicei, fie prea furios sau prea drogat ca să spun măcar mulțumesc. Dar acum erau alte timpuri, eu eram aproape alt

eu. Eram altcineva acum. Acum nu aveam nici o scuză, acum puteam să spun mulțumesc. Și era momentul perfect al anului ca s-o fac. În timp ce stăteam pe scaun în autobuz, am luat o hotărâre. Aveam o ocazie și aveam de gând să profit de ea. Am avut o mică epifanie.

În drum spre casă, m-am oprit la magazin și mi-am încărcat cardurile de curent și de gaz. Am pus 80 de lire în total, câte 40 pe fiecare. Era de ajuns cât să trec de Crăciun, eram sigur de asta. Nu puteam să nu clatin din cap când mă gândeam prin ce schimbare trecusem. Acum câțiva ani nici nu s-ar fi pus problema să fac un lucru atât de bine cugetat. Aș fi dat toți banii pe droguri. Dar acum aveam o altă perspectivă asupra vieții. Aveam și pe cineva de care-mi păsa.

Bob stătea răbdător pe umărul meu, dar se vedea că e obosit și înfrigurat. Abia așteptam să încălzesc apartamentul ca să poată să se dezghețe cum trebuie pe calorifer.

Am luat o sticlă de lapte și o gustare pentru Bob și le-am pus pe tejghea.

— Asta e tot? a întrebat tipul de la casă.

— Ah. Nu, stai așa, am spus, amintindu-mi dintr-odată hotărârea pe care o luasem în autobuz.

M-am dus la micul raion de papetărie din magazin. Nu aveau prea multe felicitări de Crăciun. Bănuiam că majoritatea oamenilor și le cumpăraseră cu săptămâni în urmă. Până la urmă, am găsit un teanc de felicitări în cutii, imprimate cu mesaje simple de sărbători. Erau șase cutii în teanc, a câte o duzină de felicitări fiecare. Am luat două.

— Ai o grămadă de prieteni, mi-a spus tipul din spatele tejghelei, în timp ce scana cutiile la casă.

Era o remarcă nevinovată, încerca doar să facă conversație politicoasă, dar m-a pus pe gânduri.

— De fapt, să știi că ai dreptate, chiar am, am spus zâmbind.

M-am întors fuga la teancul de felicitări și am luat și celelalte patru cutii.

— Le iau și pe astea, am spus.

Capitolul 5

Fețe zâmbitoare

Vremea friguroasă era peste tot la știri. Când am pornit televizorul a doua zi de dimineață, la buletinul de la prima oră se susținea că este cea mai rece iarnă din ultimul secol, din 1910. Programul era înțesat cu povești dramatice despre problemele pe care le întâmpinase lumea în ultimele 24 de ore. Erau mașini și camioane înzăpezite, zboruri anulate, autostrăzi și centre comerciale închise. Din ce se spunea la un buletin de știri, la Heathrow izbucniseră bătăi cu pumnii, deoarece călătorii aflați în necaz și-au dat seama că erau blocați în Londra, poate chiar pentru întreaga perioadă a sărbătorilor. Cineva l-a numit Crăciunul din iad. Cu o zi în urmă, aș fi fost de acord. Totuși, ziua de ieri îmi adusese o ușurare, venită parcă din ceruri, de toate grijile mele.

Nu scăpasem cu totul de probleme, totuși. Voiam să le cumpăr lui Bob și Belle niște cadouri cât de cât și mai aveam nevoie și de ceva bani ca să-mi acopăr cheltuielile neprevăzute din perioada sărbătorilor. Voiam să-mi încarc și telefonul ca să încerc să-l sun pe tata de Crăciun. Ne vorbeam în perioada aceea. Mai mult decât orice, totuși, voiam să ajung la Angel azi. Aveam ceva de făcut.

I-am dat lui Bob să mănânce și mi-am pregătit și mie un bol de cereale cu lapte fierbinte.

— Încălzire centrală pentru copii, spune reclama. Hai să vedem dacă merge și pentru copiii de 31 de ani, ce zici, Bob? am zis, în timp ce mâncam cu lingura din castron.

La televizor erau încă știri despre vreme. Când unul dintre meteorologi a început să prezică vreme și mai rea, cu

temperaturi mai joase de minus 10 grade în restul săptămânii, am decis că ascultasem destul.

— Hai să mergem, Bob. Cu cât plecăm mai repede, cu atât mai repede ne întoarcem acasă.

Priveliștea era încă la fel de albă ca ieri, dar, cel puțin, Londra părea să se fi repus în mișcare. Străzile fuseseră curățate destul de bine, așa că drumul cu autobuzul a fost de un milion de ori mai ușor decât în ziua dinainte.

Când am ajuns la Angel, m-am instalat ca de obicei pe locul meu, dar acum era diferit. Aveam la mine patru cutii cu felicitări de Crăciun. Îmi petrecusem seara precedentă scriind mesaje pe vreo jumătate din ele. Când m-am culcat, mă durea brațul, ca să se asorteze cu durerea de spate. Celelalte rămăseseră necompletate, deși n-a durat mult ca lucrurile să se schimbe.

Ca și ieri, când au dat cu ochii de noi, mulți oameni au reacționat ca și cum vedeau rude pe care nu le mai văzuseră de multă vreme.

— Ah, mă bucur să văd că v-ați întors, a spus o cunoștință, o tânără pe nume Bernardette, care lucra la niște birouri, în apropierea stației de metrou.

Când a îngenunchiat ca să-l mângâie pe Bob, am luat o felicitare necompletată dintr-o cutie și am început să mâzgălesc pe ea: „Pentru Bernardette, Crăciun fericit, cu drag James și Bob“. Apoi am desenat o inimioară sub numele meu și o față zâmbitoare cu mustăți și urechi ascuțite, de pisică, sub cel al lui Bob.

A fost cu adevărat mișcată când i-am oferit-o.

— Oh, cât de drăguț, a spus, ducându-și mâna la față, ca și cum ar fi vrut să-și șteargă o lacrimă.

— Chiar mă bucur să vă văd, să știi. Îmi înseninează ziua. Mai ales după ce m-am spetit acolo, a spus ea, arătând spre clădirea de birouri unde lucra.

— E plăcerea noastră, sincer, am zis. Crăciun fericit.

— Și ție, a zis ea.

Am privit-o cum se îndepărtează, apoi am îngenunchiat și l-am mângâiat pe Bob.

— Încă un client fericit, băiete, am spus. Hai să vedem câți oameni mai putem face să zâmbească azi.

Mă hotărâsem să-i dau o felicitare oricui ar fi cumpărat un exemplar din *The Big Issue* azi, indiferent dacă era un client obișnuit sau nu. Aveam două cutii de felicitări nescrise, pe care urma să le completez pentru cei ale căror nume le știam. Celelalte două cutii conțineau felicitările deja scrise, pe care aveam să le dau celorlalți oameni pe care-i vedeam azi. Unul sau doi oameni au părut puțin nedumeriți când au primit o felicitare de la un vânzător de *The Big Issue*. Un tip tânăr care cumpărase revista de la mine avea aerul că tocmai a primit o scrisoare prin care era concediat de la serviciu. Eram sigur că avea s-o arunce în primul coș de gunoi care-i ieșea în cale. Nu mă deranja. Eu făcusem gestul acela și mi-era mai mult decât de-ajuns.

Câțiva oameni care mă văzuseră în ziua dinainte au venit cu felicitări la mine.

— Te-am văzut aici aseară, dar nu aveam asta la mine, mi-a spus o clientă obișnuită, Mary, în timp ce scotea un plic mare și albastru pe care scria James și Bobby. N-aveam idee de ce-l botezase, dar nu mă deranja.

— Mulțumesc, Mary, i-am spus. Stai nițel de vorbă cu Bob, ăăă, Bobby vreau să zic. Am ceva pentru tine.

Chipul i s-a luminat la vederea mesajului personalizat.

— Asta chiar că o să stea la loc de cinste pe polița șemineului de Crăciunul ăsta, a spus ea.

O altă doamnă, o ființă destul de tăcută și timidă care se oprea adesea să-l admire pe Bob, a apărut ținând în mână nu doar o felicitare, ci și un cadou.

— E doar un șoricel plin cu iarba-pisicii pentru Bob, a spus ea.

— Oh, ești foarte generoasă, o să-l adore, am spus.

Părea mai vorbăreață decât de obicei și s-a oprit câteva minute.

— Și? Ce faceți de Crăciun voi doi? a întrebat ea.

— Nu mare lucru, o să stăm în doi în fața televizorului și o să mâncăm ceva bun, sper.

— Sună bine, a spus ea.

— Nu-i mare lucru, în comparație cu felul în care sărbătoresc alți oameni.

— Da, dar probabil că tu vei fi mult mai mulțumit decât ei. Îți petreci ziua cu cineva care te face fericit și care n-o să se certe cu tine, așa că am senzația că sufrageria ta o să fie mai plină de dragoste decât a lor.

M-a prins puțin cu garda jos. Nu mă gândisem niciodată la noi în felul ăsta, dar m-a pus pe gânduri. Când priveam toată lumea care trecea grăbită pe lângă noi în fiecare zi, mă întrebam deseori ce fel de viață aveau ei, cum erau casele la care se întorceau în fiecare seară. Dacă judecam după expresiile unor chipuri, puteam să fiu sigur că mulți dintre ei aveau niște vieți pustii și nefericite. Păreau complet stresați. Probabil că doamna avea dreptate. Or fi fost casele lor mai mari și or fi avut mai multe bucurii materiale decât mine. Nici nu era greu, eu nu aveam mai nimic. Totuși, de când îl găsisem pe Bob, casa mea fusese mereu plină cu o marfă prețioasă despre care cântase o anume trupă formată din patru tipi, o marfă pe care n-o poți cumpăra cu bani. Dragostea. Era un gând foarte plăcut, care mi-a rămas în minte întreaga zi.

Luasem la mine cincizeci de felicitări. În curând, am început să mă panichez că n-o să-mi ajungă.

Nimic nu-mi putea strica fericirea, oricum. Banii pe care-i câștigam deveniseră, dintr-odată, ceva secundar. Mă simțeam minunat când împărțeam felicitări, bucurându-mă de reacțiile oamenilor. Eram prea ocupat să mă simt bine ca să analizez ce însemna asta. A făcut-o altcineva în locul meu, după cum s-a văzut.

Când după-amiaza lăsa locul serii, mi-am dat seama că un tip împărțea fluturași lângă mine. Era îmbrăcat elegant, într-un costum gri, cu o cravată bleumarin. Nu era insistent sau gălăgios. De fapt, chiar părea un om bun. Întindea în liniște mâna în fața trecătorilor, apoi dădea din cap și spunea „mulțumesc“ dacă aceștia îl băgau în seamă. Unul sau doi oameni au vorbit puțin cu el. Părea foarte binevoitor, ceea ce era o schimbare binevenită, mai ales după confruntarea mea cu strângătorul de fonduri, cu două seri în urmă.

Ni s-au întâlnit privirile de vreo două ori în prima oră cât a stat acolo. Se apropia momentul cel mai aglomerat al zilei, ora de vârf, dar, când nu era prea multă agitație la stația de metrou, a venit lângă mine.

— Vai, frumoasă pisică ai, prietene, a spus el. Sper că nu te deranjează dacă vin să-l salut. Cum îl cheamă?

— Bob.

— Bob, a spus el, îngenunchind. Se supără Bob dacă-l mângâi?

— Nu, dă-i bătaie, dar mângâie-l doar pe ceafă.

— Sigur, a zis el.

Avea un accent pe care nu reușeam să-l identific. Părea american, dar mai era ceva.

Mă apucasem să mai scriu câteva felicitări, așa că nu eram prea vorbăreț. Dar părea inofensiv, așa că, mai mult din politețe, m-am hotărât să zic ceva.

— Ce fluturași împarți? am spus.

— Oh, sunt invitații la slujba pe care-o țin la biserică, în Ajun, mi-a răspuns, întinzându-mi un fluturaș.

M-am dat înapoi imediat. Fusesem crescut cu o disciplină creștină severă și avusesem parte de destule experiențe neplăcute. Nu respingeam religia, dar mă îndepărtasem de ea de-atunci. Dacă-mi cerea cineva să spun ce religie am în perioada aceea, spuneam mereu că sunt budist, ceea ce era destul de adevărat. Citisem o grămadă din scrierile lui Dalai Lama și găsisem multă înțelepciune și sprijin în ele, mai ales în vremurile întunecate ale vieții mele.

— Nu, mulțumesc, prietene, dar nu prea le am cu creștinismul, i-am spus, poate puțin cam înțepat.

Am observat că devine curios. Se vedea că încearcă să mă ghicească.

— Nici o problemă, prietene, a spus el, ridicându-se.

— Te las să te ocupi de felicitările tale de Crăciun. Mulțumesc că m-ai lăsat să-l salut pe Bob.

M-am simțit un pic vinovat. Nu dorisem să fiu nepoliticos, dar nici să fiu atras într-o conversație despre religie nu aveam chef. Nici măcar de Crăciun.

Am uitat de el în curând. Aproape imediat și-a făcut apariția un client obișnuit de-al meu.

— Oh, bună, Jeremy, am spus, recunoscându-l. Am să-ți dau ceva.

Și el a părut cu adevărat încântat când i-am dat felicitarea. A deschis-o și a râs cu blândețe când a văzut fața zâmbitoare de sub numele lui Bob.

— Îmi pare rău, James, n-am nici un ban la mine acum, a spus el, ușor jenat.

— Nu-ți face griji. Ai fost generos cu mine tot anul. Am vrut doar să-ți dau o felicitare în semn de mulțumire, i-am zis.

— Ah, bine. Atunci, Crăciun fericit amândurora. Sper să aveți parte de liniște.

În următoarea jumătate de oră, am avut conversații asemănătoare cu vreo jumătate de duzină de chipuri cunoscute. Pe unii îi știam pe nume, dar alții erau doar chipuri familiare care, știam asta, cumpăraseră revista de la mine la un moment dat. I-am dat fiecăruia câte o felicitare. Unii au cumpărat o revistă de la mine, dar alții, ca Jeremy, n-au făcut-o. M-am asigurat că i-am liniștit pe fiecare în parte că nu era nici o problemă.

Ora de vârf a durat pe jumătate mai puțin decât de obicei în seara aceea. Aveam senzația că mulți își luaseră deja concediu de sărbători și erau acasă, la căldură. Norocoșii de ei.

Fusesem așa de prins de conversația cu ceilalți, încât nu-i mai dădusem atenție tipului cu Crăciunul. Credeam că plecase. Când m-am uitat în jurul meu, am observat, totuși, că era încă acolo. Acum era în spatele meu. Părea să nu mai aibă decât câțiva fluturași.

Încă mă mustra conștiința pentru felul în care îi vorbisem mai devreme, așa că l-am făcut pe Bob să mi se urce pe umăr și m-am dus la el, cu o felicitare în mână.

— Poftim, prietene, i-am spus când am ajuns lângă el. Sper că nu te-am jignit mai devreme. Crăciun fericit.

A primit felicitarea zâmbind. A râs tare când a văzut fața zâmbitoare.

— Minunat, a spus.

Lucrurile chiar stagnau acum, așa că am profitat de ocazie și mi-am aprins o țigară.

— Vrei? am întrebat, întinzându-i pachetul.

— Nu, mersi.

— Deci de unde ești?

— Din Londra, prin Africa de Sud și New York, a zis el. E complicat.

— Așa-i viața, am zâmbit eu.

— Chiar că.

— Deci, despre ce-i predica ta din Ajun? Am zis, trăgând din țigară.

— Învățături din Biblie în perioada asta a anului. Știi, lucrurile obișnuite.

— Nu, nu știu, i-am zis. Nu m-am înțeles deloc cu religia creștină când eram mic.

— Serios? a spus el. Nu se vede.

— Ce vrei să spui?

— Te porți creștinește, într-un fel.

Am simțit din nou cum mă zburlesc la gândul de-a intra într-o discuție despre religie, dar n-am vrut să par nepoliticos și a doua oară.

— Cum așa? am întrebat.

— Ah, ca în Faptele Apostolilor 32, versetul 5, a zâmbit el, ca și cum m-ar fi testat.

— Continuă, m-ai prins, am zis. Ce se spune în versetul 5 din Faptele Apostolilor, treizeci și ceva.

M-a privit o clipă, măsurându-mă din nou din priviri. Apoi a recitat ceva ce bănuiam că e un citat din Biblie.

— În toate privințele v-am dat o pildă și v-am arătat că, lucrând astfel, trebuie să ajutați pe cel slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus, care Însuși a zis: „Este mai ferice să dai decât să primești“.

Am clătinat din cap. Nu prea mă prindeam ce vrea să zică.

— Te-am auzit fără să vreau vorbind cu unii din cei care au venit la tine. Am văzut cât erai de fericit să le oferi ceva, fără să te bazezi pe mila lor.

— Și…

— Și m-am gândit: „Uite pe cineva care-i mai ferice să dea decât să primească“.

I-am zâmbit și atât. Nu prea știam ce să spun.

Pentru o clipă, s-a lăsat o tăcere stânjenitoare.

— Oricum, am dat toți fluturașii. Și acum trebuie să mă întorc acasă să lucrez la predică. Cine știe? Poate că o să vorbesc și despre tine, a spus el.

— Eh?

— Parabola cu vânzătorul de reviste *The Big Issue* și pisica portocalie, sunt sigur c-ai auzit de ea.

— Acum faci mișto de mine, prietene, i-am zis, bătându-l cu afecțiune pe spate.

— Scuze, am obiceiul ăsta.

Ne-am strâns mâinile.

— Crăciun fericit, ăăă, scuze, nu știu cum te cheamă.

— James. Crăciun fericit, James – și ție, Bob, a spus el, mângâindu-l cu blândețe pe ceafă.

În curând, dispărea la metrou.

N-a durat mult să-l urmăm.

Ca să facem o schimbare, eu și Bob am luat metroul ca să ne întoarcem acasă. Asta însemna că o să avem mai mult de mers pe jos la urmă, dar însemna și că Bob putea să-și facă treburile într-un părculeț care-i plăcea lui. Iar eu aveam ocazia să merg ca să-mi treacă durerea de picior, care mă apucase din nou după ce stătusem atât de mult timp în frig.

În vagonul aglomerat, m-am trezit că mă uit insistent la una dintre acele Poezii de la Metrou. Le citeam adesea. Le găseam pline de însuflețire. Cea de azi, totuși, era una modernă. Nu prea o înțelegeam. În schimb, m-am trezit că mă gândesc la ce zi avusesem, mai ales la întâlnirea cu tipul bisericos din seara asta.

Sigur că mai auzisem mesajul din citatul lui până atunci. Chiar îl văzusem pe una dintre felicitările pe care le primisem. Crezusem că nu-i decât unul dintre sloganurile de sezon inventate de cineva, probabil în perioada victoriană. Nu-mi dădusem seama că era din Biblie. Ceea ce era cu adevărat prostesc din partea mea, serios.

N-aveam de gând să devin dintr-odată un creștin reformat. N-avea decât să-și țină predica de Ajun fără mine în rândurile credincioșilor. Dar înțelepciunea tăcută și felul calm de-a fi ale tipului erau de admirat. Era o schimbare atât de binevenită. Avusese și perfectă dreptate în ceea ce mă privește; învățasem o lecție neprețuită în ultimele două zile. M-am simțit atât de bine cât am oferit felicitările acelea. Fusese o bucurie adevărată să văd cum li se luminează chipurile oamenilor. El, sau, mai precis, Faptele Apostolilor, avuseseră perfectă dreptate; uneori chiar e mai bine să oferi decât să primești.

Capitolul 6

Petrecere la serviciu

Acum nu mai erau decât două zile până la Crăciun. Mă hotărâsem să cânt câteva ore în Covent Garden. Mai aveam și câteva felicitări de Crăciun de oferit. Speram să văd măcar vreo doi dintre cunoscuții mei din zonă.

Iar avusesem parte de un drum lung și lent cu autobuzul din cauza vremii și, ca să fie treaba și mai rea, eu și Bob fuseserăm nevoiți să coborâm pe Oxford Street, la mijloc, din cauza unei diversiuni apărute pe drum. Parcă nimerisem într-o scenă de la balamuc. Fiind atât de aproape de Crăciun, Oxford Street era înțesată cu oameni cu un aer agitat, care alergau de colo-colo, încercând să-și termine cumpărăturile de Crăciun.

Aproape imediat ce Bob mi s-a urcat pe umăr și am pornit la drum, am trecut pe lângă un cor și o orchestră ale Armatei Salvării, care cântau colinde. Unul dintre membrii corului purta o placardă pe care scria: „Pace în lume și prietenie între oameni“. Nu prea se vedea așa ceva pe-acolo. Din ce vedeam eu, era o luptă aprigă între oameni, care voiau să cumpere cât mai multe lucruri, fără să le pese de cine le stătea în cale. Nu era o priveliște frumoasă.

Oamenii erau încărcați cu plase de cumpărături de toate formele și dimensiunile. Am văzut un tip copleșit de vreo duzină de pungi uriașe de la magazine de lux precum Selfridges și John Lewis. Numai Dumnezeu putea să știe cât cheltuise până atunci, dar, judecând după expresia chinuită de pe fața lui în timp ce zbiera în telefonul mobil, nu fusese de-ajuns.

— Nu-l mai au nicăieri, îți zic, a spus el, probabil pentru urechile soției sale, la fel de stresate. Nu, am încercat. Nu

glumesc. Nu e nicăieri.

Arăta de parcă urma să aibă un atac de cord. Pentru o clipă, chiar mi-a fost milă de el și de toți cei care erau înnebuniți de alergătura de ultim moment. Cel puțin, disperarea pe care o simțisem eu în ultimele zile era motivată de o nevoie reală, fizică – să mănânc și să mă încălzesc. Oamenii aceștia erau înnebuniți după niște lucruri de care, din cât se vedea, ei sau beneficiarii lor nu aveau nici cea mai mică nevoie. Dimpotrivă. Mi se părea de-a dreptul trist.

Bob a început destul de repede să se agite din pricina numărului mare de oameni care ne atingeau și se loveau de noi. A mieunat tare când o femeie agitată m-a lovit în umărul stâng, făcându-mă să mă rotesc vreo treizeci de grade și aproape dărâmându-l pe Bob. Nu s-a oprit să-și ceară scuze, și-a continuat drumul, cărând după ea prețioasele cumpărături de Crăciun.

— Scuză-mă că ți-am stat în cale, am spus sarcastic, în timp ce-o priveam dispărând și clătinând din cap de cât fusese de necioplită. Hai, Bob, să plecăm din nebunia asta, am spus, ieșind de pe Oxford Street și pornind spre Piața Soho.

Era o scurtătură pe care o străbăteam adesea și pentru că lui Bob îi plăcea să-și facă nevoile în parc. Vara adora și să se uite la păsările din copaci, dar azi nu se punea problema de așa ceva. Copacii erau golași și nu se zărea nici un petic de verde sub zăpadă. Bob a început să facă nazuri când a trebuit să-și aleagă locul de mers la toaletă și a durat o veșnicie până a găsit un petic de pământ care să nu fie tare ca fierul.

Am pornit către Old Compton Street, de unde aveam de gând s-o iau spre Cambridge Circus. Acolo era mult mai liniște, din fericire. Zona nu era comercială, erau mai mult baruri și restaurante, iar multe dintre ele păreau să închidă pe perioada sărbătorilor. Erau câțiva petrecăreți, în rest, destul de liniște, de aceea vocea răgușită a unui bărbat a străpuns aerul rece al după-amiezii cu atâta ușurință.

— Ei, prietene, am auzit de pe o alee.

Am privit în jurul meu și am observat o siluetă apărând și aprinzându-și o țigară din mers.

Era un tip masiv, la vreo treizeci și ceva de ani, îmbrăcat cu o haină lungă, neagră, din piele și cu o eșarfă în carouri la gât. Mi-am dat seama imediat cu ce se ocupa: vindea droguri.

— Nu te-am văzut de-un secol, mi-a zis.

— Ce?

— Mi-aduc aminte de tine, omule. Am fost plecat.

M-am prins imediat. Probabil că era traficant cu mulți ani în urmă, pe vremea când eram eu rău de tot. Nu-mi aminteam de el, ceea ce nu era deloc surprinzător. Eram așa de dus pe atunci că abia-mi aminteam ce zi a săptămânii e, ce să mai zic de cine-mi dădea droguri. Probabil că fusese în închisoare și tocmai ieșise. În mod clar, nu se lăsase de vechile obiceiuri.

— Ia ascultă, nu vrei un cadou de Crăciun așa, în avans?

A privit în jur, asigurându-se că nu-l urmărește nimeni, apoi a scos un pachețel alb, pe care s-a apucat să-l fluture în aer, la un brat de ochii mei.

— E marfă tare, omule. O să te dea pe spate.

Am făcut imediat un pas în spate.

— Uau, nu, mulțumesc, prietene. M-am lăsat.

M-a privit o clipă cu un aer nefiresc, confuz.

— E cadou. Mostră gratuită. Serios.

— Nu, nu.

A părut deranjat.

— Da? Ești sigur? a întrebat, privindu-mă cu ochii îngustați, așteptând parcă să cedez.

Dar nu aveam de gând să mă las dus de val, făcusem prea multe schimbări în viața mea pentru asta.

— Da, foarte sigur, am spus, schimbându-mi poziția astfel încât să pot trece de el, împreună cu Bob.

Conversația ar fi trebuit să se încheie aici, dar era evident că el nu avea de gând să mă lase în pace, așa că s-a postat în fața mea, împiedicându-mă să înaintez. Nu mai era nimeni prin preajmă, ceea ce mă îngrijora. Nu știam de ce e în stare.

Știam cum merg lucrurile în zonă. Traficanții ca el prosperau în perioada Crăciunului. Un dependent știe că, în perioada sărbătorilor, va fi „secetă“, așa că strânge destui bani cât să-și asigure necesarul de droguri. Dar natura dependenței te împinge să le iei pe toate în câteva zile. Traficanții știu acest

lucru și profită de el – la greu. Fac averi profitând de dependența și slăbiciunea oamenilor, adesea cerând aceeași sumă de bani pe o cantitate de droguri mult mai mică decât în restul anului.

Tipul ăsta plecase la pescuit. Voia ca eu să mușc momeala și, odată ce-o făceam, avea să mă tragă la mal, făcându-mă să cumpăr mai multă marfă de la el. Cu câțiva ani în urmă, aș fi fost un client de primă mână. Nu încăpea îndoială că n-aș fi reușit să refuz o doză „gratis“. M-ar fi pescuit cu ușurință. Dar acum eram alt om. N-aveam de gând să-i cad pradă. Indiferent ce idei avea.

— Uite, prietene, am tot ce-mi trebuie. Nu vreau nimic. Vreau doar să plec și să mă duc la lucru.

Era ceva inevitabil, bănuiesc, căci a devenit dintr-odată prost dispus.

— Hai, omule, hai. Hai să facem afaceri. Hai să ne ajutăm unul pe celălalt, a spus, scoțându-și bărbia înainte și aplecându-și capul spre mine.

Apoi s-a tras și mai aproape de mine, apucându-mă de braț cu o mână și fluturându-mi pachețelul alb sub ochi cu cealaltă. Acum era la doar câțiva centimetri de mine – și de Bob. Asta a fost marea lui greșeală.

Totul s-a întâmplat într-o clipită, atât de repede, de fapt, că nici n-am apucat să văd bine ce se petrece. N-am auzit decât un „miaaaaaau“ strașnic, urmat de un torent de înjurături. Apoi l-am văzut cum dansează pe-acolo, agitându-și mâna violent.

Mi-a luat câteva secunde să mă prind, dar, destul de repede, era evident ce se întâmplase.

Fusesem conștient de starea lui Bob încă de la început, păruse agitat din clipa când tipul își făcuse apariția.

Pe măsură ce se apropiase individul, totuși, era clar că luase o hotărâre.

Bob sărise la el și-l prinsese de braț.

Pentru o clipă, acesta a rămas locului, studiindu-și mâna – și pe noi. Era șocat, apoi uimirea a lăsat loc furiei.

— Ce p*** mea e ăla, un tigru, în p**** mă-sii? a spus el, aplecându-se spre noi de la câțiva centimetri distanță.

Bob l-a scuipat, făcându-l să se dea cu jumătate de pas în spate.

— Are grijă de mine doar, am spus.

Nu-i dăduse sângele, sau cel puțin n-am văzut eu. A avut noroc. Bob îți ținuse ghearele ascunse. Nu-i dăduse decât un avertisment. Dacă ar fi vrut, l-ar fi putut răni. A început să meargă de colo-colo, scuturându-și mâna. Era clar că-și gândește următoarea mișcare, dar eu deja mă hotărâsem care o să fie a mea.

Mi-am făcut loc pe lângă el și am pornit la pas cât puteam de repede, în direcția Cambridge Circus. Nu știam dacă se luase după mine, dar nu voiam să risc, așa că mi-am continuat drumul pe trotuarul acoperit cu gheață. La colțul străzii, la vreo 20-30 de metri, se afla un grup de oameni. M-am gândit că, dacă reușesc să mă apropii de ei, tipul avea să se lase păgubaș mai mult ca sigur.

L-am simțit pe Bob că-și schimbă poziția pe umăr, astfel încât coada îi atârna pe pieptul meu. Privea în urmă, analizând în mod evident mișcările individului. Înaintaserăm preț de vreo zece metri, când a scuipat cu putere, ceea ce mi-a dat de înțeles că tipul ne urmărea sau, cel puțin, intenționa s-o facă. Am grăbit pasul, motivat de grupul de oameni pe care-l vedeam în fața mea pe stradă.

A fost una dintre împrejurările acelea când timpul pare să-și încetinească trecerea. Nu se putea să fi trecut mai mult de câteva secunde, dar mie mi s-a părut că a durat minute întregi până am ajuns la intersecție și la mulțimea de acolo, care ne-a adus siguranța.

Am respirat ușurat. Eram salvați.

Mi-a luat câteva minute să mă liniștesc. Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. În genul ăsta de situații mă regăseam aproape zilnic pe vremea când eram dependent. Dar vremurile acelea erau de mult apuse, iar agresivitatea tipului mă speriase. Traficanții ca el sunt cu adevărat drojdia societății, din punctul meu de vedere. Și îi vânează pe cei mai slabi și mai vulnerabili. Nu le pasă că-i iau și ultimul bănuț unui om fără adăpost. Când îl bagă la închisoare, ar fi făcut bine să arunce și cheia cu care l-au încuiat.

Am trăit un amalgam de emoții tot restul drumului până pe Neal Street. Eram șocat, dar și ușurat. Și, cel mai mult, mă simțeam recunoscător. Recunoscător lui Bob.

Nu era prima dată când nu-i plăcea un individ despre care simțise că e pus pe rele. La Angel și pe la Covent Garden, avusese mereu intuiție ascuțită și-i descoperise imediat pe oamenii care erau o amenințare. Era ca un radar. Funcționase și de data asta, din fericire.

Eram totuși hotărât să nu îngădui ca acest incident să-mi strice ziua. Aveam o atitudine atât de pozitivă în fața lumii. Nu voiam să pierd acel sentiment. Așa că mi-am găsit un loc pe James Street și am început să cânt cântece de Crăciun.

Lista mea obișnuită era plină de cântece moderne, destul de triste. Cântam cântece de-ale lui Johnny Cash și Nine Inch Nails. „Wonderwall“ al celor de la Oasis avea mereu succes. Dar știam că repertoriul obișnuit nu era potrivit pentru Crăciun, așa că mă apucasem să repet la chitară acasă câteva cântece mai de sezon.

Mă gândeam că lumea ar vrea să asculte ceva vesel în perioada asta a anului, mai ales că era așa de frig. Voiam să cânt ceva care să-i încălzească și să le aducă zâmbetul pe chip. Voiam și să se oprească și să doneze ceva bani, desigur.

Am început cu cântecul cel mai evident, „Jingle Bells“. Era foarte ușor de cântat și avea un ritm săltăreț la chitară. În plus, toată lumea îl știa. Am cântat și „I Saw Mommy Kissing Santa Claus“ și o versiune alertă, aproape punk a cântecului „White Christmas“, care a părut să le placă trecătorilor.

Poate deveni foarte plictisitor să stai pe loc și să cânți ore-n șir, așa că am început și să improvizez.

Bob era cu adevărat drăguț în costumul lui de Moș Crăciun. Așa că, în timp ce cântam „Jingle Bells“, de exemplu, am inventat versuri precum: „Clopoțelul de pe căciula lui Bob sună“ sau „Bob trece pe câmpii“ și „Mergând cu Bob pe sania trasă de cai“.

Nici nu știam dacă oamenii pricep. De unde să știe că-l cheamă Bob? Dar nu-mi făceam cine știe ce griji. Voiam să mă distrez și să fac și trecătorii să se simtă bine între timp. Era Crăciunul și de-acum chiar mă cuprinsese spiritul lui.

Nu li se întâmplase asta tuturor, desigur. Erau câțiva bețivi prin zonă, inevitabil. Din când în când, un grup de indivizi sau câțiva corporatiști care avuseseră o petrecere se revărsau din marile pub-uri de pe James Street, veseli nevoie mare.

Unora le plăcea muzica mea. După vreo oră sau cam așa ceva de când ajunsesem acolo, un grup de bărbați și femei în ținute office au ieșit de la ceea ce părea să fi fost un prânz foarte lung și au început să lălăie pe „Jingle Bells“. Când am ajuns la refren, s-au luat de mâini, ca și cum aveau de gând să danseze hora, și au cântat la unison.

Nici unul dintre ei nu mi-a lăsat vreo monedă în cutia chitarei, dar nici măcar nu mă așteptasem la așa ceva.

Erau la petrecere. De ce să și-o strice cu gânduri deprimante despre alții? Din nefericire, unul sau doi indivizi au simțit nevoia să se ia de mine. Nimic neobișnuit, aceleași insulte pe care le tot auzeam de ani în șir: „Du-te la muncă, puturos… și așa mai departe“, „Pisica ar cânta mai bine ca tine“, „Tunde-te, hipiot nenorocit“. Nu arătau prea multă creativitate. După toții anii ăștia, mi-ar fi plăcut să pot spune că treceam prin asta ca gâsca prin apă, dar nu puteam. Durea de fiecare dată. Oamenii nu știau nimic despre viața mea și despre cum ajunsesem acolo. Mai rău, nici nu le păsa.

Din fericire, erau destui oameni cu suflet bun ca să compenseze. După vreo două ore, strânsesem vreo 20 de lire. Deja fusesem nevoit să dau socoteală de două ori „Gardienilor din Covent“, care patrulau zona și se asigurau că indivizii care cântau pe-acolo aveau autorizațiile necesare. Unul îmi ceruse să plec, dar mă dusesem după colț și așteptasem un pic înainte să mă întorc. Știam, totuși, că n-o să mă mai țină mult norocul, așa că m-am hotărât să mă împac cu situația și să plec.

Pe drumul de întoarcere pe Neal Street, mi-am amintit că mai aveam vreo două felicitări de Crăciun în rucsac.

Nu uitasem ce-mi promisesem cu două zile în urmă. Am trecut pe lângă o cafenea drăguță care vindea și sendvișuri, unde obișnuiam să cânt înainte să încep să vând *The Big Issue*. Era condusă de o familie simpatică, iar o doamnă de vârstă mijlocie din acea familie obișnuia să-mi strecoare câte un melc

cu brânză gratis. Am băgat capul înăuntru să văd dacă mai era acolo. Spre încântarea mea, era.

N-a știut ce să spună când am scos o felicitare și i-am întins-o.

— Îmi pare rău, am întârziat cam doi ani, dar vă urez Crăciun fericit, am spus. Și vă mulțumesc că ați fost așa de bună cu mine.

Chipul i-a fost luminat de un zâmbet când a deschis felicitarea.

— Da, îmi amintesc de tine, a spus ea. Nu te-am văzut de ceva vreme. Cum îți merge?

— Bine, am spus, arătând către Bob. Mulțumită micuțului ăstuia.

M-am hotărât să mă întorc la Angel. Doream să-i cumpăr un cadou de Crăciun lui Belle și voiam să intru în magazinele de-acolo. Le preferam celor din Covent Garden. Erau mai liniștite – și mai ieftine.

Lumina zilei se ducea rapid și, odată cu asta, scădea și temperatura. Părea că stă să ningă. Pe drumul înapoi, în metrou, Bob a început să dea semne clare că vrea din nou să meargă la toaletă. Așa că, ajunși la Angel, am mers pe jos până la micul parc de la Islington Green.

Locul era pustiu, ceea ce nu era deloc surprinzător când până și băncile aveau un strat de zăpadă pe ele. În timp ce stăteam acolo și fumam repede o țigară, șuieratul înfiorător pe care-l scotea vântul prin crengile golașe ale copacilor era atât de puternic, încât îneca până și zgomotul mereu prezent al traficului. Puteam foarte bine să mă aflu la țară și nu în inima Londrei.

De obicei, Bob profita de șansa de-a se fâțâi prin tufișuri adulmecând șoareci și păsări, dar, la fel ca în Soho, azi nu avea chef de asta. La vreo două minute după ce-a dispărut în desiș, a ieșit, gata să-mi sară înapoi pe umăr.

Am traversat și am cotit spre Camden Passage, străduța îngustă care duce înapoi la stația de metrou. Trebuia să fie ceva mai adăpost acolo, m-am gândit. Aleea era surprinzător de aglomerată, probabil cu oamenii ieșiți la cumpărături în ultima clipă și petrecăreți care vizitau cafenelele la modă,

restaurantele și magazinele cu obiecte de artă și antichități. În mod normal, nu m-aș obosi să arunc vreo privire în vreunul dintre ele, dar, pe la jumătatea străduței, era o alee pe o parte unde se aflau câteva magazine de vechituri. N-aveam mari șanse, dar am vrut să văd dacă găsesc ceva pentru Belle.

Majoritatea prețurilor erau ridicole. Nu mi-aș fi putut permite nimic. Dar apoi am văzut un magazin unde erau expuse tăvi cu bijuterii. Spre surprinderea mea, prețurile nu erau chiar de speriat. Multe dintre obiecte costau 10 lire sau mai puțin.

— Ce zici, Bob, aruncăm o privire? am spus.

Vânzătorul era foarte amabil și n-a protestat când am intrat în magazin însoțit de Bob, ci a părut chiar bucuros să-l vadă.

— Bună ziua, domnule. Ce frumusețe aveți acolo.

Nu-mi aminteam când îmi spusese cineva ultima oară „domnule“. Sau ultima oară când un negustor fusese așa de amabil. De obicei, simțeam cum vor să mă străpungă cu privirea. Aproape că vedeam gândurile care le treceau prin cap. „Cine-i zdrențărosul ăsta? Ce pune la cale oare, sigur are de gând să fure ceva.“

Încurajat de asta, am stat câteva minute și am cotrobăit prin tăvile cu inele, coliere și cercei.

Un obiect mi-a sărit în ochi. Erau niște cercei metalici, ca niște sculpturi. Eram de părere că-i cunosc bine gusturile lui Belle. Eram convins că o să-i placă.

Nu aveau etichetă cu prețul, ceea ce m-a îngrijorat. Aveam mereu senzația că, dacă trebuie să întreb cât costă ceva, sigur nu mi-l puteam permite. Dar am hotărât să-mi asum riscul.

— Cât costă ăștia? Am întrebat, arătând cu degetul.

Răspunsul m-a surprins plăcut.

— A, 18 lire.

Erau destul de mulți bani, cel puțin pentru mine, lucru care cred că mi s-a citit pe chip.

— Dar, hai, ți-i las la mai puțin. Cât să fie? Cincisprezece?

— Se face, am zis, cu un zâmbet care sigur i-a arătat că-mi luminase ziua.

Negustorul chiar mi i-a pus într-o cutiuță drăguță și într-o punguță de hârtie albă, țeapănă și elegantă.

— Crăciun fericit amândurora, mi-a spus când ieșeam.

— Și dumneavoastră.

Mă simțeam chiar mulțumit de mine. Belle era o prietenă așa de bună, iar eu nu-i cumpărasem măcar un cadou cum se cuvine. De fapt, nu-i cumpărasem nimănui un cadou semnificativ până atunci, așa de ciudat fusese Crăciunul pentru mine. Era un semn că atitudinea mea se schimba încet-încet. Scrooge-ul din mine se topea, am râs în sinea mea, în timp ce ieșeam din magazin cu cadoul în mână.

— Ai face bine să câștigi niște bani să plătești pentru ăștia, i-am spus lui Bob, glumind doar pe jumătate.

Rezerva mea de exemplare *The Big Issue* era pe terminate așa că, cu Bob pe umăr, am traversat Islington High Street și m-am îndreptat către standul de pe trotuar unde se aflau de obicei coordonatorii *The Big Issue*.

Nu era nici urmă de căruciorul lor în locul unde țineau revistele. În schimb, erau vreo zece vânzători în veste roșii care băteau din picioare, trăgeau din țigară și beau din doze de bere și cola.

— Deci, ce se petrece? l-am întrebat pe unul dintre ei, arătând spre locul unde era de obicei căruciorul.

— Și-au luat vacanță de Crăciun. Norocoși, nemernicii, a spus el.

— Și de unde luăm ziarele dacă ne trebuie? am întrebat.

— Covent Garden, a spus alt vânzător.

— Ce enervant, de-acolo vin, am zis.

— Sau bați tot drumul până la sediu, la mama naibii în Vauxhall, a adăugat un al treilea vânzător.

Nu erau vești bune, mai ales pentru cei care lucrau doar în această parte a Londrei. Mergeam des în Covent Garden și îi cunoșteam pe coordonatorii de acolo, așa că nu-mi făceam prea multe griji. Pentru ceilalți, se poate să nu fi fost așa de simplu. Îmi părea rău pentru ei.

Unul dintre ei părea de-a dreptul descurajat. Puteam să jur că se baza pe asta ca să treacă peste zilele următoare. Știam cât era de greu. Speram să nu se dea bătut.

Un alt vânzător, un tip pe care-l știam din vedere, Vince, a apărut. Îl văzusem la muncă, de câteva ori, în capătul Upper

Street, nu departe de Highbury Corner. Întotdeauna mi se păruse un personaj impresionant.

— Ce-i asta, petrecerea de Crăciun de la birou?

Unul sau doi dintre vânzători au râs, restul l-au privit fără expresie. În mod clar, nu se prinseseră de glumă.

— Ei bine, dacă tot n-are nimeni ziare de vânzare, de ce n-am merge să bem ceva? E vremea să ne veselim și noi, a spus Vince.

O parte dintre ei au scuturat din cap. Am bănuit că unul sau doi dintre ei erau alcoolici care se lăsaseră și nu voiau să vină din motive lesne de înțeles. Alții probabil că nu aveau prea mulți bani. Știam cum e. Înțelegeam de ce nu prea aveau chef să se „veselească".

Mie mi s-a părut o idee bună, totuși. Nu eram cu nimic mai prejos de celelalte grupuri de colegi de serviciu care se întâlneau prin Londra chiar atunci. Covent Garden era plin de asemenea grupuri, după cum văzusem. Indiferent dacă lucrau în băncile din City sau erau măturători pe străzile din Camden, toți voiau să marcheze sfârșitul unui an de muncă și începutul vacanței de Crăciun împreună. De ce n-am fi făcut-o și noi?

Nu vedeam decât o problemă.

— N-o să lase nimeni un grup de vânzători zdrențăroși de reviste *The Big Issue* să intre într-un pub. Mai ales că eu îl am și pe micuțul ăsta cu mine, am spus.

— Nu, ai dreptate. Dar mi-a venit o idee, a spus Vince, făcând cu ochiul.

Câțiva vânzători s-au făcut nevăzuți, dar restul am traversat Upper Street și l-am urmat pe Vince într-un parc mic, particular, lângă Camden Passage. Avea porțile deschise în permanență, intrasem acolo cu Bob de câteva ori. În apropiere era o cârciumă.

Am făcut chetă, fiecare dintre noi participând cu o hârtie de 5.

— Deci, cine are cele mai mari șanse să fie servit? a întrebat Vince.

L-am ales pe un tip pe nume Gavin. Nu știam nimic despre el, dar avea o voce plăcută și o tunsoare decentă. Și-a scos tunica și a intrat în cârciumă urmat de alt vânzător.

Au ieșit în curând cu o tavă plină cu halbe de bere.

— Iată, prieteni, a zis Gavin.

— Noroc, a zis Vince. Crăciun fericit tuturor.

Era frig, așa că a trebuit să batem mult din picioare ca să ne încălzim. I-am dat voie lui Bob să facă o plimbare ca să exploreze tufișurile. Zăpada fusese dată la o parte, așa că avea mai mult de cercetat decât pe partea cealaltă, în Islington Green.

La început, conversația n-a fost prea animată, am vorbit mai mult despre cum ne descurcam zi de zi cu vânzarea revistei.

Câțiva se plângeau de calitatea conținutului, lucru pe care-l observasem și eu.

— Sunt o grămadă de prostii în ea acum. Nici nu-i de mirare că n-o prea cumpără lumea, a spus el.

Mulți au aprobat din cap.

— Cred că nici treaba asta cu ediția specială de Crăciun nu merge, a spus alt vânzător.

— Lumea o cumpără în primele câteva zile, dar după aia e imposibil, naibii, s-o vinzi.

Din nou au aprobat mulți din cap.

Erau cam precauți în preajma mea, știam asta, fiindcă eu și Bob începuserăm să avem parte de puțină atenție. Erau câteva clipuri video cu noi pe internet și văzuseră cu toții articolul din *Islington Tribune*. După aceea, am avut parte de câteva priviri strâmbe și de ceva mormăituri geloase din partea altor vânzători. Ceea ce nu știau ei – și nici eu nu aveam de gând să le spun – era că acum discutam despre o carte. Vreo doi vânzători mă văzuseră când am avut prima întâlnire cu scriitorul care ar fi putut să mă ajute să fac asta. Mă întâlnisem cu el la o cafea în Islington la începutul perioadei friguroase, cu vreo două săptămâni în urmă. Stătuserăm afară tremurând, în timp ce-i povesteam despre cum mă întâlnisem cu Bob. Imaginea mea alături de un individ cu un caiet în mână atrăsese câteva priviri. Oricum, erau doar vise. Încă nu luam ideea în serios. Șansele ca eu să devin scriitor erau cam aceleași pe care le avea Bob de a deveni primarul Londrei. Cu alte cuvinte, nici una. Dar oricum n-aveam de gând să-i fac pe ceilalți vânzători să mă urască aducând vorba de asta.

Inevitabil, până la urmă a venit vorba de așa-zisa noastră „faimă“.

— O duceți bine, a zis unul. Acum sunteți celebri.

— Asta nu-mi plătește gazul, totuși, am spus. Crede-mă, sunt în aceeași situație ca voi.

— Mă îndoiesc, a spus un tip în vârstă, pe care-l văzusem vânzând revista în Camden Passage de câteva ori.

Mi-a spus că locuia la un adăpost pentru moment. Singura problemă era că acolo putea să petreacă doar un anumit număr de nopți și el se apropia rapid de numărul acela.

— Atunci unde ai de gând să-ți petreci Crăciunul? l-am întrebat.

A ridicat din umeri.

— Știi la fel de bine ca mine.

Pentru o clipă, m-am gândit să-i ofer un loc pe podea la mine, dar mi-am dat seama repede că nu-s șanse. Belle urma să-și petreacă o parte din vacanța de Crăciun la mine. Nu erau camere libere la han.

— Are cineva o țigară? a întrebat cel mai tânăr dintre vânzători, un tip blond pe care-l mai văzusem de vreo două ori.

Sigur nu avea mai mult de 25-26 de ani. Am fost puțin precaut când l-am văzut prima dată. Părea să fie prea tânăr și nu îndeajuns de obișnuit cu viața pe străzi ca să poată vinde revista. Dar azi arăta destul de agreabil. S-a întâmplat să mai am vreo două țigări în pachet.

— Poftim, i-am zis.

— Mersi, James, a spus el.

Am fost surprins. Nici nu mă gândeam că știe cum mă cheamă. Am început să sporovăim și m-a întrebat cum îl întâlnisem pe Bob. Povestisem întâmplarea de un milion de ori deja, dar am fost bucuros s-o fac încă o dată.

— Am avut o pisică roșcată când eram copil. I-am zis Fozzie, după Fozzie Bear din Muppets, a spus el.

Lui Bob îi era teamă de ceilalți vânzători, dar lui i-a dat voie să-l mângâie.

— E mișto.

— Mai vrea cineva un rând? a întrebat Vince după un timp.

— Încă una, apoi trebuie să plec acasă, am spus.

Gavin s-a întors în cârciumă și a repetat figura.

Când toată lumea s-a mai relaxat, am început să ne simțim bine. Vince s-a dovedit a fi un soi de comedian și i-a imitat bine pe câțiva dintre lucrătorii de la *The Big Issue*. S-a râs mult. Mă simțeam mulțumit. Avusesem o grămadă de necazuri cu alți vânzători. Fusesem suspendat pentru că „zburasem“, pentru vânzarea revistei în alt loc decât cel oficial, după ce fusesem reclamat de vreo doi dintre ei. Și au mai fost alții care au încercat să-mi ia cu forța locurile de vânzare, atât la Covent Garden cât și aici, la Angel. Locurile de la gurile de metrou erau, în mod obișnuit, privite drept o pierdere de vreme, fiindcă lumea e întotdeauna atât de grăbită pe-acolo dar, cu ajutorul lui Bob, eu le făcusem pe amândouă să aibă succes. Vreo doi vânzători au crezut că au șanse să profite de acest succes, dar s-a dovedit că greșeau.

Așa că mă distanțasem de ei în ultimul an. Nu mă simțeam în largul meu în prezența lor. Cred că nu aveam încredere în ei. Vreo două ore petrecute alături de ei mă făcuseră să-mi schimb părerea. Nu erau prea diferiți de mine, de fapt. Nu erau nici mai buni, nici mai răi ca oameni. În adâncul sufletului, erau la fel de mândri, de paranoici și de vulnerabili ca mine, eram sigur de asta. Voiau doar să supraviețuiască. Voiau doar să treacă de Crăciun având un acoperiș deasupra capului și ceva mâncare în burtă. Era o adevărată lecție, de fapt. Să nu judeci niciodată o carte după copertă.

Am fost primul care a plecat. Vince a încercat să mă convingă să mai stau, dar voiam să ajung acasă cu Bob înainte să se schimbe iar vremea, așa cum arăta prognoza. Era și foarte frig și se vedea că Bob abia așteaptă să se întoarcă în apartament, la căldură. Ne-am urcat în autobuz. Mi-am pus chitara pe suportul pentru bagaje și rucsacul lângă mine. Apoi mi-am pus punguța cu cadoul pentru Belle la picioare, ca să fie în siguranță.

Fusese încă o zi lungă și plină de evenimente. Mă simțeam epuizat și, ajutat de cele două halbe de bere și de radiatorul din autobuz care-mi încălzea picioarele, am adormit cât ai zice pește. M-am trezit doar când ne apropiam de stația la care trebuia să coborâm, în Tottenham. Se prea poate să-mi fi dat

chiar Bob un ghiont. Avea un mecanism înnăscut care-i spunea când ne apropiam de casă și mai făcuse asta de câteva ori când adormisem după o zi grea.

Dându-mi seama unde mă aflu, am reacționat automat. Am apăsat pe butonul roșu pe care scria Stop, mi-am apucat repede chitara și rucsacul, l-am ridicat pe Bob pe umăr și am coborât în grabă din autobuz. Era întuneric, iar trotuarele înghețate făceau încă mersul dificil. Doar când am ajuns acasă mi-am dat seama.

— O, nu, am zis. Cadoul pentru Belle.

Nu era prima dată când pierdeam o plasă în autobuz sau în metrou. Aveam obiceiul să pierd lucruri. Dar asta nu mă ajuta cu nimic. Acum era diferit. Era ceva special. Eram furios pe mine. Mă simțeam și ca ultimul prost. Cum putusem să fiu așa de netot? De ce nu-mi dădusem seama că nu am punguța la mine? După toate lucrurile bune care mi se întâmplaseră în ultimele 48 de ore, asta m-a dat gata. Am dormit agitat.

Capitolul 7

Duhul Crăciunului trecut

— Stai un pic acolo, Bob, am spus, în timp ce sorbeam ultima gură de ceai și-mi puneam haina.

Se vedea cu ochiul liber că nu voia să fie lăsat singur acasă.

— Nu-ți face griji, n-o să întârzii, i-am zis, mângâindu-i părul des de pe ceafă ca să-l liniștesc înainte să ies pe ușă.

Era Ajunul Crăciunului, dar mă trezisem devreme. Oricum, n-aș fi putut să dorm până târziu. În mintea mea încă se derula fără încetare momentul când mă ridicasem de pe locul din autobuz. Încă nu-mi venea să cred cât fusesem de neatent.

Peste noapte mai ninsese puțin. Vedeam mașinile parcate afară, cu capota acoperită cu un strat de pudră proaspătă care părea zahăr farin. Chiar că ne aștepta un Crăciun „alb“.

Vremea nu avea să-mi stea în cale, oricum. Depoul local era la mai puțin de un kilometru distanță. Mă pregătisem să străbat drumul pe jos, dar, din fericire, a venit un autobuz aproape imediat și am ajuns acolo în doar câteva minute.

Flota de autobuze roșii parcate era deja acoperită cu o nouă haină albă. Șoferii erau ocupați să curețe gheața de pe parbrize, iar alții se înarmaseră cu lopeți și dădeau zăpada la o parte din parcare.

— Unde e biroul de obiecte pierdute, prietene? l-am întrebat pe unul dintre ei.

A făcut semn spre o clădire care semăna cu un hangar. Înăuntru era o cabină mică, unde am văzut o doamnă vorbind la telefon. M-a observat și a ridicat mâna ca și cum mi-ar fi spus „stai o clipă“.

Când, în cele din urmă, s-a hotărât să vorbească cu mine, n-ar fi putut să-mi fie de mai puțin ajutor.

— A predat cineva o punguță de cadou albă aseară? am spus. Cam așa de mare, am adăugat ținându-mi mâinile la vreo 30 de centimetri distanță.

— N-am idee, a spus ea.

— Păi cine are? am spus, ușor enervat.

— Încearcă pe Baker Street, a spus ea, mormăind monosilabic.

— Baker Street?

— Da. Tot ce găsim aici e trimis la Biroul principal de obiecte pierdute al firmei Transport for London, care se ocupă de toate autobuzele și metrourile; e chiar lângă stația de metrou Baker Street.

— Aha, bine. E deschis azi?

— Habar n-am, a spus ea. Dar, chiar dacă a găsit-o cineva aici aseară, se poate să nu fi ajuns încă acolo. Sinceră să fiu, aș mai lăsa-o o zi sau două.

— Dar e Ajunul. E un cadou de Crăciun.

A ridicat doar din umeri. Era evident că nu-i păsa absolut deloc.

— Măcar știți la ce oră se închide biroul? am spus.

— În mod normal, la 4 jumate, a zis ea.

M-am întristat. Nu avusesem de gând să ajung iar în centrul Londrei. Mă oboseau mulțimea de oameni și agitația nesfârșită. Eram sătul până peste cap de egoismul oamenilor și, da, de lăcomia pură pe care o manifestau în perioada aceasta a anului. Eram gata s-o las mai ușor și să încep să sărbătoresc Crăciunul, dar nu păream să am de ales.

M-am hotărât să mai aștept câteva ore, în speranța că punguța va ajunge în Baker Street. Între timp, m-am hotărât să merg în Covent Garden. Am trecut pe acasă și mi-am luat chitara și cele câteva exemplare din *The Big Issue* pe care le lăsasem acolo. Lui Bob îi fusese în mod clar dor de mine cât fusesem plecat și voia să vină și el. L-am îmbrăcat din nou în costumașul lui de Moș.

— Ce zici, amice? Putem să-l mai purtăm o dată înainte să-l punem la naftalină până anul viitor.

Nu aveam puterea să fac încă o călătorie plină de aventuri cu autobuzul, așa că am luat-o pe jos până la metrou. Trenurile circulau bine și am ajuns în Covent Garden în mai puțin de o oră.

Piața era plină de oameni pătrunși de bucuria Crăciunului. Atmosfera era vie și plină de veselie. Am găsit un loc bun în capătul James Street și am început să cânt din nou melodia ritmată a cântecului *Jingle Bells*. Câteva grupulețe de oameni s-au oprit să ne salute și unii din ei au început să cânte cu noi.

O familie a rămas lângă noi vreo zece minute, iar copiii au cântat cu mine. Ne-am distrat cu toții.

Bob era în formă maximă și îmi cerea din nou să facem giumbușlucuri. S-au auzit o grămadă de oooh-uri și aaah-uri când s-a ridicat pe lăbuțele din spate ca să-mi ia mâncarea dintre degete. Probabil că a fost fotografiat de o sută de ori în două ore. Dumnezeu știe pe unde urmau să apară pozele alea pe internet. Deja erau zeci de fotografii și videoclipuri cu noi pe site-uri precum YouTube. În ritmul ăsta, o să ajungă în Cartea Recordurilor drept cea mai fotografiată pisică din lume, râdeam în sinea mea, fără să cred asta, desigur.

Doi dintre clienții noștri obișnuiți au trecut pe-acolo, în drum spre casă după o zi de muncă scurtă.

Mai aveam două felicitări, așa că i-am dat câte una fiecăruia.

— Pregătiți pentru ziua cea mare? m-a întrebat una dintre cliente, o doamnă între două vârste pe nume Patricia.

— Cât se poate de pregătiți, am răspuns. Dumneavoastră?

Chipul i s-a întunecat.

— Mă duc acasă acum și trebuie să mă apuc să gătesc pentru 14 oameni, câți vom fi la masă mâine după-masă. Mi-e pur și simplu groază.

— Vai de mine. Mă bucur că nu-s decât eu cu Bob la cină acasă la mine. Mult mai simplu, am zâmbit.

— Sună bine, pot să vin și eu? a râs ea.

Mi-a lăsat impresia că glumește doar pe jumătate.

În jur de ora două după-amiază, mulțimea a început să se subțieze fiindcă toți se îndreptau către casă pentru a sărbători Crăciunul, așa că m-am hotărât să le urmez și eu exemplul.

— Hai, Bob, amice, e Crăciunul, e vremea să strângem aici, am spus.

O vreme ne-am plimbat pe-acolo, bucurându-ne de atmosferă, ca un cuplu londonez obișnuit. Covent Garden arăta – și mirosea – minunat. Luminile de Crăciun erau o feerie, iar în aer plutea mirosul de castane coapte și vin fiert. Mai erau câțiva artiști stradali care lucrau pe lângă piață în mijlocul scuarului. Cu Bob în lesă, am făcut o plimbare în jurul pieței. Unii proprietari de standuri își strângeau lucrurile, pregătindu-se de Crăciun, în timp ce alții ofereau reduceri de ultim moment ca să scape de marfa rămasă. Am aruncat o privire la vreo două tarabe cu bijuterii, cu o speranță slabă de-a zări ceva ce-ar fi putut înlocui cerceii pe care-i lăsasem în autobuz, dar nu mi-a atras atenția nimic. Nu voiam nici să mai scot 15 lire din buzunar. În magazine, erau tot felul de lucruri tentante. Ca să mă tratez, mi-am cumpărat un borcan de mâncare indiană cu ceapă. Am fost tentat să cumpăr o budincă scumpă de Crăciun, dar m-am hotărât să n-o fac. Belle venea în a doua zi de Crăciun pentru ospățul nostru tradițional și știam că o să aducă o budincă. Am rezistat tentației. Cu greu.

Am cumpărat, totuși, o cutie elegantă cu bomboane de ciocolată, doar ca să am cât de cât un cadou de Crăciun să-i dau în a doua zi, în caz că nu apărea punguța în Baker Street. Aveam de gând să-i confecționez și un cadou lucrat de mână mai târziu, în seara aceea. Dar acum începusem să privesc dintr-o altă perspectivă pierderea cadoului pentru Belle. Nu e un capăt de lume, mi-am zis. Suferisem eu lovituri mult mai mari în ultimii ani. Dacă Belle nu înțelegea, atunci cine s-o facă?

O altă orchestră a Armatei Salvării se auzea prin piață. Cântau „Noapte de vis“.

„Totul e liniștit, totul e minunat.“

Așa era, mi-am zis. Totul era liniștit. Viitorul era minunat, măcar prin comparație cu trecutul meu recent. Aveam multe lucruri pentru care să fiu recunoscător.

L-am lăsat pe Bob să meargă în lesă ca să poată explora ascunzișurile și crăpăturile de sub tarabele din piață. Aveam de gând s-o iau spre Leicester Square, dar, dintr-odată, Bob a început să scoată iar sunetele grăitoare care mă anunțau că

voia să meargă la toaletă. Știam câteva locuri unde puteam merge, așa că am luat-o în altă direcție.

M-am hotărât să traversez Neal's Yard și să ies în Monmouth Street, vizavi de hotelul Covent Garden. Am zărit o siluetă care stătea întinsă pe trotuar și m-am oprit din drum.

Se vedea de la distanță că era un tânăr. Stătea întins pe o cutie de carton și era înfășurat într-un sac de dormit albastru, ponosit și o pătură gri. Se făcuse ghem din cauza gerului tăios. Am traversat ca să-l văd mai de aproape. Era tânăr, nu avea mai mult de 19-20 de ani. Purta o căciulă de lână și o pereche de mănuși cu un deget rupt. Avea chipul murdar și roșu din pricina frigului, iar părul și barba îi erau încâlcite și dezordonate. Probabil că avea și păduchi, lucru destul de des întâlnit la cei care dorm pe stradă, fiindcă nu au unde să se spele. Arăta de parcă nu făcuse un duș de o lună.

Am fost șocat nu de faptul că dormea pe stradă, ci de faptul că o făcea chiar acolo, fix în locul acela. Mi-a dat fiori. Chiar acolo, exact în locul acela, exact în perioada aceea, trăisem eu cel mai oribil Crăciun din viața mea. La momentul acela ajunsesem cât se poate de rău. Trăiam de pe o zi pe alta, pe străzi, cam de un an. Încercasem să-mi găsesc ceva de lucru ca să pun capăt situației care se tot înrăutățea, dar nimeni nu fusese dispus să mă ajute. Mă apucasem de mici infracțiuni ca să pot supraviețui; furam carne din supermarketuri și o revindeam la cârciumi ca să fac rost de destui bani să-mi pot cumpăra droguri. Lucrul ăsta mă trăgea cel mai tare la fund în momentul acela. Heroina îmi controla viața în întregime. Era singurul meu prieten și singura mea alinare, singurul mod în care puteam să-mi amorțesc sentimentele. Numai la asta mă gândeam. Eram într-o situație cu adevărat disperată. Așa că, în Ajunul Crăciunului din acel an, în timp ce toată lumea mergea acasă lângă familie, eu am venit în Monmouth Street și mi-am întins pe jos cartonul ca să mă culc, chiar în acel loc. Exista un motiv pentru care era atât de căutat de cei care dormeau pe stradă. Bucățica aceea de trotuar era în fața unui magazin cu haine vintage, lângă elegantul hotel Covent Garden. Pe perete, la o înălțime de vreo doi metri, erau două guri de aerisire mari. Am văzut că erau acolo și acum. Ele scoteau sau pompau afară

aerul din bucătăriile hotelului. Aerul, chiar dacă nu era fierbinte, era cu siguranță cu câteva grade mai cald decât temperatura de afară. Era o diferență uriașă dacă încercai să dormi cât de cât, mai ales iarna.

Dormisem acolo de câteva ori, spre enervarea unora dintre negustorii din zonă. Unul dintre ei, o doamnă între două vârste care lucra într-un magazin de haine, chiar nu mă putea suferi. Era genul de persoană care nu are pic de înțelegere pentru cei care dorm pe stradă sau vând *The Big Issue*. Din partea ei, eram toți niște ratați care ajunseseră așa pentru că asta aleseseră să facă. N-o interesa ce ni se întâmplase de ajunseserăm în situația aceea sau dacă aveam nevoie de ajutor. Noi doar stricam peisajul. Sunt convins că, dacă ar fi fost după ea, ar fi pus gunoierii să ne ia de-acolo.

Mă înjurase de mai multe ori și mă înghiontise când mă găsise în fața magazinului dimineața. Când protestasem, dăduse drumul unui șuvoi de ocări.

Din fericire, în Ajunul acesta nu era, totuși, nici urmă de ea sau de altcineva. Toate magazinele de pe stradă închiseseră când am ajuns eu acolo, seara devreme. În timp ce restul lumii se îndrepta către slujba de colinde din Ajun, se aduna în jurul televizorului și se ospăta împreună cu cei dragi, eu mă înveleam în sacul meu de dormit și mă întindeam acolo, tremurând și simțindu-mă disperat de singur. Nici măcar un om nu s-a oprit să mă întrebe dacă mă simțeam bine și dacă aveam nevoie de ajutor. A fost o noapte lungă și disperată.

Am adormit, în cele din urmă, și m-am trezit dimineața târziu în ziua de Crăciun. Locul era ciudat de liniștit, ca și cum Londra fusese evacuată. Câțiva oameni intrau și ieșeau din hotelul alăturat, dar, altfel, era un oraș-fantomă.

Nu aveam nici un plan, rareori aveam așa ceva pe vremea aceea. Dar știam că sunt câteva adăposturi caritabile care ar putea servi un prânz de Crăciun. M-am gândit să încerc să intru într-unul din ele.

Mi-am adunat bucățile de carton și lucrurile și m-am pregătit să pornesc la drum. Când am trecut pe lângă hotelul Covent Garden, am văzut pe geam un grup de oameni. Erau îmbrăcați foarte elegant și aveau pahare de șampanie în mână.

Am bănuit că veniseră acolo la prânz și-și beau primul pahar din ziua aceea. Nu îi invidiam pentru festin. Știam că muncesc din greu în restul anului. Și-l câștigaseră. Nu voiam să li-l stric.

Eram pe punctul de-a porni din nou când unul dintre ei m-a observat. A privit afară lipsit de expresie, ca și cum nu eram acolo. Lucrul acesta n-a făcut decât să sublinieze faptul că eram invizibil, eram un nimeni. Nu meritam nici măcar să ridice paharul și să-mi ureze Crăciun fericit.

Îmi cam plângeam de milă, dar, dacă-mi imaginam că nu pot ajunge mai rău de-atât, greșeam. Relația mea cu tata mergea cât se poate de rău pe-atunci. Pur și simplu mă făcusem nevăzut aproape tot anul, iar el fusese, lesne de înțeles, de-a dreptul furios pe mine când mi-am făcut apariția. Am avut câteva schimburi aprinse de replici ultima oară când ne-am vorbit și mi-a fost clar că nu voia să vin la el de Crăciunul acela. Avea probleme și cu soția lui de atunci, Sue, de care avea să divorțeze în curând. Am trecut pe lângă o cabină telefonică și m-am hotărât să-l sun cu taxă inversă. Probabil că n-ar fi trebuit să mă mire felul în care am fost întâmpinat. A răspuns Sue.

— Ah, Crăciun fericit, James, a zis ea.

— Crăciun fericit și vouă. Tata e acolo? am spus.

Am auzit cum acoperă receptorul cu mâna, apoi am auzit un schimb de cuvinte scurt. Apoi am auzit-o din nou pe Sue la telefon, dregându-și neliniștită glasul.

— Îmi pare tare rău, James, dar nu vrea să vorbească cu tine, a spus ea.

— Ok.

Îmi venea să plâng. Știam că fusesem o mare dezamăgire – și, mai ales, un mare prilej de îngrijorare – în ultimul an. Dar nu-mi puteam ascunde suferința.

— Ești bine, James? a spus Sue.

— Da, sunt bine, am zis, adunându-mă. Crăciun fericit.

Apoi am închis.

Am luat-o în direcția Dean Street, în Soho, unde știam că e un refugiu temporar al organizației caritabile Centrepoint. Mă cunoșteau acolo, dormisem la ei de câteva ori.

Erau doi tipi la ușă, iar unul dintre ei m-a recunoscut.

— O, salut, James, Crăciun fericit, amice.

— Și ție, i-am zis.

— Vreo șansă să mănânc ceva de Crăciun?

— Suntem plini, de fapt, a zis celălalt, dar colegul lui l-a întrerupt, mișcând din cap ca și cum ar fi zis: „e-n regulă, îl cunosc.“

— Sigur, James. Hai, intră.

Peste tot în Londra erau presărate astfel de refugii la Crăciun. Ofereau un adăpost rudimentar pentru cei fără casă și serveau prânzul de Crăciun pentru doritori. Nu se compara cu luxul de la hotelul Covent Garden, dar pe-atunci nici că-mi păsa. Aveau ceva costiță afumată și niște piept de curcan, cartofi copți, varză de Bruxelles, niște umpluturi și sos. Prin comparație cu festinurile care se desfășurau prin Londra și în restul țării, erau doar lucruri fără pretenții, dar nu mă interesa. Am înfulecat vreo două porții într-o clipită, apoi am mâncat și niște budincă.

Erau vreo trei duzini de oameni așezați în jurul mesei improvizate. Am recunoscut unul sau două chipuri, dar majoritatea mi-erau complet străine. Se vedea că mulți dintre ei sunt dependenți de droguri, ceea ce m-a făcut imediat să devin precaut. Avusesem parte de câteva experiențe neplăcute când împărțisem adăposturi cu ei. Erau în stare să fure și hainele de pe tine. Eu încă nu ajunsesem așa de rău.

Împreună cu vreo douăzeci dintre ei, m-am așezat la masă și am jucat câte ceva. Toate jocurile fuseseră donate de oameni, așa că multe dintre ele erau incomplete. Am folosit capace de sticle și nasturi drept piese. Pe masă erau tăvi cu bomboane de ciocolată. M-am servit cu cât de multe am putut să mănânc.

Mai târziu, ne-am uitat puțin la televizor. Îmi amintesc că abia începuse *Vrei să fii milionar*, ediția de Crăciun, și era la televizor la un moment dat. În timpul concursului, desigur, participanții au posibilitatea de a-și juca șansele jumate-jumate. Nu-mi dădeam seama atunci, dar eu făceam cam același lucru cu viața mea în perioada aceea; de fapt, șansele erau chiar mai mici.

Când s-a înserat am mers la culcare în camera pentru bărbați și am mai luat o doză. În zilele dinaintea Crăciunului, reușisem cumva să fac rost de destui bani cât să-mi asigur

rezervele pentru o săptămână și împărțisem drogurile în douăsprezece mici pachețele, pe care îmi propusesem să le raționalizez în zilele următoare. Dar dependenții nu se descurcă prea bine la raționalizat. Le-am luat pe toate în vreo 48 de ore. Mi-am petrecut prima și a doua zi de Crăciun în adăpost, dar abia mi-am dat seama ce se întâmplă în jurul meu. Nu-mi amintesc nimic din cele două zile. Din nou, privind în urmă, îmi dau seama că-mi asumam niște riscuri ridicole. Perioada Crăciunului era vestită pentru apariția „viespilor“, droguri care fuseseră amestecate cu cărămizi de beton pisate și Dumnezeu mai știe ce. Auzisem de dependenți care muriseră luând așa ceva în perioada asta. Eu îmi cumpărasem drogurile de la niște personaje foarte dubioase. Probabil că șansele mele fuseseră mult mai mici de jumate-jumate, dar, cumva, am supraviețuit făcând asta de nenumărate ori. Acela era cercul vicios în care eram prins.

Când am fost dat afară din refugiu, pe 27 decembrie, mă mențineam pe linia de plutire cu ceea ce dependenții de droguri numesc „filtre“. Păstrasem bucățele de vată care conțineau reziduuri de heroină, pe care apoi le spălam ca să extrag o cantitate suficientă pentru o doză mică. Era ca și cum ai refolosi pliculețele de ceai. Doar că situația e mult mai disperată.

Prioritatea mea era să mai fac rost de droguri. Din nou, am reușit să fac destui bani ca să-mi pot întreține dependența. Întotdeauna reușeam atunci. Așa se întâmplă când ești dependent. Parcă e o chestiune de viață și de moarte, ceea ce, într-un fel, chiar este. Îmi amintesc că m-am văzut, săptămâna aia, oglindit într-o vitrină de magazin. Abia am recunoscut personajul distrus, ruinat și bolnăvicios care mă privea.

Privind silueta care zăcea pe Monmouth Street, mi-au trecut prin minte o serie de imagini din vremea aceea. Oare ce văzuseră oamenii care trecuseră pe strada asta cu doisprezece ani în urmă? Încercase cineva să mă ajute? Nu. Mă observase, măcar, cineva? Nu. N-aveam de unde să știu.

N-am putut să trec cu vederea faptul că tipul ăsta stătea întins exact pe același loc, în aceeași zi a anului. Avea chiar și cam aceeași vârstă pe care o avusesem eu pe atunci și semăna

un pic cu mine. Părea că mi s-a oferit șansa de-a mă întoarce în trecut, de-a mă privi chiar pe mine. Mi se părea că am pășit în *Povestea de Crăciun* al lui Dickens și chiar mi se arătase Duhul Crăciunului trecut. M-a speriat de-a binelea.

Și Bob a părut impresionat, fiindcă mi s-a dat jos de pe umăr și a început să umble de colo-colo, parcă îngrijorat de starea în care se afla omul. Avea și dreptate să fie îngrijorat, desigur. Era atât de frig, încât ar fi putut foarte bine să moară înghețat dacă stătea acolo prea mult.

Știam că mai multe organizații caritabile, cum era Crisis at Christmas, se instalaseră în școli și clădiri nefolosite în perioada sărbătorilor. Ofereau paturi curate și mese decente în următoarele zile. Probabil că aveau și angajați care patrulau chiar acum pe străzi, în căutarea celor aflați în situația tipului ăstuia. Trebuia să-l găsească pe unul dintre ei și să ajungă într-un adăpost de-al lor.

Eram destul de sigur că nu se droga, părea doar să doarmă, de epuizat ce era. L-am împuns ușor în coaste. La început n-a dat nici un semn de viață, ceea ce m-a îngrijorat, dar, din fericire, după un timp a răspuns, mormăind.

— Îhh, ce vrei?

Mi-am căutat în buzunar. N-aveam prea mulți bani, vreo 20 de lire sau cam așa ceva. Știam că mai aveam ceva bani acasă, așa că i-am strecurat 10 lire în buzunar.

— Amice, uite 10 lire, du-te și ia-ți o cafea și mergi la un adăpost.

A mormăit din nou, dar, până la urmă, mi-a mulțumit.

— Da, omule. Ok.

— Serios, n-o să reziști aici la noapte, e prea frig.

— Ok.

— Ok, ai grijă de tine, i-am spus, înainte să plec.

Pe măsură ce mă îndepărtam cu Bob, m-am tot întors să văd dacă s-a mișcat din loc. Aveam senzația că dorise doar să mă mulțumească. Spre ușurarea mea, l-am văzut strângându-și lucrurile. Când ne-am apropiat de Seven Dials, eu și Bob l-am privit cum dispare în partea cealaltă, o siluetă fantomatică târându-se prin zăpadă.

Eu și Bob am luat metroul spre Baker Street. Din fericire, era liniște în tren; navetiștii și cei care-și făcuseră cumpărăturile în ultima clipă se răriseră. Numărătoarea inversă până la Crăciun era aproape pe sfârșite.

Biroul de Obiecte Pierdute era chiar lângă gura de metrou. Am văzut imediat că e închis. Era un bilet pe care scria că vor deschide din nou în prima zi lucrătoare după sărbători. Asta era marțea următoare. Speranțele mele de a recupera cerceii s-au risipit.

Nu eram singurul client dezamăgit. Un tânăr îmbrăcat cu o jachetă de baseball s-a apropiat de ușa de sticlă, trăgând de ea ca și cum s-ar fi așteptat să se deschidă. Capul i s-a plecat când a citit biletul.

— Nu pot să cred. Cineva mi-a spus că e deschis până la 4 jumate azi, a spus el.

— Și mie, amice, am zis.

Și-a luat telefonul, părând gata să izbucnească în lacrimi. Apoi a plecat demoralizat, târându-și picioarele. A continuat să mormăie: „Nu știu… Nu știu.“

Eram dezamăgit. O parte din mine era optimistă și credea că pachetul va ieși la iveală la un moment dat. Nu mai erau decât câteva luni până la ziua de naștere a lui Belle, mi-am spus. Pot să-l păstrez până atunci. Aveam 10 lire în buzunar, așa că am dat o raită prin magazinele de pe Baker Street, însă n-am văzut nimic. Majoritatea magazinelor făceau parte din lanțuri de magazine mari și vindeau marfă produsă în serie, anostă. Aceste lucruri chiar nu erau pe gustul lui Belle. Mai rău, ar fi fost evident că am luat ceva dintr-un magazin în ultimul moment. Nu voiam așa ceva.

Vremea începea să devină amenințătoare din nou, așa că am preferat să nu iau autobuzul, ci să intru din nou la metrou și să mă întorc la Tottenham. Metroul era surprinzător de plin de navetiști și lume care fusese probabil pe Oxford Street să mai facă ceva cumpărături de ultim moment. Punguțele de cadouri care împânzeau vagonul mi-au amintit de cât de prost fusesem.

Atmosfera era, din nou, foarte veselă. Lumea părea să se distreze. La un moment dat, s-a urcat un grup de băieți australieni. Erau, în mod vădit, puși pe petrecut și cântau. Nu

era vreun cântec de Crăciun. Era o variantă plină de haz a cântecului aceluia vechi, cu zece sticle verzi – zece canguri stăteau pe un gard. La început, lumea din vagon n-a părut să vrea să se alăture, dar cântecul și băieții aveau ceva haios și molipsitor, așa că, în curând, cântau și ceilalți.

Nici măcar eu n-am putut să mă abțin și am mormăit împreună cu ei vreo două versuri. „Și dacă un cangur cade din greșeală… o să rămână trei canguri pe gard.“ Mi-a amintit de copilăria petrecută în vestul Australiei, unde vedeai peste tot canguri. Dar nu-mi aminteam să fi văzut vreunul stând vreodată pe gard.

Când am ieșit de la metrou, pe înserat, Bob a început să se agite.

— Nu iarăși, Bob, deja ai fost o dată, i-am zis.

Dar nu s-a lăsat. Știam că o să devină și mai arțăgos dacă nu-l las să-și facă nevoile.

Drumul spre casă trecea pe lângă un șantier mare. Muncitorii își terminaseră programul din ziua aceea și, probabil, intraseră în vacanța de Crăciun. Basculantele și betonierele erau parcate și se lăsase liniștea. Șantierul era pustiu. Am văzut o spărtură în gard și m-am strecurat pe-acolo, împreună cu Bob. El deja observase un petic de pământ afânat. L-am lăsat să-și facă treaba.

Am observat un morman de beton sau zidărie spartă. Părea că un zid sau un trotuar fusese spart și transformat într-o grămadă uriașă. Pentru prima dată după zile în șir, soarele s-a arătat. Printre resturi, ceva mi-a atras privirea. Strălucea în lumina slabă. M-am aplecat și l-am ridicat.

Era o bucată de beton, cam cât palma mea de mare. Era netedă pe o parte, dar neregulată și spartă pe cealaltă. Ceea ce o făcea cu adevărat interesantă era faptul că partea spartă era încrustată cu pietricele colorate, unele semănând cu niște cristale. Partea plată era, de asemenea, colorată; părea să aibă fragmente de graffiti pe ea. Ar fi putut foarte bine să fie un exponat dintr-o galerie de artă modernă.

— Hmm, mi-am zis. E mișto.

Încă țineam piatra în mână, în lumină, când Bob s-a întors, gata de plecare.

M-a privit cu o expresie întrebătoare cum stau acolo, cu un pietroi în mână. Dacă nu l-aș fi cunoscut mai bine, aș fi crezut că spune: „Ce-i chestia aia din mâna ta?“.

Eram pe punctul de-a arunca bucata de beton înapoi în grămada de moloz, când m-a lovit un gând.

— Lui Belle o să-i placă asta, mi-am spus. Stai o clipă, Bob, am zis.

Am desfăcut fermoarul rucsacului și am aruncat bucata de beton înăuntru. La ora 4, eram deja instalați în siguranță, în apartament. M-am simțit bine când am închis ușa, lăsând lumea pe dinafară, cel puțin pentru câteva zile. Am făcut o baie lungă și fierbinte și am pregătit cina pentru amândoi. Am gătit costița afumată, cu o garnitură de cartofi și morcovi. A fost minunată. I-am dat chiar și lui Bob vreo două bucățele de costiță, pe care le-a înfulecat imediat. Apoi ne-am liniștit.

Nu era mare lucru de văzut la televizor. În program erau multe filme pe care le văzusem deja sau ediții speciale ale unor seriale care nu-mi plăceau. Nu era nici o problemă. Mai aveam câteva ultime pregătiri de făcut.

Mi-am petrecut o jumătate de oră lucrând la un cadou pe care intenționasem să-l pregătesc pentru Belle. Îmi rămăsese și niște hârtie de cadouri. Am folosit-o ca să împachetez bucata de beton, apoi am legat-o cu o fundiță. Când am așezat-o lângă celelalte cadouri în grămăjoara de sub brad, Bob s-a urcat imediat să o studieze. N-am putut să mă opresc din râs când, de mai multe ori, a încercat să-l dea jos. De fiecare dată când refuza cu încăpățânare să se miște, se dădea un pas înapoi și îl privea de parcă voia să spună: „Ce naiba-i asta?“. A făcut o grămadă de încercări să-l miște înainte să se dea bătut.

Nu puteam să nu zâmbesc în sinea mea. Era o plăcere atât de simplă. Cui îi trebuie programul din Ajun de la televizor când are parte de o sursă nesfârșită de distracție cum e Bob?

Capitolul 8

Un dar de la Bob

Miaaaaaaau.

Am deschis ochii și am văzut că Bob se așezase în pat lângă mine, cu fața la mai puțin de jumătate de metru de a mea. Ochii lui verzi și luminoși păreau să strălucească mai tare decât de obicei. Era o prostie și să te gândești la una ca asta, dar parcă știa că e Crăciunul și era nerăbdător să se apuce de sărbătorit.

Programasem centrala să pornească devreme, doar ca să încălzesc puțin apartamentul. A fost așa o ușurare să mă dau jos din pat și să nu mai fie atât de frig, mai ales cu circulația mea proastă. Am apreciat și mai mult căldura când am tras draperiile și am văzut că cerul era încă plumburiu, iar copacii erau din nou acoperiți de un strat de zăpadă.

Am pus ceainicul pe foc și i-am dat lui Bob să mănânce. Apoi am pornit radioul din bucătărie. Dădeau muzică de sezon – de la Bing Crosby la Band Aid. Nu era genul meu dar, fără să mă gândesc, m-am trezit fredonând. Chiar aveam dispoziția necesară.

Eu și Bob aveam mica noastră rutină în dimineața de Crăciun. A doua zi, când venea Belle, era cu totul altă poveste, dar azi era ziua noastră. După micul dejun, am început prin a ieși cu el să-și facă nevoile.

Am apăsat pe butonul liftului, dar nu s-a întâmplat nimic. Tipic, m-am gândit. Doar azi putea să se strice.

Era evident că Bob nu era încântat să coboare cele cinci etaje pe scări. Știa că, dacă coboară, o să fie nevoit să și urce.

Scrisesem o felicitare pentru Edna, „doamna cu pisici“, care locuia într-o casă, peste drum. Mereu aducea în casă animale

fără stăpân de pe stradă, iar noi schimbam mereu câteva cuvinte, spre dezgustul lui Bob. Întotdeauna erau vreo două pisici pe gardul sau pe pervazul ei, iar el devenea agitat când le vedea, arcuindu-și spinarea pe umărul meu.

Dar azi era prea frig să fie afară. I-am strecurat felicitarea prin fanta cutiei de scrisori, apoi am intrat, după ce Bob și-a făcut nevoile.

Blocul era tăcut ca un mormânt. Nu se auzea nici un sunet. În timp ce urcam scările, l-am văzut pe un tip care locuia la etajul al treilea. Era un fel de rocker, cu păr lung și geacă de piele. Se vedea că pleacă să-și petreacă Crăciunul pe undeva. Ne-am urat „Crăciun fericit“.

Altfel, nu se mai vedea nimeni. Era evident că unii erau acasă, pentru că se simțea mirosul de curcan la cuptor pe scara blocului. Și Bob l-a simțit, așa că a pornit pe culoarul de la etajul al patrulea, adulmecând aerul.

— Ce se întâmplă, Bob? Vrei să zici că eu nu gătesc destul de bine pentru tine? i-am spus, făcând o față dezamăgită în glumă.

Odată ajunși înapoi în casă, Bob a sărit lângă bradul de Crăciun. În mod clar, era nevoie de o inspecție, în caz că, în mod miraculos, cineva agățase vreun ornament inacceptabil cât timp fuseserăm plecați. După ce s-a asigurat că totul era la locul lui, a început să adulmece cadourile. A evitat atent bucata de beton pentru Belle concentrându-se de data asta, asupra unuia pe care-l împachetasem într-o hârtie pentru cadouri specială, cu pisici.

— La fix, Bob, am spus, întinzându-mă să-l iau de sub brad și așezându-l lângă mine, pe canapea.

A sărit jos și a ajuns lângă mine într-o clipă. Când am început să flutur cadoul, a făcut ochii cât cepele, dând din coadă așa cum face el când e surescitat. Când l-am așezat lângă el, a început să tragă de hârtie și de panglică până a dat de carton. Am deschis cutia și am scos o jucărie cu cheiță, umplută cu iarba-pisicii, primită de la o clientă obișnuită din Covent Garden după ce terminaserăm de cântat în Ajun. I-a aruncat o privire rapidă, apoi a luat cutia de carton, a ținut-o puțin în gură și i-a dat drumul pe podea, sărind și el jos ca să se joace cu

ea. Sunt convins că scena se repetă peste tot în lume, nu doar cu pisici, ci și cu copii mici.

— Cine are nevoie de cadou, când cutia e așa de distractivă? am râs eu.

Belle îmi dăduse un cadou pe care să-l deschid de Crăciun. După formă, mi-am dat seama că era un joc video la mâna a doua, despre care tot adusesem eu vorba în ultima vreme. Știam că, spre deosebire de jocurile noi, care costau o avere, era destul de ieftin și și-l putea permite. L-am deschis, apoi mi-am petrecut vreo oră instalându-l și jucându-mă un pic. Bob s-a asigurat totuși că nu uit de el. După puțin timp, se tot cățăra pe mine și amenința să repete figura pe care o făcuse altă dată, când oprise X-Box-ul cu totul.

— Bine, pricep, băiete. E vremea să pregătim masa de Crăciun.

Mâncarea preferată a lui Bob sunt porcușorii în pătură, cârnați înfășurați în slănină. Și mie-mi plac nespus. Așa că am început prin a pune un pachet la cuptor. În curând, a început să se simtă mirosul binecunoscut de slănină. Apoi am curățat câțiva cartofi și am băgat și curcanul pe care-l cumpărasem pentru mine la cuptor, alături.

Bob se hotărâse să tragă un pui de somn lângă calorifer, dar mirosurile l-au trezit repede.

— Răbdare, băiete, i-am spus când și-a apropiat botul prea mult de ușa cuptorului.

Am scos întâi porcușorii în pătură și am pus tava încinsă pe blatul de lucru. Pe Bob l-a apucat o adevărată frenezie când i-a văzut și le-a simțit mirosul. Dădea din coadă așa de repede, că mă întrebam dacă n-avea să decoleze cumva. Cel mai mult îi plăceau bucățelele de slănină. Le-am desfăcut de pe cârnat și i le-am fluturat în față, necăjindu-l puțin până se răceau. Dar era prea agil și rapid pentru mine. La un moment dat, mi-a smuls o bucățică de bacon din mână într-o clipită.

Am pus mâncarea pe farfurii pe care, apoi, le-am așezat pe o tavă. Mâncam pe canapea, la televizor. Bob înfuleca mereu mâncarea de parcă venea sfârșitul lumii, iar azi am făcut întrecere să vedem cine mănâncă mai repede. Nu cred că ne-a luat mai mult de două minute să golim farfuriile.

După ce-am strâns masa, i-am sunat pe ai mei, care stăteau în sudul Londrei, de pe mobil. Era prea complicat și greu să dau de mama, în Australia. Am vorbit câteva minute cu tata. Nu eram cine știe ce maeștri într-ale conversației la telefon. Ne-am urat Crăciun fericit și ne-am întrebat unul pe altul ce planuri aveam și ce cadouri primiserăm. Nimic din lucrurile astea nu mi-a luat prea mult timp, cel puțin mie. Fiind englezi, totuși, ne-am petrecut destul timp discutând despre vreme. Furgoneta lui tata rămăsese înzăpezită săptămâna trecută, mi-a zis. Cică a trebuit să dea zăpada la o parte cu mâinile goale ca să iasă de-acolo.

Am vorbit mai puțin de cinci minute, dar lucrul ăsta m-a făcut să mă simt mai bine. Amintirea de ieri, a Crăciunului când refuzase să vorbească cu mine, fusese dureroasă. Probabil că nu aveam să fim niciodată prea apropiați ca tată și fiu. Ne tot certam, probabil din pricină că semănam prea mult din diferite puncte de vedere. Lui nu-i plăcea stilul meu de viață, pe mine mă enerva faptul că mă tot sâcâia să mă tund și să-mi găsesc un loc de muncă „ca lumea“, orice-ar însemna asta. Dar măcar aveam cât de cât o relație, ceea ce mă mulțumea.

Eu și Bob ne-am petrecut restul zilei făcând cam ceea ce făcuserăm cu o seară înainte, stând pe canapea, eu jucându-mă jocul meu cel nou, iar el sforăind ușor lângă mine. Peste tot în lume erau probabil milioane de oameni care puneau în scenă ideea unui Crăciun perfect, poate jucând jocuri, cântând sau pur și simplu mâncând, bând și uitându-se la televizor. Aceea era ideea lor. Aceasta devenise a noastră. Pe o scară a mulțumirii de la 1 la 100, eu eram la 101.

A doua zi a fost, în mai multe feluri, adevăratul Crăciun pentru mine și Bob. Chiar înainte de ora prânzului, a venit Belle, încărcată cu patru pungi mari de supermarket, pline cu mâncare. Liftul tot nu funcționa, așa că, atunci când a sunat la interfon, am coborât în grabă s-o ajut să care pungile sus. Bob s-a ținut după noi până sus, încercând disperat să-și bage nasul în ele. Când ne-am întors în bucătărie, a sărit pe blatul de lucru să privească cum scoatem mâncarea din pungi.

— Poftim, băiete, a spus Belle, scoțând o felie de jambon spaniol, care arăta delicios.

A prins-o cu dinții, apoi a aruncat-o pe podea, unde a înfulecat-o în câteva secunde, dând exaltat din coadă în timpul ăsta.

Lui Belle îi plăcea să gătească, mai cu seamă dacă era vorba de o friptură de Crăciun uriașă, ca apoi să privească lumea delectându-se cu ea. Bucătăria mea nu era echipată cine știe cum, dar în curând deja se apucase să pregătească un pui micuț, niște cartofi copți și legume. N-a durat mult ca sufrageria să fie invadată de un nou val de arome delicioase.

De fiecare dată când Belle deschidea cuptorul, Bob se ridica imediat în capul oaselor, adulmeca prin aer, apoi țâșnea spre bucătărie, amușinând mâncarea ca un oportunist ce e.

— Încă nu-i gata, băiete, îi spunea ea, închizând ușa la loc.

Mai rămânea pe-acolo o clipă sau două înainte să se lase păgubaș și să se întoarcă agale în camera de zi. N-a durat mult până să-și primească recompensa. În curând, bucățele de carne de pui își croiau drum în direcția lui.

Aveam și un aperitiv delicios din somon afumat pentru mine și Belle, pe lângă alte mărunțișuri. Mă simțeam ca la un hotel de cinci stele.

Pe la mijlocul după-amiezii, în sfârșit, ne-am așezat la masă, chiar dacă de vreo două ore tot ronțăiserăm la gustările aduse de Belle. O mare parte din mâncare rămăsese de la masa de Crăciun a părinților ei, unde se organiza întotdeauna un adevărat festin în familie. Astăzi am mâncat la masa mică, pliantă, pe care o aveam în sufragerie. Belle aranjase totul frumos, cu șervețele și biscuiți sărați. Desigur, pusese masa pentru trei persoane.

Lui Bob nu-i plăcea sunetul pe care-l scoteau biscuiții, așa că i-am așezat la o distanță de siguranță, departe de locul unde era el, pe podeaua sufrageriei. Ne-am pus amândoi coifuri de hârtie, apoi Belle a luat niște bandă adezivă și o foarfecă și a modificat un coif pentru Bob, ca să nu se simtă lăsat pe dinafară. Probabil că eram tare caraghioși toți trei, cu coifurile noastre și cu șervețelele prinse la gât. Ne simțeam ca o familie, una neconvențională, dar o familie.

Cumpărasem o sticlă mică de vin spumos ca să putem toasta la masă.

— Noroc, am spus, ridicând paharul în cinstea lui Belle. Și mulțumesc că ești o prietenă așa de bună pentru mine și Bob.

Bob stătea pe scaun, ignorându-ne cu totul, mult mai interesat de castronelul cu pui pe care Belle i-l așezase dinainte.

Îmi place cum gătește Belle și am mâncat de simțeam că plesnesc. Ne propuseserăm să ieșim la o plimbare, doar cât să luăm niște aer, dar am renunțat repede la planul ăsta. În plus, era și mai frig decât oricând afară. Ne simțeam mult mai bine în casă.

Am spălat vasele și am făcut ordine. Pe la patru eram pregătiți să ne așezăm și să deschidem cadourile.

Belle a fost prima, întinzându-mi un plic, zâmbitoare.

L-am deschis și am scos o felicitare confecționată de mână. Avea o amprentă uriașă, aurie, de lăbuță pe partea din față. Dedicația dinăuntru spunea, simplu: „Pentru James, de la Belle și Bob“.

— Ăsta e unul dintre motivele pentru care am făcut tot dezastrul de weekendul trecut, a chicotit ea. Făceam felicitarea și el a venit și a pus intenționat lăbuța pe ea. Trebuia să fie doar din partea mea, dar era clar că Bob voia să fie și de la el.

Am fost cu adevărat emoționat și am așezat-o imediat la loc de cinste, lângă brad.

Părinții lui Belle erau generoși întotdeauna și-i dăduseră un cadou pe care să mi-l aducă mie. Era o ediție de colecție a filmului *The Rocky Horror Picture Show*, unul dintre preferatele mele.

Eu încă îmi făceam griji legate de cadoul pentru Belle. Fusese singurul lucru care mă preocupase în ziua de Crăciun. Tot încercam să mă liniștesc spunându-mi că o să-i placă. O cunoșteam destul de bine cât să îmi dau seama că-i va plăcea, îmi spuneam. Dar mă tot gândeam că lucrurile pot sta și invers. Fie o să se simtă jignită, fie o să-l adore. Nu exista cale de mijloc.

Am luat cadoul de sub brad și i l-am dat.

— Ai grijă, e greu, i-am zis, sfios.

— Oh, Dumnezeule, chiar că e greu, a spus ea când mi l-a luat din mână.

Părea de-a dreptul derutată. Cadoul avea o formă neobișnuită. Era clar că nu e o carte, un DVD sau o sticluță de

parfum ori vreun alt cadou obișnuit pe care te-ai aștepta să-l primești cu asemenea ocazie. Era clar că nu avea nici cea mai vagă idee ce poate fi, ceea ce era deja un succes. Dar avea să aprecieze surpriza odată ce vedea ce e înăuntru?

Mi-am ținut respirația când s-a apucat să desfacă hârtia și să ia bucata de beton în mână, privind-o.

— Uau, a spus.

Tot nu știam cum să interpretez reacția ei. Voia să spună: „Uau, e minunat“ sau „Uau, ce e rahatul ăsta pe care-l țin în mână?“.

A ridicat-o și a studiat-o din toate unghiurile. Nu eram sigur dacă se lungește atât intenționat ca să mă tortureze. Nu am mai răbdat încordarea.

— Hai, zi, cum ți se pare?

— Cred că e cu adevărat minunată, James.

— Sigur? N-o spui doar așa, ca să mă simt eu mai bine.

— Nu. Chiar nu. E super, unde naiba ai găsit-o?

A început să râdă când i-am povestit despre șantier.

M-am simțit atât de ușurat. Dar și nițel prostuț. Da, cerceii pe care-i cumpărasem fuseseră un gest frumos. Și eram sigur că i-ar fi plăcut. Dar nu sesizasem esențialul. Niciodată nu ne cumpăraserăm cadouri scumpe unul celuilalt. În primul rând, nu aveam bani. Dar eram și de părere că un cadou trebuie să însemne ceva.

Simțeam că nu prețul unui cadou e important. Ci dragostea și considerația care-l însoțeau, lucruri cu adevărat neprețuite. Lucrul ăsta ciudat peste care dădusem însuma perfect toate astea.

Mai aveam un cadou pentru ea. I-am dat un plic, pe care scria: „Promisiuni“.

Înăuntru erau șase „Promisiuni“ pe care le scrisesem cu o seară înainte pe bucățele de hârtie colorată. Variau de la „Promit să-ți fac un masaj pe spate“ la „Promit să te duc la cinema cel puțin o dată în următoarele 12 luni“. Era un lucru pe care-l mai făcuserăm înainte, mai ales în momente ca acesta, când stăteam rău cu banii. Din nou, ni s-a părut mult mai plin de semnificație decât un lucru scump, „de cumpărat“. Belle a apreciat cu adevărat cadoul. Mai ales promisiunea despre

cinema. Adora să meargă la film și trecuse mai bine de un an de când o dusesem la unul. Pur și simplu, nu avusesem destui bani.

Pentru o clipă, am rămas așezați, uitându-ne la Bob cum se joacă cu hârtia de împachetat și cu fundițele aruncate.

— Ar putea s-o țină așa ore-n șir, este? am zâmbit.

— O, era să uit, a spus Belle, scoțând un mic cadou de sub brad.

Nu-l mai văzusem acolo, probabil că-l strecurase când venise, fără s-o văd eu. Avea o etichetă. Scria simplu: „Pentru James de la Bob“.

I-am zâmbit lui Belle.

— Ce-i asta?

— Deschide și-ai să vezi.

Era un mic album foto, cu copertă de plastic. Pe copertă, scria „Cei mai buni prieteni, pentru totdeauna“ cu litere mari, alături de o poză cu mine și Bob, așezați pe trotuar la Angel, vânzând *The Big Issue*. Probabil că fusese făcută ceva mai devreme în același an, am bănuit. În album, Belle lipise vreo duzină de fotografii cu noi doi, începând din 2007, când îl găsisem la parterul clădirii. Erau instantanee cu noi în apartament, în autobuz și în timp ce cântam la Covent Garden. Am recunoscut cam jumătate dintre ele, erau poze făcute de Belle cu camera telefonului. Pe celelalte nu le mai văzusem totuși. Mi-a spus că găsise multe dintre ele pe internet. Acum erau cu zecile, poze făcute de oameni din toată lumea. Cea mai bună, una în care-l țineam pe Bob lipit de fața mea, fusese făcută de un student la fotografie care-mi ceruse să pozez pentru el. Îmi dăduse ceva bani, apoi uitasem cu desăvârșire de el. Albumul chiar m-a impresionat. Se vedea că Belle lucrase mult și era plin de imagini care m-au mișcat profund. A doua zi de Crăciun era pe sfârșite și eu nu-mi puteam lua ochii de la el.

Belle adusese vreo două DVD-uri, în caz că nu era nimic de văzut la televizor. Nici unul dintre noi nu se dădea în vânt după programele standard care se difuzau de Crăciun. După ce ne-am plimbat pe toate canalele și n-am găsit nimic, am ales unul dintre DVD-uri, *Scrooged*, cu Bill Murray. Nu-mi plăcea cine știe ce varianta tradițională a *Poveștii de Crăciun* a lui Dickens, dar

adoram versiunea aceasta glumeață a poveștii lui Scrooge, în care Murray juca rolul unui producător de televiziune căruia i se demonstrează cât de greșit privește Crăciunul.

— Parcă e viața mea săptămâna asta, am zis, când personajul a fost vizitat de trei duhuri, reprezentând trecutul, prezentul și viitorul lui.

Belle a râs.

— Sigur, James.

Desigur, era chiar o prostie să-mi compar ultima săptămână cu Ajunul lui Scrooge. E adevărat că obișnuiam să fiu tare morocănos în perioada asta a anului, nu fără motiv. Dar, de când îl cunoscusem pe Bob, lucrurile începuseră să se schimbe. Mulțumită lui și lui Belle, învățam să mă bucur din ce în ce mai mult de perioada asta din an.

Dar existau și asemănări. Nu e nici o îndoială că avusesem parte de câteva întâlniri care mă puseseră pe gânduri în ultimele zile, nu doar cu oamenii buni care ne abordaseră pe mine și pe Bob pe stradă, ci și cu celelalte personaje, cele întunecate, cu care ne întâlniserăm.

Fusese traficantul de droguri din Soho, de exemplu. Ce însemna el? Spiritul Crăciunului trecut sau al prezentului? Fiind un fost dependent, tentația drogurilor făcea parte din prezentul meu și avea să fie acolo și în viitor. Dar tipul pe care-l văzusem dormind în Monmouth Street? Era duhul trecutului meu? Am privit la întunericul de-afară și n-am putut să nu mă întreb pe unde era acum. Speram că și-a găsit un loc sigur și cald unde să-și petreacă noaptea.

M-am întors la albumul cu fotografii de la Belle. Ea stătea lângă mine pe canapea. Bob se urcase și el și stătea întins pe amândoi. Se uita și el în album, ca și cum s-ar fi recunoscut în poze.

Belle aranjase fotografiile în ordine cronologică, prima datând din primăvara lui 2007 și cea mai recentă având doar câteva săptămâni, pe Neal Street, în timp ce cântam într-o zi de noiembrie a anului în curs. Tot răsfoind albumul, am văzut cât de diferit eram cu trei ani în urmă. Deja făcusem progrese în încercarea de-a renunța la droguri, dar se vedea că mai am cale lungă. Părul și tenul meu erau diferite, aveau un aspect mai

bolnăvicios. Păream puțin pierdut, ca și cum nu eram prea conștient tot timpul, ceea ce probabil că era adevărat și atunci, chiar dacă eram deja de vreun an într-un program de recuperare cu metadonă. Păream un suflet chinuit și singuratic, ceea ce și eram, desigur. Dar pe măsură ce dădeam paginile, se vedea că încet-încet, uneori dureros de încet, mă însănătoșeam. Mi se citea în ochi. Am devenit mai realist, am început să am un aer mai puțin hăituit. Dar se mai vedea ceva, ceva mult mai semnificativ, pe chipul meu. Păream un om mai fericit, mai stabil. Și lucrul acesta era reflectat de un amănunt foarte simplu în toate imaginile. Zâmbeam.

Lucrul ăsta m-a frapat când am privit o poză în care-l aveam pe Bob pe umăr și pozam pentru niște turiști în Covent Garden. Turiștii aveau zâmbete largi pe chipuri, dar nici unul nu era așa de luminos ca al meu. Pur și simplu străluceam de ceva ce mi s-a părut a fi un amestec de mândrie și bucurie pură. Mai erau câteva poze în care aveam aceeași expresie. Era un contrast atât de mare.

Dacă ai fi făcut un album foto cu viața mea din ultimii zece ani, ar fi trebuit să faci mari eforturi ca să găsești astfel de imagini. Probabil că nici nu existau. Un zâmbet e ultimul lucru pe care ai fi putut să-l vezi. N-am zâmbit prea mult în timpul acelei perioade pierdute.

Seria de imagini din album erau dovada a ceea ce intuisem de ceva vreme. În ultimii trei ani viața mea se schimbase atât de mult în bine, spiritual și emoțional. Devenisem un om mult mai relaxat și mai mulțumit. Nu încăpea îndoială că renunțarea la droguri avusese un cuvânt greu de spus în asta. Dar nu exista îndoială nici că lumea mea devenise mult mai bună datorită personajului care stătea lângă mine în toate fotografiile.

Înainte să apară Bob, fusesem o cauză pierdută, fără speranță. Ratasem incredibil de multe șanse. Probabil că eram teribil de norocos să fiu încă în viață, atât de mult abuzasem de corpul meu în vremurile cele mai negre. Faptul că acum puteam să apreciez și să mă bucur de un astfel de Crăciun era doar una dintre binecuvântările aduse de Bob în viața mea. Lucrul acesta făcea parte din darul mult mai mare pe care mi-l făcuse, probabil cel mai minunat pe care l-am primit vreodată.

Bob îmi dăruise o nouă viață, o nouă viață plină de fericire și speranță. În timp ce el, Belle și eu stăteam tolăniți pe canapea în seara aceea geroasă de decembrie, am mai făcut o promisiune: să-mi prețuiesc noua viață, nu doar de Crăciunul acesta, ci tot timpul cât aveam să rămânem împreună.

Mulțumiri

Le sunt îndatorat tuturor acelor neobosite organizații de caritate cu care colaborez, în speranța că fiecare pas al călătoriei noastre le va ajuta din ce în ce mai mult.

Le mulțumesc tuturor acelora care au ajutat la crearea cărților având-l drept personaj pe Bob, Găștii lui Bobby, fără de care nimic din toate acestea n-ar fi posibil. Aș vrea să le mulțumesc lui Mary și Garry pentru că au adus povestea noastră la viață. Tuturor celor de la Hodder & Stoughton, Rowena, Kerry, Emma, Ciara, Maddy și Emily, care ne-au luat sub aripa lor protectoare. Îi mulțumesc lui Belle, prietenă apropiată, parteneră de căutare a ajutoarelor financiare fără de care eu și Bob n-am putea să supraviețuim.

Și, în sfârșit, mulțumiri nemărginite lui Bob. Bob îmi va fi partener pe viață. El m-a învățat ceva ce nimeni altcineva n-ar fi putut și-i rămân îndatorat în viața asta și-n următoarea. Dar, desigur, până acolo mai avem multe povești de spus.